

Muuramen kunnan talousarvio vuodelle 2015 ja taloussuunnitelma 2016–2017

Kh 1.12.2014
Valtuusto 22.12.2014

Muuramen kunta 2015

Muuramen kunta sijaitsee Pohjois-Päijänteen länsipuolella ja sitä ympäröivät kunnista Jyväskylä ja Toivakka. Muuramesta tuli itsenäinen kunta 1921, jolloin se irtosi Korpilahdesta. Vuonna 1924 Säynätsalo puolestaan irtosi Muuramesta. Nykyisin sekä Säynätsalo että Korpi-lahti ovat osa Jyväskylän kaupunkia.

Muuramen päätaajama, kirkonkylä, sijaitsee Päijänteen ja Muuratjärven välisellä kannaksella. Kunnan toinen taajama, Kinkomaa, on Säynätsalosta Jyväskylään johtavan tien varrella. Muuramen läpi kulkee valtatie 9 ja E 63 sekä Tampereen - Jyväskylän välinen junarata. Kunnan taajama-aste on viimeisimmissä tilastoissa 86,1 %, kun se koko maassa on ollut keskimäärin 84,1 %.

Kunnan pinta-ala on 194,1 km², josta maapinta-alaa on 144,1 km² ja vesialueita 50,0 km². Rantaviivaa on noin 186 km. Luonnonmaantieteellisesti Muurame sijoittuu Järvi-Suomeen, Kymijoen vesistöön ja Pohjois-Päijänteen vesistöalueeseen. Muurame sijoittuu Jyväskylän seutukuntaan ja työssäkäyntialueelle. Jyväskylän seutukunnalla toteutetaan EU:n alue- ja rakennepolitiikassa tavoite 2-ohjelmaa.

Muuramen ystävyyskunnat: Vinje (Norja) ja Alatskivi (Viro)

Muuramelaisia oli vuoden 2014 alussa 9572 henkilöä.

Kunnan tuloveroprosentti on 19,5 %. Kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- vakituiset asuinrakennukset 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,10 %
- yleishyödylliset yhteisöt 1,00 %
- yleinen kiinteistövero 1,00 %
- rakentamaton rakennuspaikka 2,00 %

Kunnan työpaikkaomavaraisuus on 63,1 % (Tilastokeskus 2012).

SISÄLLYSLUETTELO

1	TALOUSARVION SUUNNITELMAPERUSTEET	1
1.1	Yleisperustelut	1
1.2	Talousarvion laadinnan lähtökohdat	2
1.3	Kuntastrategia	3
2	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	4
2.1	Kuntatalous	5
2.2	Toimintaympäristön kehitys	5
2.2.1	Väestörakenteen kehitys	6
2.2.2	Alueellinen kehitys: Asuntojen rakentamistarve, suunnittelukauden kehittämishankkeet, elinkeinotoiminnan kehitys	8
2.2.3	Työvoima, työllisyys	9
2.2.4	Hallinto ja henkilöstö	10
2.3	Investoinnit	11
2.3.1	Rakentamisohjelma 2014–2019	11
2.3.2	Koneet ja kalusto 2015–2017	14
3	VUODEN 2015 TALOUSARVIO	15
3.1	Vuoden 2015 talousarvion pääpiirteet	15
3.1.1	Käyttötalous	15
3.1.2	Investoinnit	16
3.1.3	Tuloslaskelma	17
3.1.4	Rahoituslaskelma	18
4	TOIMINTOJEN RAHOITUS	20
4.1	Verotulot	20
4.2	Valtionosuudet	20
4.3	Myyntituotot	21
4.4	Maksutuotot	21
4.5	Tuet ja avustukset	21
4.6	Muut toimintatuotot	21
5	TALOUSARVION SITOVUUS	22
5.1	Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	23
6	KÄYTTÖTALOUSOSA	25
6.1	Keskusvaalilautakunta	25
6.2	Tarkastuslautakunta	27
6.2.1	Tilintarkastus	27
6.3	Kunnanhallitus	29
6.3.1	Yleishallinto	29
6.3.2	Sisäiset palvelut	34
6.3.3	Elinkeinoelämä	35
6.3.4	Joukkoliikenne	40
6.3.5	Muu toiminta	42

6.4	Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta	44
6.4.1	Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta	44
6.4.2	Hallinto	44
6.4.3	Varhaiskasvatuspalvelut	46
6.4.4	Lasten ja perheiden palvelut	49
6.4.5	Perusopetus.....	57
6.4.6	Toisen asteen koulutus.....	63
6.4.7	Taiteen perusopetus	66
6.4.8	Nuorisopalvelut	71
6.5	Asukaspalveluiden lautakunta	74
6.5.1	Asukaspalveluiden lautakunnan hallinto.....	74
6.5.2	Vanhus- ja vammaispalvelut	76
6.5.3	Sosiaalityön palvelut	84
6.5.4	Perusterveydenhuolto	96
6.5.5	Erikoissairaanhoido	97
6.5.6	Vapaa-aikapalvelut	98
6.6	Teknisten palveluiden lautakunta.....	109
6.6.1	Yhdyskuntasuunnittelu	109
6.6.2	Rakennusvalvonta	118
6.6.3	Ympäristöhuolto	120
6.6.4	Liikuntapaikat	123
6.6.5	Matkailukohteet	125
6.6.6	Liikenneväylät ja yleiset alueet.....	126
6.6.7	Palo- ja pelastustoimi.....	129
6.6.8	Kiinteistötoimi	130
6.6.9	Sisäiset palvelut	134
6.6.10	Vesihuolto	136
6.6.11	Jätehuolto	139
6.6.12	Muu toiminta	141
7	TULOSLASKELMA 2015–2017	144
8	RAHOITUSLASKELMA 2015–2017	145
9	ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN	146

10	INVESTOINTIOSA.....	147
10.1	Aineettomat hyödykkeet	147
10.1.1	Atk-ohjelmat	147
10.1.1.1	Kunnanhallitus.....	147
10.2	Aineelliset hyödykkeet	148
10.2.1	Maa- ja vesialueet	148
10.2.1.1	Kunnanhallitus.....	148
10.2.2	Rakennukset	149
10.2.2.1	Teknisten palveluiden lautakunta	149
10.2.2.1.1	Virastotalo	149
10.2.2.1.2	Mäkelänmäen koulun korjaaminen	150
10.2.2.1.3	Uimahallin peruskorjaus	151
10.2.2.1.4	Nisulanmäen koulun korjaaminen	152
10.2.2.1.5	Kinkomaan koulun laajennus.....	153
10.2.2.1.6	Terveyskeskus	154
10.2.2.1.7	Paloaseman rakentaminen	154
10.2.3	Kiinteät rakenteet ja laitteet	155
10.2.3.1	Teknisten palveluiden lautakunta	155
10.2.3.1.1	Liikenneväylät	155
10.2.3.1.2	Tievalaistus.....	158
10.2.3.1.3	Puistot	159
10.2.3.1.4	Urheilu- ja ulkoilualueet.....	160
10.2.3.1.5	Koulunmäen piha-alueet.....	161
10.2.3.1.6	Vesihuolto.....	162
10.2.4	Koneet ja kalusto	165
10.2.4.1	Kunnanhallitus.....	165
10.2.4.1.1	ATK-laitteet	165
10.2.4.2	Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta.....	168
10.2.4.2.1	Lasten ja perheiden tuen palveluiden kalusto- ja laitehankinnat.....	168
10.2.4.2.2	Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset kalusto- ja laitehankinnat	169
10.2.4.2.3	Kinkomaan koulun laajennuksen kalustohankinnat.....	170
10.2.4.2.4	Lukion sähköiseen yo-kirjoitukseen varautuminen	171
10.2.4.3	Asukaspalveluiden lautakunta.....	172
10.2.4.3.1	Uimahallin ja kuntosalin peruskorjauksen kaluste- ja laitehankinnat...	172
10.2.4.4	Teknisten palveluiden lautakunta	174
10.2.4.4.1	Tekninen irtaimisto	174
11	KONSERNI	175
11.1	Muuramen kunnan konsernirakenne	175
11.2	Konsernitavoitteet	176

1 TALOUSARVION SUUNNITELMAPERUSTEET

1.1 YLEISPERUSTELUT

Muuramen kunnan talousarviota vuodelle 2015 on tehty viime vuoden tapaan varsin haastavassa tilanteessa. Julkisen talouden haasteet ovat suuria ja niiden vaikutukset myös yksittäisten kuntien talouteen ovat merkittäviä. Maailman taloudessa etenkin Ukrainan kriisi on heijastunut tilanteeseen ja Suomen kohdalla syksyllä tehty luottoluokituksen lasku on lisännyt epävarmuutta maan omaan talouskehitykseen. Kuntauudistukseen liittyvistä laeista kuntalaki ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki ovat edelleen valmistelussa. Kuntien valtionosuuslainsäädäntö saatiin säädettyä loppukesästä 2014, mutta sen vaikutukset kehyskuntien valtionosuuksiin oli juuri pelätynkaltainen eli valtionosuuksien osalta Muuramesta tuli selkeä häviö. Kun samaan aikaan verotulojen kasvun oletetaan olevan pientä, on tulo-rahoituksen pohja ohuempi kuin aiempina vuosina. Kapenevaa rahoitus pohjaa on kuitenkin pystytty tilkitsemään tiukalla menokurilla ja kunnan menokehitys vastaa nyt valmistellussa talousarviossa suunnilleen vuoden 2012 talousarvion tasoa.

Kunnan väestönkehitys on ollut kuluvan vuoden aikana aiempaa vilkkaampaa ja yhtenä keskeisenä tavoitteena onkin edelleen tulevana talousarviovuonna ja suunnitelmavuosina vauhdittaa väestönkasvua. Kuntastrategiaan vuonna 2008 kirjatusta suunnitelmaluvusta on jäänyt selkeästi jälkeen eikä strategiakaudelle tavoiteltu asukasluku tule toteutumaan. Hidastuva väestönkasvu on myös osaltaan vaikuttanut asuntomarkkinoiden toimintaan. Etenkin vuokra-asunto puolella asuntojen vuokrausasteet ovat pudonneet eikä uusien kerrostalohuoneistojen kauppa ole käynyt kasvuvuosien tahtiin. Omakotitalotonttien osalta kauppa on käynyt edelleen kohtuullisesti ja vanhojen talojen myyntiajat ovat olleet edelleen kohtuullisen lyhyitä. Vuokra-asuntojen osalta myös vanheneva asuntokanta sekä ongelmien keskittyminen tiettyihin taloyhtiöihin, on vaikuttanut asuntojen täyttöasteeseen ja vaikuttaa näin ollen myös paineeseen nostaa vuokria. Toisaalta on huomioitava, että lainojen uudelleenjärjestelyiden kautta paine vuokrakorotuksiin on pienentynyt rahoituserien laskun myötä.

Työllisyystilanne ei ole Keski-Suomessa kehittynyt toivottuun suuntaan. Talousarvion valmisteluvaiheessa työttömyysaste on ollut Muuramessa jonkin verran korkeampi kuin aiempina vuosina. Elinkeino toiminnan osalta Muuramen kunnan keskeiset haasteet ovat teollisuustontteihin soveltuvien alueiden hankinta ja kaavoittaminen sekä aktiivinen tonttimarkkinointi. Myös olemassa olevien tonttien rakentamiskelpoisuuteen tulee kiinnittää huomiota nykyistä enemmän. Kunnan kannalta korkea työttömyysaste nousee erityisen ongelmalliseksi uuden TYP -lain kautta, jossa kunnan taloudellinen vastuu työllisyyden hoidosta nousee entisestään. Kunta joutuukin aktivoimaan työllistämistoimiaan ja siihen varataan määrärahat yhteisesti.

Kuntien yhteistoiminnan osalta viime vuosien kehitys Jyväskylän kaupunkiseudulla on ollut varsin nopeatempoista. Paras -hankkeen alussa vuonna 2005 vallalla oli verkostokaupunkiajattelu, jossa Jyväskylän kaupunkiseudun kunnat pohtivat yhteisesti seudun kehittämistä omista vahvuuksistaan lähtien. Viime vuosien aikana etenkin Jyväskylän kaupunki on muuttanut omaa toimintaansa niin, että kuntien yhteistoiminnan sijaan pyritään kuntaliitoksiin, joista ensisijainen on Muuramen kunnan ja Jyväskylän kaupungin kuntaliitos. Tähän liittyen valtiovarainministeriö on asettanut seudulle erityisen kuntajakoselvityksen, jossa selvitetään yhdeksän kunnan osalta kuntajaotuksen muuttamista. Muuramen kunnan tulee antaa osaltaan vastaukset kuntajakoselvityksen lopputuloksiin maaliskuun 2015 loppuun mennessä. Jyväskylä on kuitenkin osaltaan ilmoittanut, että se jatkaa toimintaansa selvityksen perusteella nykyisen kuntarakenteen mukaisena.

Kunnan henkilöstössä ja etenkin ylimmässä johdossa on tapahtunut merkittäviä muutoksia, kun lyhyen ajan sisällä perusturvajohtaja, sivistystoimenjohtaja, tekninen johtaja ja kehitysjohtaja ovat joko lähteneet eläkkeelle tai vaihtaneet työpaikkaa. Johtavien viranhaltijoiden tehtävissä on tehty tehtävämuutoksia, joiden avulla toimialajohtajien tehtäväkokonaisuuksia on muutettu. Myös muun henkilöstön osalta on nähtävissä vaihtuvuutta, joka osin tapahtuu eläkkeelle siirtymisten myötä ja osin työpaikan vaihdosten seurauksena. Lisäksi tietyissä kunnan palveluissa on tehty tiivistyksiä, jotka vaikuttavat kunnan henkilöstömäärään alentavasti. Toisaalta pitkään avoinna ollut talous- ja henkilöstöjohtajan paikka on saatu täytettyä, mikä helpottaa etenkin tulevien vuosien toiminnan arviointia ja ennakointia.

Vuoden 2015 aikana selvitetään osana kunnan palvelutuotannon toteuttamisvaihtoehtoja mm. perusterveydenhuollonpalveluiden järjestämistapaa sekä elinkeinotoiminnan toteuttamisen vaihtoehtoja. Myös kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa työllistämistoimenpiteiden kautta työttömyydenhoitoon, selvitetään erilaisten toimenpiteiden kautta.

Taloussuunnitelman tehtävät

Kunnan taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarvion ja -suunnitelman tehtävänä on osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen.

Talousarvion – ja suunnitelman kolme päätehtävää ovat:

- 1) Asetetaan tavoitteet palvelutoiminnalle ja investointihankkeille
- 2) Budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille
- 3) Osoitetaan miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan

Käyttötalous – ja investointiosassa esitetään palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet ja niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointi. Tuloslaskelmaosassa ja rahoituslaskelmassa osoitetaan toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset. (Kuntaliitto 2011.)

1.2 TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

Talousarvion laadinnan lähtökohtana oli talouden saattaminen tasapainoon lisääntyvien menojen ja vähenevien valtionosuuksien asettamassa ristipaineessa. Menokehykseksi sovittiin keväällä kunnanhallituksen talousarviovalmistelussa 0-2 % nousu, joka sisälsi palkankorotusvaraa 1,5 %. Verotulojen kasvuksi arvioitiin 3 % ja valtionosuusleikkauksiksi arvioitiin 250.000,- euroa.

Talousarvion laadinnassa kunnan omissa toiminnoissa päästiin pääsääntöisesti tavoitteen mukaiseen lopputulokseen, poikkeuksena oli lähinnä kehitysvammopalveluiden voimakas kasvu uuden palvelutalon myötä. Myös kunnan ulkopuoliset, pitkälti lakisääteiset palvelut aiheuttavat lisäpainetta talousarviotavoitteiden toteuttamiseen.

Kuntiin aikaansaatu maltillinen tuloratkaisu syksyllä 2013 helpotti osaltaan talousarvion laadintaa asetettujen tavoitteiden mukaiseksi.

Laadinnan edetessä on käynyt selväksi, että valtionosuusjärjestelmän leikkaukset ovat Muuramen osalta merkittävästi ennakoitua arvoa suuremmat. Kun tähän yhdistetään vielä 2014 vuodelle optimistisesti arvioitu valtionosuus, on leikkaus suunnitellusta 2014 tasosta vuodelle 2015 noin 1.290.000,- euroa. Valtionvarainministeriö (VM) vahvistaa 2015 osuudet vasta joulukuussa. Nykyisellä laskelmalla Muuramen valtionosuudet ovat 2015 yhteensä 8,255 miljoonaa euroa. Ennusteen mukaan verotulojen tasausta Muuramen kunnalle kertyy maksettavaksi 81.000,- euroa. Tämän hetkinen arvio kokonaisverotuloista on 38 miljoonaa euroa, kasvua edelliseen vuoteen olisi 2,7 %. Verotulon tasauksen pienennetyllä maksuvähennyksellä vuoden 2014 verrattuna on osin tarkoitus korvata alentunutta valtionosuutta. Missään tapauksessa se ei kuitenkaan korvaa koko yhteisrahoituksellista vähennystä tulopuolella.

Talousarvioehdotus on käyty läpi ja etsitty lisäsäästöjä sekä tulopuolelle kohennuksia. Alijäämää on saatu pienennettyä, mutta vaikka menokehitys on saatu pidettyä 2014 tasolla, niin silti tulos tulee ensi vuoden osalta jäämään niukasti alijäämäiseksi.

1.3 KUNTASTRATEGIA

Valtuusto hyväksyy valtuustokaudeksi tai sitä lyhyemmäksi ajanjaksoksi kuntastrategian ja palvelusuunnitelman jotka ovat talousarvion ja – suunnitelman laadinnan keskeisiä perusteita. Kuntastrategia näyttää tulevan kehityksen päälinjat. Strategiassa esitetään kunnan visio, arvot, strategiset päämäärät ja näkökulmat, kriittiset menestystekijät ja toimintaympäristön haasteet. (Kuntaliitto 2011).

Palvelusuunnitelma (palvelukohtaiset tavoitteet)

Tiivistelmä palvelusuunnitelmasta voidaan ottaa kuntastrategian yhteyteen talousarvion ja -suunnitelman alkuun tai esittää ne erikseen kunkin palvelualueen budjettiosuuden alussa.

- Strategiset tavoitteet
- Palvelusuunnitelma
- Toiminnalliset tavoitteet
- Kehittämistavoitteet

Muuramen kunnan toimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät arvot, jotka ovat olleet vuodesta 2008 lähtien luotettavuus, avoimuus, luovuus ja rohkeus. Näiden pohjalta kunnan toimintaa ohjaa visio *Mahdollisuuksien Muurame*, joka toisaalta kuvaa kunnan luomia mahdollisuuksia, mutta ennen kaikkea kuntalaisten mahdollisuutta elää monipuolista ja tavoitteellista elämää muuramelaisina. Arvojen ja vision pohjalle on rakennettu strategiset päämäärät, joita kohti kuntaa viedään ja joiden kautta toteutetaan visiotavoitteita.

Kunnan yleisstrategioiden lisäksi kuntaan on laadittu osastrategioita, joista keskeisin on kunnan elinkeino- ja mainestrategia sekä palvelustrategia, joka on vielä jossain määrin kesken-eräinen. Palveluiden osalta kunta joko tuottaa tai järjestää kuntalaisille suunnatut lakisääteiset tai vapaaehtoiset palvelut. Palvelut voidaan tuottaa itse tai yhteistyössä muiden kuntien tai yrittäjien kanssa.

Kuntastrategiakokonaisuus valmistellaan ja tuodaan päivitettäväksi vuoden 2015 aikana.

Vuoden 2015 talousarvio sisältää tiivistyksiä. Talousarvion laadintaan vaikuttaa nyt ja mahdollisesti tulevaisuudessa yhä suuremmin se, miten kunnan ulkopuolelta hoidettavat, kunnan järjestämisen- tai maksuvelvoitteeseen kuuluvat palvelut tuotetaan. Kunnan kannalta onkin keskeistä pyrkiä vaikuttamaan siihen, millä tavoin ja millaisin sisällöin nyt valmistelussa oleviin lakeihin liittyvät palvelut tuotetaan jatkossa.

Elinkeinoelämän edellytyksistä huolehditaan jatkossakin vaalien kunnan vahvaa elinkeinopoliittista historiaa ja toimintatapaa. Kunta toimii edellytysten luojana ja tukena yritysten/yrittäjien hoitaessa oman osuutensa liiketoiminnan kehittäjänä.

Kunnan sisäistä toimintaa kehitetään etenkin henkilöstöhallinnon voimavaroja lisäämällä ja tekniikan hyväksikäyttöä hyödyntäen. Voimavarojen kohdentaminen tapahtuu tehtävien uudelleenjärjestelyjen ja henkilöstökoulutuksen avulla. Tekniikan osalta keskeisimmät kehityskohteet ovat kulunvalvonnan ja sähköisen työajanseurannan käyttöönotossa ja jatkokehittämisessä.

Vuoden 2015 keskeiset kehittämishankkeet liittyvät keskusta-alueen kehittämissuunnitelman eteenpäin viemiseen. Lisäksi kunnan uuden strategiakauden suunnittelua jatketaan vuoden aikana siten, että se on hyväksyttävissä vuoden 2015 aikana. Kunnassa seurataan myös aktiivisesti kunta-alan lainsäädännön kehitystä ja ollaan tarvittaessa valmiita reagoimaan niissä tapahtuviin muutoksiin ja muutostarpeisiin.

Kunnan eri osa-alueidentoiminnalliset tavoitteet ja palvelusuunnitelmat on esitetty kunkin palvelualueen osana.

Yleinen taloudellinen kehitys

- Kansantalous
 - Kuntatalouden kehitys
 - Toimintaympäristön kehitys
1. Väestörakenne kehitys:
 2. Alueellinen kehitys: Asuntojen rakentamistarve, suunnittelukauden kehittämishankkeet, elinkeinotoiminnan kehitys
 3. Työvoima, työllisyys
 4. Hallinto ja henkilöstö

Toimintojen rahoitus

1. Verotulot
2. Valtionosuudet
3. Myyntituotot
4. Maksutuotot
5. Tuet ja avustukset
6. Muut toimintatuotot

Talousarvio menojen ja tulojen arviointi

Käyttötalouden budjetointikäytäntö määräytyy tehtäväkohtaisesti. Rahoitustavan perusteella kunnan palvelutehtävät voidaan jakaa budjettirahoitteisiin ja kohderahoitteisiin tehtäviin.

- Käyttötalous tehtäväalueittain
- Asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot

2 YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Viime vuosien keskeinen taloudelliseen toimintaympäristöön vaikuttanut tekijä on ollut talouden jo vuosia jatkunut alamäki. Pankkikriisistä alkunsa saanut talouskriisi jähmettyi lopulta taantumaksi. Suomen talousnäköymät ovat edelleen heikot ja vuodelle 2014 esitetty minimaalinenkin 0,2 %:n kasvu uhkaa jäädä saavuttamatta. VM ennustaa BKT:n kasvuksi 2015 ja 2016 maltillisia 1,2 % ja 1,4 % lukemia.

Vaikka maailmantaloudessa on jo näkyvissä kasvua, ei koko Euroalueen talouskasvua ole ollut 2014, eikä edelleenkään nopeasta elpymisestä ole merkkejä. Euroaluetta heikentää lisäksi epävarmuus Ukrainan tapahtumien vaikutuksista. EU:n Venäjää vastaan kohdistetut pakotteet kohdistuvat voimakkaasti Suomen talouteen ja voivat vaikuttaa alentavasti jo ennustettuihin alhaisiin talouskasvulukemiin.

Työttömyyden ennustetaan 2014 aikana nousevan VM:n ennusteen mukaan valtakunnallisesti noin 8,5 prosentin tasoon. VM:n odottama yleinen ansiotason nousu vuonna 2014 on 1,4 % ja vuonna 2015 1,2 %. Nousu on hitaampaa, mihin on 2000 luvulla yleisesti totuttu.

Rakenteellisten muutosten suunnittelu ei ole Suomessa toteutunut odotetusti. Standard&Poor's laski Suomen valtion luottoluokituksen korkeimmasta mahdollisesta toiseksi korkeimpaan luokkaan AA+. Lainarahoituksen korot ovat pysyneet luokituksen laskunkin jälkehen alhaisella tasolla. Edelleenkään ei ole näkyvissä merkittäviä muutoksia korkotasoon 2015 aikana, mutta VM ennakoii nousua jo 2016. Vuoden 2015 talousarvioon ei korkomenojen arvioida kasvavan kuin uuden lainanoton määrällä. Korkomenot on budjetoitu erittäin tiukasti, eikä niihin ole laskettu nousuvaraa.

2.1 KUNTATALOUS

Yleisesti voidaan kuitenkin todeta, että kuntatalous on ollut huonommassa kunnossa kuin aiemmin ajateltiin. Kuntien taloustilanteeseen vaikuttaa verotulojen heikko kasvu, samanaikainen menojen suhteellisen nopea kasvu ja suurimmassa osaa kunnista valtionosuuksien lasku.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Vuonna 2014 valtio rahoitti Muuramen kunnan peruspalveluja valtionosuudella 10,8 miljoonalla eurolla. Tuosta summasta vähennetään verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 0,88 miljoonaa euroa sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet 1,7 miljoonaa euroa. Yhteensä valtion osuudeksi 2014 kirjataan 9,1 miljoonaa euroa. Peruspalvelubudjettitarkastelun valtionavut vähenevät vuodelle 2015.

Valtionosuusjärjestelmään sisältyvä valtionosuusprosentti kuvaa valtion ja kuntien välistä kustannusten jakoa. Vuonna 2014 kunnan peruspalvelujen valtionosuuden valtionosuusprosentti oli 29,57 ja vuodelle 2015 se on 25,42. Kunnan rahoitusosuus peruspalveluihin nousee 4,15 prosenttiyksikköä.

Vuonna 2015 Muuramen kunta saa peruspalveluiden valtionosuutta 9,5 miljoonaa euroa. Siitä vähennettävä verotulontasaus on 81.000,- euroa sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus 1,23 miljoonaa euroa. Jäljelle jäävä valtionosuus on 8,255 miljoonaa euroa.

2.2 TOIMINTAYMPÄRISTÖN KEHITYS

Kuntien kannalta toimintaympäristön osalta talouden kehitys on keskeinen tekijä. Siihen liittyy paitsi yleinen taloudellinen kehitys maailman talouden ja kansantalouden osalta, myös erittäin oleellisena osana alueellinen talouskehitys. Muuramen kannalta on valitettavaa, että lähiympäristön kuntien ja yritysten talouskehitys on ollut heikkoa ja vaikuttaa koko seudun kehitykseen hidastavasti. Toki samat haasteet koskevat myös Muuramen kuntaa, mutta ainakin tällä erää huomattavasti pienempinä. Seudun ja maakunnan verokkialueet löytyvät tällä hetkellä taantuvista maakunnista, vaikka maakunnan maantieteellinen sijainti ei ole ratkaisevasti heikompi verrattuna naapurimaakuntiin.

Keski-Suomen työllisyyskatsaus elokuu 2014 (julkaisija Keski-Suomen ELY-keskus) mukaan Keski-Suomen työttömyystilanne on maakunnista kolmanneksi pahin. Vain Kainuu ja Lappi ovat vieläkin heikommassa tilanteessa. Muurame on Keski-Suomen maakunnan yksi alhaimman työttömyyden kunnista, mutta Muuramenkin työttömyysprosentti nousee 11,4 prosenttiin.

Edelleen huolta aiheuttaa myös Jyväskylän kaupungin taloustilanne, joka heijastelee monin tavoin koko talousalueen ja sillä sijaitsevien kuntien toimintaan. Kuntaliitosten jälkeen Jyväskylän henkilöstömäärää tai kustannusten nousua ei ole saatu karsittua. Prosesseja ei ole saatu uudistettua, mutta toiveet asetetaan mahdolliseen uuteen kurssiin uuden kaupunginjohtajavalinnan jälkeen.

Toinen merkittävä laajemmassa toimintaympäristössä tapahtunut muutos on kunta-alan lainsäädännön kokonaisremontti (Kuntalaki, SOTE -uudistus, Lukiouudistus), joissa osassa valmistellaan nopealla aikataululla ennennäkemättömän suurta ja monimutkaista lainsäädäntöuudistusta. SOTE -uudistuksella on merkittävät vaikutukset kansalaisille tuotettaviin palveluihin niin järjestämisvastuun, tuottamisvastuun, sisällön kuin rahoituksen osalta. Muuramen näkökulmasta tarkasteltuna lainsäädännön uudistuksessa ei oteta riittävästi huomioon sitä, että kunnat ovat asukasrakenteeltaan ja maantieteeltään erilaisia. Valtakunnassa tapahtuva väestön vanhenemiskehitys ja talouden taantuminen ei ole samanlaista kaikkialla maassa. Myöskään ei näin ollen suunnitellut muutokset tue kaikkien kuntien palvelurakenteen kehittämistä. Muuramen tapaisten nuoren väestön kuntien osalta etenkin sosiaali- ja terveystoimen irrottaminen kunnan perustoiminnasta voi koitua kohtalokkaaksi ja kalliiksi kokeiluksi.

Muuramen kunnan kannalta keskeinen toimintaympäristön muutostekijä on ollut alueella tapahtunut kuntien välisen yhteistyön laimeneminen ja siinä tapahtunut vaihtoehtottomuuden lisääntyminen. Kuntayhteistyöstä on tullut pelote kuntarakenteen muutoksessa ja se estää osaltaan järkevän ja perustellun yhteistyön kehittelyn. Lisäksi Jyväskylän kaupungin suhtautuminen kuntien väliseen yhteistyöhön on selkeästi muuttunut ja vaihtoehdoksi on tarjottu enenevässä määrin Jyväskylän virkamiesjohtoista maakunnallista yhteistyötä. Lisäksi kuntien välisessä yhteistyössä luottamus on heikentynyt ja on osaltaan vaikeuttanut kuntien välistä järkevää ja tehokasta yhteistoimintaa.

On toivottavaa, että valtiovarainministeriön asettama erityinen kuntajakoselvitys selkiyttää kuntien kantoja kuntarakenteesta ja sen pohjalta päästään takaisin kymmenen vuoden takaiseen yhteistoimintaan, jossa keskiössä oli kuntarakenteen sijasta palvelut, joita varten kunnilla on lopulta olemassa olemassaolonsa oikeutus. Lisäksi on toivottavaa, että kuntajakoselvityksessä kerättävä aineisto on aidosti sellaista, että sen pohjalta voidaan kehittää seudun kuntien toimintaa luotettavaan tietopohjaan perustuen. Tämä pohja-aineiston avulla olisi löydettävissä joko kuntakohtaisesti tai tarvittaessa laajemmin kuntien yhteistoimintana erilaisia vaihtoehtoja tehostaa kuntien palvelutuotantoa.

Toimintaympäristön kannalta on keskeistä, että seudun yritysten toimintaedellytykset pysyvät tasolla, jolla ne pystyvät kehittämään toimintaansa. Yrityksissä on kuitenkin käynnissä jatkuva rakennemuutos, jonka takia niin Muuramessa kuin laajemmin koko seutukunnalla on menetetty etenkin teollisen tuotannon työpaikkoja, ja joiden vaikutus kuntien verotuloihin ja palvelutarpeen volyymiin on merkittävä.

2.2.1 VÄESTÖRAKENTEEN KEHITYS

Kunnan väestönkasvu on ollut viime vuosina hiukan totuttua hitaampaa maltillista. Myös väestön ikärakenteessa on tapahtunut aiempaa nopeampaa vanhentumista. Väestön keski-ikä Muuramessa on tällä hetkellä 38,0 vuotta. Väestönkasvun hidastuminen on myös osaltaan muuttanut palvelurakenteen tarpeita. Päivähoidon ja perusopetuksen osalta ei ole tapahtunut juurikaan kokonaiskasvua, mutta kasvua on selvästi eri alueilla.

Väestö	
Väkiluku 31.12.2013	9 572
Väkiluvun muutos, % 2012 – 2013	0,0
0-14 -vuotiaiden osuus väestöstä, % 31.12.2013	22,0
15-64 -vuotiaiden osuus väestöstä, % 31.12.2013	63,6
65 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä, % 31.12.2013	14,4
Ruotsinkielisten osuus väestöstä, % 31.12.2013	0,1
Ulkomaiden kansalaisten osuus väestöstä, % 31.12.2013	0,7
Kuntien välinen muuttovoitto/-tappio, henkilöä 2013	-59
Syntyneiden enemmitys, henkilöä 2013	54
Perheiden lukumäärä 31.12.2013	2 744
Valtionveronalaiset tulot, euroa/tulonsaaja 2012	29 634

Väestörakenteen kehitykseen liittyy myös alueellinen kehitys, minkä osalta on oleellista huomioida asukkaiden palvelutarpeet asutuksen sijoittumisen osalta. Kinkomaan alueen nopea ja voimakas kasvu on ollut merkittävä tekijä tulevien vuosien palvelutarpeita arvioitaessa etenkin päivähoidon ja perusopetuksen osalta. Myös keskustan palveluihin sidoksissa olevien asuinalueiden kasvua on syytä seurata paitsi alueiden käytön, myös palveluiden optimaalisen tuottamisen näkökulmasta.

Kuntalaisten ikääntymisen myötä myös vanhuspalveluiden sekä erilaisten tuetun asumisen muotojen osalta palvelutarve on lisääntynyt ja se näyttää edelleen lisääntyvän. On kuitenkin huomioitava, että muihin kuntiin verrattuna ikärakenteen muutos ei ole ollut mitenkään erityisen dramaattinen. Kinkomaan Vitapolis alueelle on viime vuosien aikana kehittynyt palvelukeskittymä, jossa on useita vanhusten tuetun asumisen palveluita tuottavaa hoitopaikkaa.

2.2.2 ALUEELLINEN KEHITYS: ASUNTOJEN RAKENTAMISTARVE, SUUNNITTELUKAUDEN KEHITTÄMISHANKKEET, ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS

Muuramen kasvu on viime vuosina keskittynyt kahdelle alueelle eli keskustaan (mukaan lukien Tervämäen ja Seunavuoren alueet) sekä Kinkomaalle. Asuntotuotanto on ollut lähinnä pientalorakentamista, jota on täydentänyt muutama keskusta-alueelle rakennettu kerros- ja rivitalo. Tonttitarjonta on ollut maltillista ja esimerkiksi Tervämäen osalta tonttikauppa on ollut kohtuullisen hiljaista.

Vuokra-asuntoja ei ole rakennettu kunnan vuokra-asuntoyhtiön toimesta vuoden 2004 jälkeen ja viime vuosien strategiana on ollut luopua velvoitteista vapautuneista vuokra-asunnoista. Näiden tilalle ei kuitenkaan ole ollut tarvetta rakentaa alhaisesta täyttöasteesta johtuen uusia kohteista. Vuokra-asuntojen osalta paineet ovatkin ennen kaikkea niiden kunnossapidon ja houkuttelevuuden lisäämisen osalla.

Asuntotuotannossa on lisätty merkittävästi erityisryhmille suunnattuja asumispaikkoja niin vanhusten kuin kehitysvammaisille suunnattujen palveluasuntojen muodossa.

Asuntorakentamista ja asuntokannan perusparantamista tuetaan nykyisin korkotukilainoilla ja investointiavustuksilla. Toiminnassa pyritään siihen, että arava/korkotukituotanto säilyy riittävällä tasolla. Vuosittainen tuotanto täsmennetään asuntomarkkinatilanteen mukaan. Asuntolainoituksen painopistettä suunnataan kysyntä-tarjonta -tilanne huomioon ottaen. Kunnan tulee lisäksi vuosittain tehdä asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseksi ja ympäristöministeriölle asuntomarkkinaselvitys.

Asuntojen perusparantamiseen myönnetään korjaus- ja energia-avustuksia valtiolta saatavan määrärahavaltuuden puitteissa. Vuonna 2013–2014 ovat haettavissa asuntojen perusparannusten käynnistysavustukset valtion asuntorahaston varoista. Avustusta voivat saada asunto-osakeyhtiöt, vuokratiloyhtiöt ja asumisoikeustalot.

Suunnittelukauden keskeisiä kehittämishankkeita kunnassa ovat keskustan kehittämiseen liittyvät toimenpiteet. Kustantamisen kehittäminen on tullut erityisen ajankohtaiseksi sen jälkeen, kun ns. vanhan liikekeskuksen lisäksi kuntaan tuli 9-tien varteen uusi kauppakeskus. Osa keskustasta-alueelle olleista liikkeistä siirtyi uuden kauppakeskuksen tiloihin, eikä ns. vanhaan kiinteistöön ole löytynyt uusia yrittäjiä. Lisäksi keskustasta-alueen käyttöä ja sinne sijoittuneita palveluita tulee selvittää laajana kokonaisuutena ja tarvittaessa tehdä kaava- tai käyttötarjoituksen muutoksia alueen rakenteeseen. Myös jokialueen ottaminen osaksi keskustasta-alueita tulee pohdittavaksi.

Toisena tärkeänä kehittämishankkeena tulee olla koko kunnan rakenteen suunnittelu ja aluevaraukset sekä niiden suhde palveluiden sijoittamiseen kunnan alueella. Suunnittelussa tulee aiempaa enemmän kiinnittää huomiota siihen, miten esimerkiksi päiväkotitai koulupalvelut mahdollistavat lisäväestön muuton alueelle. Kunnan tarjoamien tonttien tulee nojata alueisiin, joilla saadaan mahdollistettua optimaalinen palveluiden järjestäminen kunnan asukkaille kustannustehokkaasti ja kohtuullisten välimatkojen päässä.

Hallinnon toiminnassa painopiste tulee olemaan henkilöstöhallinnon kehittämisessä ja yhtenäistämässä. Henkilöstöhallintoon lisätään resursseja ja henkilökunnan koulutusta jatketaan siten, että kunnan henkilöstöhallinnon käytänteet saadaan yhtenäisiksi ja sopimusten mukaisiksi nykyistä paremmin. Lisäksi käyttöön otetaan virastotalolla sähköinen työajanseuranta, joka vastaa työsuojeluviranomaisten kehoituksiin tarkentaa työaikojen seuraamista.

Hallinnon osalta suunnittelukaudella tulee eteen myös kuntastrategian uudistaminen. Nykyisen strategian aikajänne on tehty vuosille 2008–2015, joten sen päivittäminen ja uudelleenkirjoittaminen tulee ajankohtaiseksi jo vuonna 2014. Kuntastrategian uudistamista ja tulevaisuuden visiointia joudutaan tekemään varsin haastavissa olosuhteissa, kun julkinen talous on alamaissa, lainsäädäntöhankkeiden aikatauluista ja vaikutuksista ei ole varmuutta ja koko maan kuntarakenne on käymistilassa. Lisäksi näyttää siltä, että vuonna 2008 uhiksi koetut asiat ovat nykyisen kuntastrategian aikana konkretisoitumassa ja mahdollisuudet jääneet paljolti hyödyntämättä tai toteutumatta.

2.2.3 TYÖVOIMA, TYÖLLISYYS

Viimeisimpien tilastojen valossa (vuosi 2012) kunnan työvoima on ollut 4693 henkilöä, joista työssä olevia on 4229 ja työttömiä 464 (11 %). Työssä olevien osuus koko väestöstä on 44,2 %. Syksyn 2014 työttömyystilastojen mukaan muuramelaisista 11,4 % on työttöminä.

Työntekijät toimialoittain 2000, 2005, 2007 – 2011

	2000	2005	2007	2008	2009	2010	2011
Maa- ja metsätalous	60	49	51	56	53	55	48
Teollisuus	857	790	894	908	782	804	814
Rakentaminen	199	176	209	202	178	179	219
Palvelut	1458	1530	1474	1535	1529	1635	1450
Tuntematon	61	37	35	29	38	50	50
YHTEENSÄ	2635	2582	2663	2730	2580	2723	2597

Merkittävimmät muutokset elinkeinorakenteessa ovat maa- ja metsätalouden piirissä toimivien osuuden lasku sekä teollisuudessa ja palveluelinkeinoissa toimivien määrän kasvu. Myös hoiva-alan työpaikkojen määrä on kasvanut Muuramen kunnan alueella etenkin Vitapolis-alueen kasvun myötä.

Muuramen kunnan tavoitteissa on jatkuva uusien työpaikkojen syntyminen kunnan alueelle ja niihin liittyen kunnassa on pidettävä jatkuvasti riittävää varantoa työpaikka-alueista. Tällä hetkellä keskeiset painopistealueet ovat Muuramen teollisuuskylän, Punasillan alueen sekä Vitapolis-alueen kehittämisessä. Toisaalta samanaikaisesti on Jykes Oy:n avulla lähdetty kehittämään konseptia jo toiminnassa olevien yritysten kasvun tukemiselle. Oman haasteensa työpaikkojen osalta aiheuttaa globaali talouskehitys, josta johtuen myös muuramelaisissa yrityksissä on ollut irtisanomisia, toiminnan supistuksia ja lomautuksia. Toisaalta on huomattava, että samanaikaisesti osa yrityksistä myös kasvaa ja synnyttää uusia työpaikkoja.

Kunnan työpaikkarakenteen muutokset 2010-luvulla merkitsevät lähinnä seuraavaa:

Tasaantumista on maa- ja metsätalouden aloilla, nousua teollisuuden, kaupan, liikenteen ja palvelujen työpaikkojen määrissä. Kuluva suunnittelukauden aikana ennustetaan teollisuuden ja palvelujen alojen kehittyvän selvästi eniten, joskin yleinen talouskehitys estää nopean kasvun. Palvelut saavat uutta kasvuvoimaa matkailusta. Työpaikkasuunnite on tavoitteellinen. Vuonna 2010 omavaraisten työpaikkojen osuus oli 65,3 %. Tavoitteena on, että suunnittelukauden keskimääräinen työpaikkojen lisäys olisi vuosittain noin 100 - 150.

Jotta työttömyys pystytään pitämään alhaisena ja väestösuunnitteessa esitetty väestönkasvu tapahtuisi, liittyvät nämä molemmat tekijät työpaikkojen määrän vastaavaan lisäykseen. Tämä taas edellyttää jatkuvia ponnistuksia elinkeinoelämän edistämiseksi ja edelleen monipuolistamiseksi, koska aina huomattava osa uusista luoduista työpaikoista jää korvaamaan joillakin aloilla väistämätöntä työpaikkojen vähenemistä.

2.2.4 HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Kunnan hallinto-organisaatio uudistettiin vuonna 2008 siten, että pakollisten toimielin ei valtuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan sekä vaalilain perusteella nimettyjen keskusvaalilautakunnan ja vaalilautakuntien lisäksi kunnassa on ainoastaan kolme lautakuntaa. Ne ovat asukaspalveluiden, lapsi- ja perhepalveluiden sekä teknisten palveluiden lautakunnat. Lisäksi asukaspalveluiden ja lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnalla on yhteisen yksilöasioiden jaosto. Vuoden 2013 aikana myös virasto-organisaatiota on yhtenäistetty lautakuntaorganisaatioon soveltuvaksi etenkin opetus- ja sosiaalipalveluiden osalta.

Kunnan henkilöstömäärä on arvioitu vuotta 2015 koskevassa talousarviossa 461 htv:ksi, jossa on muutosta vuoteen 2014 verrattuna henkeä (4 %). Nousu selittyy pääosin aktivoitumisessa työllisyyden hoidossa, jossa työllistettävien määrää pyritään lisäämään.

Henkilöstö toimialoittain 31.12.2013

Toimintayksikkö	Vakituiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Yhteensä	Yhteensä ilman työllistettyjä
Sivistystoimi	168	24	0	192	192
Sosiaalitoimi	109	23	8	140	132
Yleishallinto	15	3	0	18	18
Tekninen toimi	74	12	2	88	86
YHTEENSÄ	366	62	10	438	428

Nimike Vakinaiset virat ja työsuhteet	30.9.2014	2015	2016	2017
KOOSTE NYKYISISTÄ JA UUSISTA yhteensä	444	461	449	407
Vakinaiset (kokoaikaiset)	311	313	316	282
Vakinaiset (osa-aikaiset)	47	43	40	40
Määräaikaiset	72	73	75	73
Työllistetyt	13	32	18	12
Eläkeiän saavuttavat				
60 (Opettajat)		5	5	2
63		9	15	5
65		-	-	9

2.3 INVESTOINNIT

2.3.1 RAKENTAMISOHJELMA 2014–2019

Hankkeen nimi	Kokonaiskust.arvio euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
TALONRAKENNUKSET							
Mäkelänmäenkoulun laajennus*)		1 084 000					
Virastotalon korjaustyöt	113 000	43 000		30 000	40 000		
Franssilan korjaustyöt	34 700	34 700					
Mäkelänmäen koulun korjaustyöt	80 000	40 000		40 000			
Uimahallin peruskorjaus	4 800 000	2 300 000	2 500 000				
Nisulanmäen koulun korjaustyöt	269 000	34 000	35 000	160 000	40 000		
Kinkomaan koulun laajennus**	4 739 000	270 000	4 469 000				
Terveyskeskuksen korjaustyöt	168 000	54 000	34 000	40 000	40 000		
Rajalan muutostyöt		102 000					
Leikarin muutostyöt		26 000					
Paloaseman rakentaminen	4 050 000				50 000	2 000 000	2 000 000
Nuorisotilan rakentaminen	1 000 000						400 000
Valtion osuus / päätökset							
Uimahalli	-800 000	-240 000	-560 000				
Kinkomaa	-440 000		-440 000				
TALONRAKENNUKSET yhteensä	14 013 700	3 747 700	6 038 000	270 000	170 000	2 000 000	2 400 000

*) Mäkelänmäen koulun hankkeesta piha-alueet eriytetty omaksi hankkeeksi (vrt luku TA2014), kts sivu 3 Koulunmäen lähiliikuntapaikka

Hankkeen nimi	Kokonaiskust.arvio €	2014	2015	2016	2017	2018	2019
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET							
Tievalaistus							
Tievalaistuksen rakentaminen	700 000	100 000	100 000	100 000	50 000	50 000	50 000
Liikenneväylät							
Asuntoalueiden viimeistely	220 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kinkomaa	1 205 000	135 000	170 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Seunavuori	1 307 000	55 000	252 000	200 000	100 000	100 000	100 000
Punasilta	10 000	10 000					
Tervämäki	147 000	75 000		72 000			
Riihiniemi	220 000	20 000		200 000			
Hautalahden alue	1 600 000				200 000	200 000	200 000
Muut liikenneväylät	4 700 000	500 000	500 000	500 000	400 000	400 000	400 000
Pyöppöläntien kevyen liikenteen väylä	129 500	129 500					
Saarenkyläntien kevyen liikenteen väylä	330 000	110 000	110 000	110 000			
Muut kevytliikenneväylät	800 000				100 000	100 000	100 000
Liikenneväylät yhteensä	10 668 500	1 054 500	1 052 000	1 202 000	920 000	920 000	920 000
Puistot							
Puistojen rakentaminen	230 000			30 000		50 000	
Urheilu- ja ulkoilualueet	225 000	75 000					50 000
Luontopolun puusilta	20 000		20 000				
Niittyahon jääkiekkokaukalo	30 000			30 000			
Kinkomaan laituri	50 000			50 000			
Urheilukentän suorituspaikkojen kunnostaminen	100 000					100 000	
Seudun retkeilyreitti	100 000			50 000	50 000		
Tekonurmen pinnan uusiminen					70 000		
Koulunmäen lähiliikuntapaikka*	406 000	136 000	80 000	110 000	80 000		
Puistot yms yhteensä		211 000	100 000	270 000	200 000	150 000	50 000
Valtion osuus							
Koulunmäki		-48 000	-24 000	-33 000	-24 000		
RAKENTEET JA LAITTEET yhteensä	12 575 500	1 365 500	1 228 000	1 572 000	1 170 000	1 120 000	1 020 000

* Koulunmäen liikuntapaikkoihin haetaan avustusta 30 %

Hankkeen nimi	Kokonaiskustannus- arvio / euroa	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Vesihuolto							
Muu vesihuoltotyö	550 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Tervämäki	160 000	105 000		55 000			
Seunavuori	210 000	15 000	195 000				
Kinkomaa	250 000	130 000	120 000				
Hautalahden alue	900 000				200 000	100 000	100 000
Vesilaitoksen kehittäminen	Suuruskangas Innanlahti Kinkomaa	845 000 50 000	195 000 20 000	150 000 30 000 35 000	200 000	200 000	100 000
Uudet alueet	1 450 000			250 000	150 000	150 000	150 000
Vesihuollon perusparannus	980 000	30 000	50 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Vesihuolto yhteensä	5 395 000	545 000	630 000	655 000	700 000	500 000	400 000
Maa- ja vesialueet							
Maa-alueiden ostaminen	1 730 000	100 000	730 000	100 000	100 000	100 000	100 000
KAIKKI YHTEENSÄ	34 961 200	5 758 200	8 626 000	2 597 000	2 140 000	3 720 000	3 920 000

2.3.2 KONEET JA KALUSTO 2015–2017

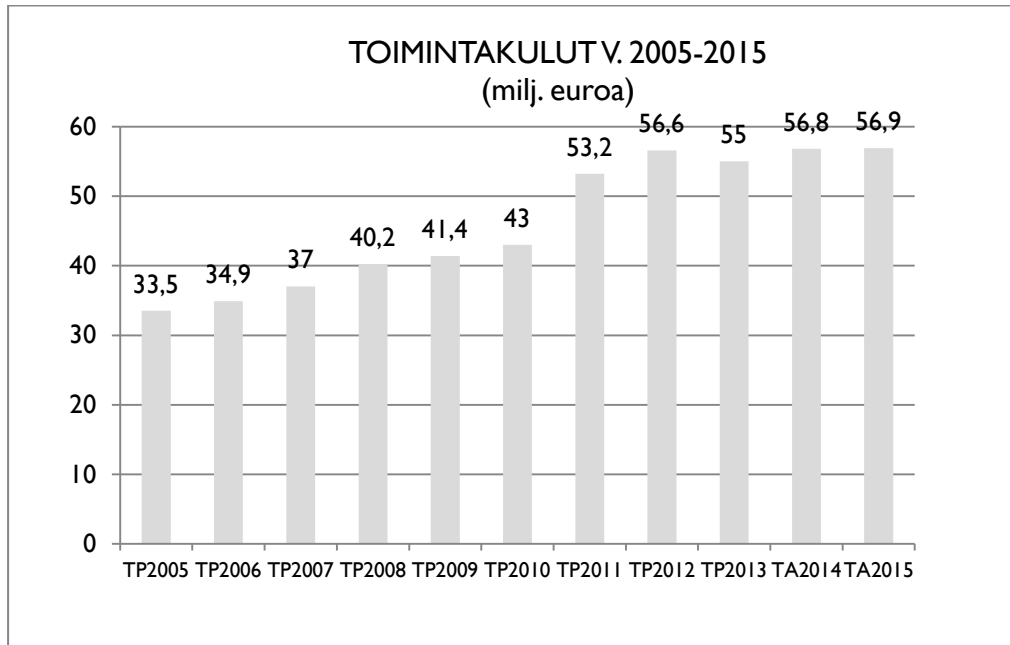
	Kauden kust.arvio €	2015	2016	2017
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Atk-ohjelmistot	123 000	63 000	30 000	30 000
Kunnanhallitus, atk-ohjelmien kehittäminen				
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
KONEET JA KALUSTO				
Atk-laitteet	157 950	60 350	95 600	32 000
Kunnanhallitus		19 000	17 000	17 000
Nisulanmäen koulu			15 000	
Mäkelänmäen koulu		20 400		
Iltapäivätoiminta		1 400		
Varhaiskasvatus		3 500		
Lukio		10 000	15 000	15 000
Oppilas- ja opiskelijahuolto		6 050		
Kinkomaan koulu			48 600	
Koneet ja kalusto	405 630	286 430	119 200	0
Lasten ja perheiden tuen palvelut:				
Oppilas- ja opiskelijahuollon toimitilojen kalustaminen		13 950		
Mäkelänmäen koulussa perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset kalustehankinnat		11 480		
Kinkomaan koulu kalustehankinnat			102 200	
Asukaspalveluiden lautakunta:				
Uimahallin ja kuntosalin kalusto-, kassa- ja kulunvalvontajärjestelmä		226 000		
Tekninen lautakunta:				
Keskuskeittiön laitehankinnat		17 000	17 000	
GPS antennijärjestelmä		18 000		
Yhteensä	686 580	409 780	244 800	62 000

3 VUODEN 2015 TALOUSARVIO

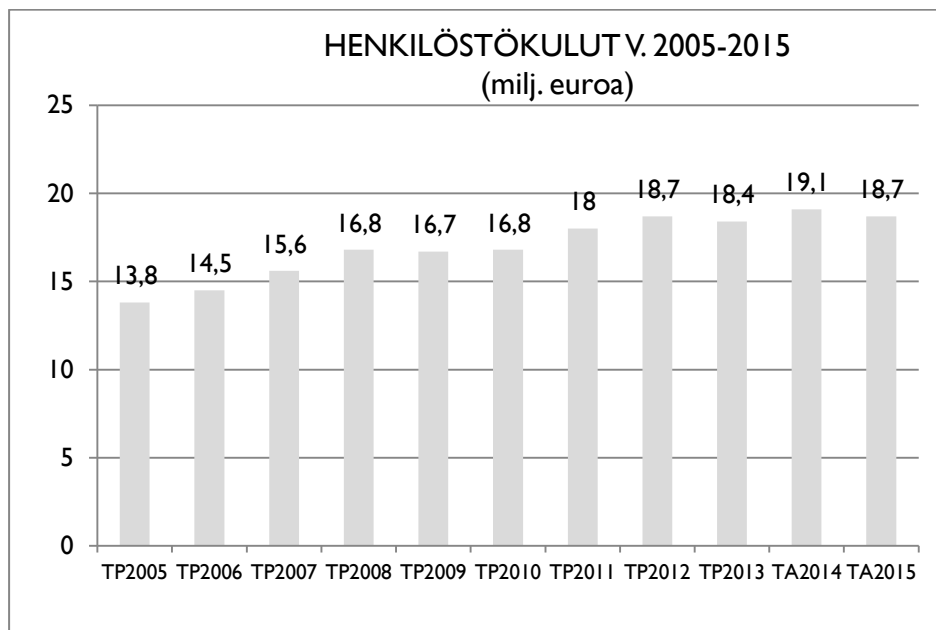
3.1 VUODEN 2015 TALOUSARVION PÄÄPIIRTEET

3.1.1 KÄYTTÖTALOUS

Käyttötalouden menot ilman kustannuslaskennallisia eriä ovat 56 917 160 euroa, tulot 13 422 080 euroa ja valmistus omaan käyttöön 348 920 euroa. Käyttötalouden menot kasvavat 0,25 % vuoden 2014 talousarviosta. Käyttötalouden tulot kasvoivat 1,64 % vuoden 2014 talousarviosta. Käyttötalouden nettomenot ovat 43 146 160 euroa. Ne pienenevät 0,24 % vuoden 2014 talousarviosta.

Henkilöstömenot ovat 18 657 190 euroa. Laskua vuoden 2014 talousarviosta on 468 970 euroa (2,5 %). Palkat ovat 14 384 390 euroa ja laskua vuoden 2014 talousarvioon on 351 980 euroa (2,4 %). Henkilösivukulut ovat 4 272 800 euroa ja laskua vuoden 2014 talousarviosta on 116 900 euroa (2,7 %).

3.1.2 INVESTOINNIT

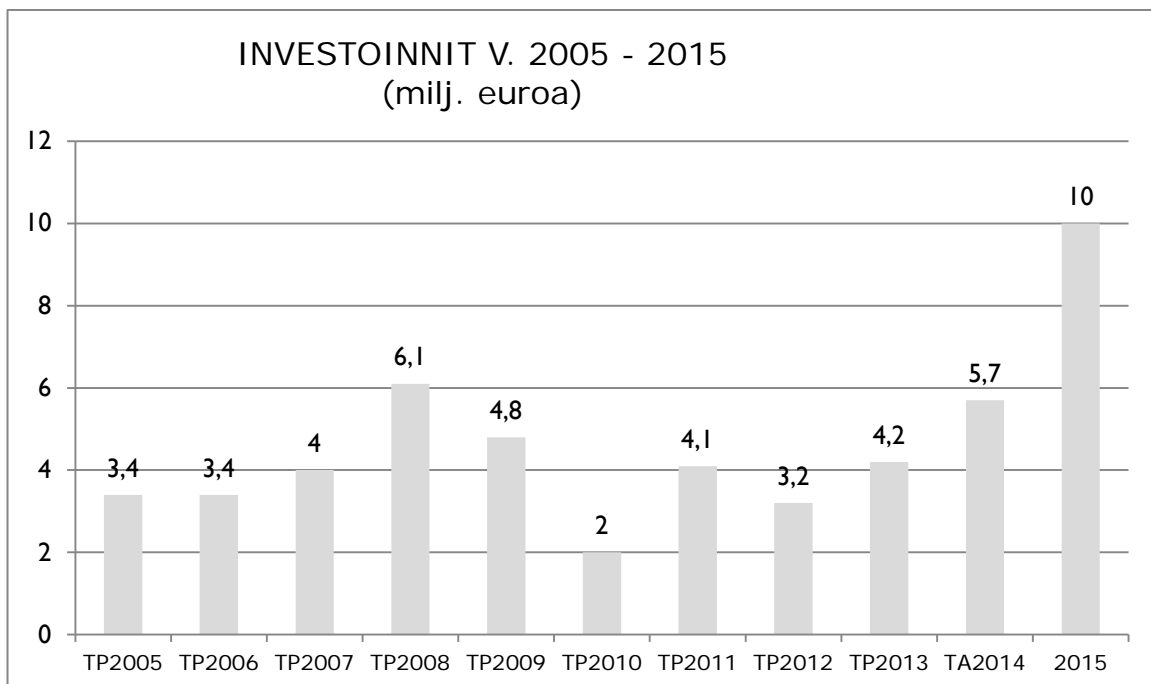
Investointien menot ovat 10 059 780 euroa ja tulot 690 000 euroa. Menot nousivat 75,1 % vuoden 2014 talousarviosta ja 50,8 % vuoden 2014 muutetusta talousarviosta, jossa on huomioitu investointeihin myönnettyt määrärahamuutokset 925 700 euroa. Nettoinvestoinnit ovat 8 345 780 euroa. Ne nousevat 46,8 % vuoden 2014 talousarviosta ja 26,3 % muutetusta talousarviosta.

Investoinneista 7 milj. euroa käytetään talonrakennukseen seuraavasti:

- Uimahallin peruskorjaus 2 500 000 euroa, valtionosuus 560 000 euroa
- Nisulanmäen koulun muutostyöt 35 000 euroa
- Kinkomaan koulun laajennus 4 469 000 euroa, valtionosuus 440 000 euroa
- Terveyskeskuksen korjaustyöt 34 000 euroa

Liikenneväylien rakentamiseen käytetään yhteensä 1 052 000 euroa ja tievaloihin 100 000 euroa. Vesihuollon rakentamiseen varataan yhteensä 630 000 euroa ja urheilu- ja ulkoilualueiden rakentamiseen 100 000 euroa.

Koneisiin ja kalustoon investoidaan 346 430 euroa, josta 226 000 euroa on uimahallin ja kuntosalin kalustamista.

3.1.3 TULOSLASKELMA

Toimintakate on -43,2 milj. euroa. Rahoitustulot ja -menot ovat -126 150 euroa. Korkomenot ovat 180 400 euroa ja muut rahoitusmenot ovat 146 400, josta 133 400 euroa on korvauksista vesi- ja viemärlaitoksen jäännöspääomasta.

Vuosikate on 3 001 880 euroa. Se kasvaa vuoden 2014 talousarvioon verrattuna 315 990 euroa. Vuosikate asukasta kohden on 310 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot ovat 3,2 milj. euroa. Tulorahoitus ei riitä kattamaan poistoja, vaan alijäämää syntyy 0,2 milj. euroa.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATULOT				
* Myyntitulot	3.886.750	3.767.830	3.942.630	4,64
* Maksutulot	1.951.253	1.518.660	1.420.580	6,46-
* Tuet ja avustukset	792.590	848.600	758.920	10,57-
* Muut toimintatulot	7.186.473	7.070.150	7.299.950	3,25
** TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	13.817.066	13.205.240	13.422.080	1,64
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				
** VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	325.124	321.440	348.920	8,55
TOIMINTAMENOT				
* Henkilöstömenot	18.422.378-	19.126.160-	18.657.190-	2,45-
* Palvelujen ostot	25.396.962-	26.294.600-	25.976.760-	1,21-
* Aineet, tarvikkeet ja tavara	2.283.764-	2.378.140-	2.442.230-	2,70
* Avustukset	3.039.203-	3.138.560-	3.930.600-	25,24
* Muut toimintamenot	5.818.016-	5.838.850-	5.910.380-	1,23
** TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	54.960.325-	56.776.310-	56.917.160-	0,25
TOIMINTAKATE				
TOIMINTAKATE	40.818.135-	43.249.630-	43.146.160-	0,24-
* Verotulot	36.319.837	36.562.000	38.019.000	3,99
* Valtionosuudet	9.832.815	9.545.000	8.255.190	13,51-
Rahoitustulot ja -menot				
* Korkotulot	6.848	4.720	4.250	9,96-
* Muut rahoitustulot	268.116	208.000	196.400	5,58-
* Korkomenot	139.207-	230.700-	180.400-	21,80-
* Muut rahoitusmenot	136.940-	153.500-	146.400-	4,63-
VUOSIKATE				
VUOSIKATE	5.333.334	2.685.890	3.001.880	11,76
Poistot ja arvonalentumiset				
* Poistot ja arvonalentumiset	3.182.914-	3.165.650-	3.208.230-	1,35
Satunnaiset erät				
TILIKAUDEN TULOS				
TILIKAUDEN TULOS	2.150.420	479.760-	206.350-	56,99-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2.150.420	479.760-	206.350-	56,99-
Tavoitteet ja tunnusluvut:				
	TP 2013	TA 2014	TA 2015	
Veroprosentti	19,5	19,5	19,5	
Verotulot, €/asukas	36,3	37,3	38	
Toimintatuotot/toimintakulut %	25,3	23,4	23,7	
Vuosikate/Poistot %	167,5	84,8	93,6	
Vuosikate €/asukas	557	279	310	
Kertynyt yli-/alijäämä,€/asukas	225	-49,9	-21,3	
Asukasluku vuoden lopussa	9572	9619	9700	

3.1.4 RAHOITUSLASKELMA

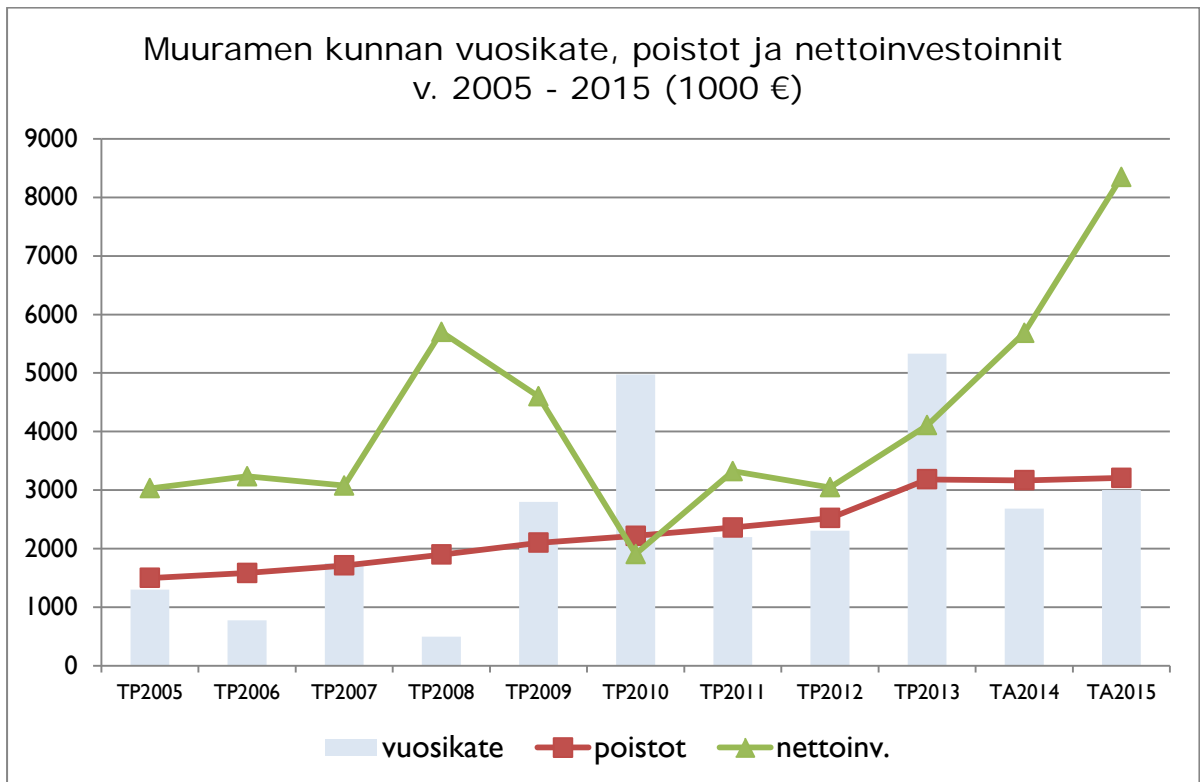
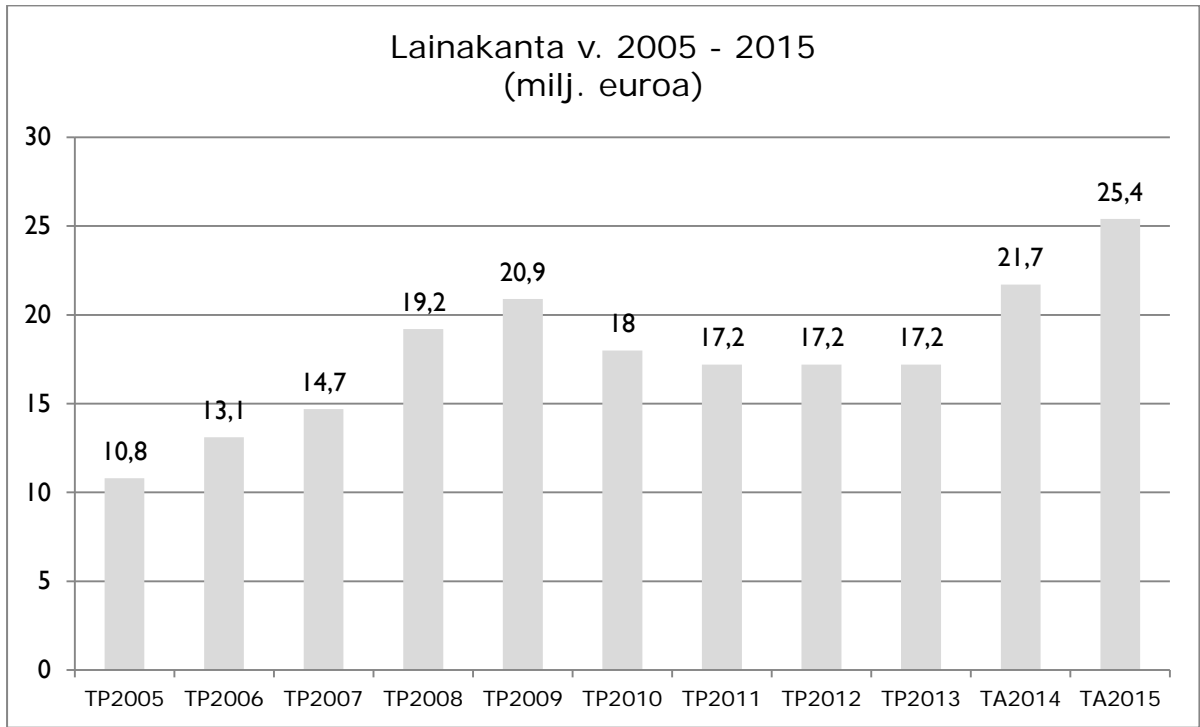
Toiminnan ja investointien rahavirta on -5 343 900 euroa. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Myyntituloja maanmyynnistä arvioidaan kertyvän 690 000 euroa.

Lainoja lyhennetään 2,5 milj. euroa ja uutta pitkäaikaista lainaa otetaan 7,8 milj. euroa. Lainamäärä kasvaa 2013 tilinpäätöksestä 8,3 milj. euroa. Lainaa arvioidaan vuoden 2015 lopussa olevan 25,4 milj. euroa, mikä on asukasta kohden 2619 euroa.

	/1000 €	TP2013	TA2014	TA2015	Muutos-% 2014-15
RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan rahavirta					
**	Vuosikate	5.333.334	2.685.890	3.001.880	11,8
**	Tulorahoituksen korjauserät	667.636-	800.000-	1.000.000-	25,0
Investointien rahavirta					
*	Investointimenot	4.190.658-	5.744.500-	10.059.780-	75,1
*	Rah.osuudet invest. menoihin	0	0	1.024.000	0,0
Pysyvien vastaavien					
*	hyödykkeiden luovutustulot	750.647	860.000	1.690.000	96,5
***	Toiminnan ja invest. rahavirta	1.225.688	2.998.610-	5.343.900-	78,2
Rahoituksen rahavirta					
Antolainojen muutokset					
*	Antolainojen vähennykset	36.364	36.360	36.360	0,0
Lainakannan muutokset					
*	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5.568.000	7.811.130	40,3
*	Pitkäaikaisten lainojen vähenn	2.620.071-	2.605.750-	2.503.590-	3,9-
*	Lyhytaikaisten lainojen muutos	2.600.000	0	0	0,0
Muut maksuvalmiuden muutokset					
*	Toimeksiant.var.ja po:n muut.	14.965-	0	0	0,0
*	Saamisten muutos	245.394-	0	0	0,0
*	Korottomien velkojen muutos	673.505-	0	0	0,0
***	Rahoituksen rahavirta	917.571-	2.998.610	5.343.900	78,2
*****	RAHAVAROJEN MUUTOS	308.117	0	0	0,0
*	RAHAVAROJEN MUUTOS	308.117-	0	0	0,0

Tavoitteet ja tunnusluvut:

	TP 2013	TA 2014	TA 2015
Lainanhoitokate	2	1,03	1,2
Lainakanta, M€	17,2	21,7	25,4
Lainakanta, €/asukas	1791	2256	2619
Asukasluku vuoden lopussa	9572	9619	9700

4 TOIMINTOJEN RAHOITUS

4.1 VEROTULOT

Muuramen kunnan vuoden 2015 tuloveroprosentti on 19,50.

Verotuloja arvioidaan vuonna 2015 kertyvän yhteensä 38 milj. euroa, verotilitysten arvioidaan kasvavan 4 %. Kunnallisveroa arvioidaan kertyvän 34,1 milj. euroa, yhteisöveroa 2,1 milj. euroa ja kiinteistöveroa 1,9 milj. euroa. Kunnallisveron tilitysten arvioidaan kasvavan vuoden 2015 muuten talousarviosta 1,3 %, yhteisöveron kasvavan 13,5 % ja kiinteistöveron kasvavan 3,3 %.

Vuodelle 2015 vahvistetut kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat:

- yleinen kiinteistövero 1,00 %
- vakituisten asuinrakennusten kiinteistövero 0,50 %
- muiden asuinrakennusten kiinteistövero 1,10 %
- rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 2%

Verotuloarvio

	TP 2013	ARVIO 2014	TA 2015	MUUTOS 14/15
kunnallisvero	32 871 851	33 628 700	34 076 000	+1,3
yhteisövero	1 706 533	1 802 000	2 045 000	+13,5
kiinteistövero	1 741 453	1 837 000	1 898 000	+3,3
YHTEENSÄ	36 319 837	37 267 700	38 019 000	+2

Kiinteistöveron tuotot eri verotusryhmissä

KIINTEISTÖVERO	VERO -%	VEROTUSARVO	LASKENNALLINEN TUOTTO
vakituiset asuinrakennukset	0,50	217 944 000 €	1 090 000 €
muut asuinrakennukset	1,10	8 962 000 €	99 000 €
yleishyödylliset yhteisöt	1,00	1 695 000 €	17 000 €
yleinen kiinteistövero	1,00	68 441 000 €	684 000 €
rakentamaton rakennuspaikka	2,00	449 000 €	9 000 €
yhteensä		297 491 000 €	1 899 000 €

4.2 VALTIONOSUUDET

Valtio maksaa kunnille peruspalveluiden järjestämistä varten valtionosuutta. Kunnan saamien valtionosuuksien perusteena ovat kaikki kunnan lakisäätteiset tehtävät ja muut yleiset tehtävät. Valtionosuuteen vaikuttavat mm. kunnan ikärakenne, sairastavuus, työttömyys, verotulot yms. kunnan rakennetta kuvaavat tekijät. Näiden laskelmien mukaan Muurame maksaa vuonna 2015 nk. verotulojen tasausta 81 000 €, joka vähentää kunnan saamaa valtionosuutta.

Valtionosuuslaskurin avulla tehdyn arvion mukaan Muuramen valtionosuudeksi muodostuu 8,3 milj. euroa.

4.3 MYYNTITUOTOT

Myyntituottoja arvioidaan kertyvän 3,9 milj. euroa. Ne kasvavat 4,6 % vuodesta 2014. Myyntituotoista vesi- ja jätevesimaksujen osuus on 1,3 milj. euroa, työpajan myynti-tuottojen 0,1 milj. euroa, jätteen kuljetuksen sekä käsittelyn 0,5 milj. euroa ja ruokahuollon sisäinen ateriamyynti 1 milj. euroa.

4.4 MAKSUTUOTOT

Maksutuottoja arvioidaan kertyvän 1,4 milj. euroa, josta sosiaalipalvelumaksujen osuus on 1,2 milj. euroa. Maksutuotot pienenevät 6,5 % vuodesta 2014.

4.5 TUET JA AVUSTUKSET

Vuoden 2014 talousarvion käyttötalousosaan arvioidaan tukia ja avustuksia kertyvän yhteensä 0,8 milj. euroa. Työllistämistukea saadaan 0,2 milj. euroa ja työterveydenhuoltoon Kansaneläkelaitoksen tukea 90 000 euroa.

4.6 MUUT TOIMINTATUOTOT

Muita tuottoja arvioidaan kertyvän 7,3 milj. euroa, josta sisäisiä vuokratuottoja 4,6 milj. euroa, ulkoisia vuokratuottoja 1,6 milj. euroa ja käyttöomaisuuden myyntivoittoja 1 milj. euroa.

5 TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousoosassa valtuustoon nähden sitova määräraha on talousarvion määrärahakohdassa oleva kokonaismääräraha. Kokonaismäärärahaa ei saa ylittää ilman kunnanvaltuuston lupaa eikä käyttää muuhun kuin nimikkeen mukaiseen tarkoitukseen.

Valtuustoon nähden sitovia kokonaisuuksia ovat lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta, asukaspalveluiden lautakunta ja teknisten palveluiden lautakunta sekä kunnanhallitus. Lisäksi sitovuustaso koskee vaalien ja tarkastuslautakunnan toimintaa. Toimielimille myönnetty kokonaismääräraha on käytettävissä näiden kokonaisuuksien sisällä.

Toimielinten tulee esittää sitovuustason muutoksesta huolimatta talousarviossa määrärahat tehtävittäin.

Kunnan tuloarviot ovat paitsi tavoitteellisia myös velvoittavia.

5.1 TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

(1000 €)	Sitovuus 1)	Määrärahat 2)	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta			
Vaalit	B	14	12
Tarkastuslautakunta			
Tarkastuslautakunta	B	22	
Kunnanhallitus			
Yleishallinto		2106	173
Sisäiset palvelut		107	1
Elinkeinoelämä		280	
Joukkoliikenne		280	36
Muu toiminta		26	
Yhteensä	B	2799	210
Lapsi- ja perhepalv. Itk			
Lapsi- ja perhepalv. Itk		19	
Hallinto		453	2
Varhaiskasvatus		6634	661
Lasten ja perheiden palvelut		1686	84
LP/Muu sosiaalitoimi		197	84
Perusopetus		11412	296
Toisen asteen koulutus		1374	2
Taiteen perusopetus		127	28
Nuorisopalvelut		194	12
Yhteensä	B	22096	1170
Asukaspalveluiden Itk			
Asukaspalv. Itk		21	
Hallinto		63	
Vanhusten ja vammaisten palv.		5364	1275
Sosiaalityön palvelut		2386	638
Perusterveydenhuolto		5719	
Erikoissairaanhoido		8456	
Vapaa-aikapalvelut		1651	165
Yhteensä	B	23661	2078
Teknisten palv. Itk			
Teknisten palv. Itk		21	
Yhdyskuntasuunn.		570	16
Rakennusvalvonta		168	90
Ympäristöhuolto		211	7
Liikuntapaikat		230	15
Matkailukohteet		0	
Liikenneväylät ja yleiset al.		662	3
Palo- ja pelastustoimi		766	
Kiinteistötoimi		2699	5502
Sisäiset palvelut	3)	1320	1163
Vesihuolto	3)	802	1360
Jätehuolto	3)	469	623
Muu toiminta	3)	59	1173
Yhteensä	B	7976	9952
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		38019
Valtionosuudet	B		8255
Korkotulot	B		4
Muut rahoitustulot	B		197
Korkomenot	B	180	
Muut rahoitusmenot	B	147	

INVESTOINTIOSA			
Kunnanhallitus			
Atk-ohjelmat	B	63	
Teknisten palv. Itk			
Uimahallin peruskorjaus	B	2500	560
Kulttuurikeskus/muutostyöt	B	35	
Terveyskeskus	B	34	
Kinkomaan koulu	B	4469	440
Liikenneväylät	B	1052	
Tievalaistus	B	100	
Puistot	B	80	24
Urheilu- ja ulkoilualueet	B	20	
Vesihuolto	B	630	
Kunnanhallitus			
Koneet ja kalusto	B	60	
Lapsi- ja perhepalv. Itk			
Koneet ja kalusto	B	25	
Asukaspalveluiden Itk			
Koneet ja kalusto	B	226	
Teknisten palv. Itk			
Koneet ja kalusto	B	35	
Kunnanhallitus			
Maa- ja vesialueet	B	730	690
RAHOITUSOSA			
Antolainojen muutokset			
Antolainasaamisten vähennykset	B		36
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		7811
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	2504	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		69458	69458

1) N = sitovuus nettomääräraha/
-tuloarvio
 B = bruttomääräraha/
-tuloarvio

2) Määrärahat = Toimintame-
not - Valmistus omaan käyt-
töön

3) kohderahoitteiset tehtävät
merkitty ilman laskennallisia
eriä

6 KÄYTTÖTALOUSOSA

6.1 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on huolehtia yhdessä kunnanhallituksen kanssa valtiollisten ja kunnallisten vaalien ja äänestysten lainmukaisesta läpiviennistä Muuramen kunnan alueella. Lisäksi keskusvaalilautakunta aktivoi kuntalaisia käyttämään äänioikeuttaan ja vaihtusmahdollisuuksiaan vaaleissa ja edistää näin ollen kuntalaisten osallisuutta. Lisäksi keskusvaalilautakunta vastaa ennakköäänestyksen ja koti- sekä laitosäänestyksen järjestämisestä Muuramen kunnan alueella.

Palvelusuunnitelma

Vuoden 2015 aikana järjestetään eduskuntavaalit. Suomessa vaalipäivä on sunnuntai 19. huhtikuuta ja vaalien ennakköäänestys kotimaassa on 8.-14.4. Ennakköäänestys järjestetään aiempien vaalien tapaan kunnan omana toimintana. Isolahden äänestysalueen osalta tapahtuu muutos siten, että varsinaisen vaalipäivän äänestys tapahtuu jälleen Isolahden koululla, mutta erillistä ennakköäänestystä Isolahdessa ei järjestetä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Vaalien järjestäminen liittyy strategisista päämääristä erityisesti osallisuuden edistämiseen.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Toteutetaan toimenpiteitä, joilla pyritään lisäämään äänestysaktiivisuutta verrattuna edellisiin eduskuntavaaleihin.	Tiedotetaan tehokkaasti vaaleista, äänestyspaikoista ja äänestysajoista.	Vaalien äänestysprosentti	Tiedottaminen Muuramelaisessa ja kunnan internet-sivuilla
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Toteutetaan vaalit valtion maksamalla avustuksella.		Kustannuksia verrataan suhteessa valtiolta tulevaan avustukseen.	Toteutetaan vaalit mahdollisimman tehokkaasti kokousten ja vaalitoimikunnan aikatauluja optimoimalla.

Talousarvion perustelut

Kunnan tulee järjestää kunnallisvaalit oman hallintonsa olla osalta ja toimeenpanna valtiolliset vaalit kunnan alueella. Vuoden 2015 aikana järjestetään eduskuntavaalit. Valtio maksaa valtiollisten vaalien järjestämisestä kunnille avustusta, joka on ollut noin 1,70 euroa/äänioikeutettu kuntalainen. Muuramessa on pystytty vaalit järjestämään lähes kokonaisuudessaan saadulla avustuksella.

Eduskuntavaaleihin liittyen Isolahden äänestysalue (005) toimii näissä vaaleissa omana äänestysalueena, jossa järjestetään varsinaisen vaalipäivän äänestys.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
10	VAALIT						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	0	12	13	4,0	0	12
***	Toimintamenot	1-	13-	14-	9,8	30-	15-
****	Toimintakate (Netto)	1-	1-	2-	47,4	30-	3-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	1-	1-	2-	47,4	30-	3-
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	0	12	13	4,0	0	12
***	Toimintamenot	1-	13-	14-	9,8	30-	15-
****	Toimintakate (Netto)	1-	1-	2-	47,4	30-	3-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	1-	1-	2-	47,4	30-	3-

6.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

6.2.1 TILINTARKASTUS

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunta sekä tilintarkastaja arvioivat myös tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumista kuntalain edellyttämällä tavalla.

Palvelusuunnitelma

Tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisena lautakuntana hallinnon ja talouden tarkastusta koskevissa asioissa. Lautakunta tutustuu toiminnassaan eri toimialojen toimintaan ja tekee niihin liittyviä kehittämissesityksiä. Lautakunta tuottaa myös edellistä tilikautta kokevan arviointikertomuksen osana kunnan tilinpäätösprosessia.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Arviointikertomus	Toimialoihin tutustuminen kokouksissa	Kokousten lukumäärä	Arviointikertomuksen laatiminen siten, että valtuusto pystyy käsittelemään tilinpäätöksen tarvittaessa jo toukokuussa
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Tarkastuspäivien lukumäärä	10	12	12	12	12

Talousarvion perustelut

Talousarviossa tarkastuslautakunnan talousarvio on säilytetty edellisen vuoden tasolla kunnan muiden toimintojen tapaan.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
11	TARKASTUSLAUTAKUNTA						
11	TARKASTUSLAUTAKUNTA						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	23-	19-	22-	11,0	22-	23-
****	Toimintakate (Netto)	23-	19-	22-	11,0	22-	23-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	23-	19-	22-	11,0	22-	23-
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
11	TARKASTUSLAUTAKUNTA						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	23-	19-	22-	11,0	22-	23-
****	Toimintakate (Netto)	23-	19-	22-	11,0	22-	23-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	23-	19-	22-	11,0	22-	23-

6.3 KUNNANHALLITUS

Budjettirahoitteinen

6.3.1 YLEISHALLINTO

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelukeskus vastaa kunnassa talous-, atk- ja hallintopalveluiden tuottamisesta kunnan ulkoisille ja sisäisille asiakkaille.

Hallintopalvelukeskuksen tehtävänä on tuottaa kirjanpidon, laskentatoimen, palkanlaskennan ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä vastata kunnan yleishallinnosta, kunnanhallituksen ja valtuuston asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä muista keskushallinnon tehtävistä. Lisäksi talous- ja hallintopalvelukeskus vastaa Muuramelainen-lehden julkaisemisesta.

Palvelusuunnitelma

Talous- ja hallintopalvelukeskus vastaa asiakaspalvelun sujuvuudesta ja hallinnollisten palveluiden toimivuudesta. Keskushallinnon tavoitteena on luoda puitteet toimivalle ja tehokkaalle luottamushenkilötyöskentelylle ja varmistaa eri hallintokuntien välisen yhteistyön toimivuus asioiden valmistelussa. Erityisesti keskushallinto tukee toiminnallaan kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätöksentekoa ja päätösten toimeenpanoa. Keskushallinto vastaa myös tiedotustoiminnan järjestämisestä kuntalaisille muun muassa tiedotuslehti Muuramelaista julkaisemalla.

Kunnan laskentatoimesta huolehditaan siten, että kirjanpito on oikein ja ajan tasalla. Maksuliikenteestä ja rahoituksen riittävyydestä huolehditaan siten, että maksatus ja perintä ovat tehokkaita ja ajan tasalla sekä rahavarojen hoito tehokasta ja tuottavaa. Rahoituksen osalta otetaan käyttöön erilaisia instrumentteja, joilla rahoitustarpeen ennakointia kyetään parantamaan nykyisestä.

Palkanlaskenta ja siihen liittyvät työnantajatililykset ja -ilmoitukset hoidetaan oikein ja oikea-aikaisesti. Kunnan henkilöstöhallinnon osalta määritellään pitkäjänteisesti vastuut, joiden mukaisesti kunnan henkilöstöhallinnon toimintaa kehitetään.

ATK-ohjelmia ja laitteita hyödynnetään riittävällä koulutuksella korkean käytettävyyssasteen saavuttamiseksi. Lisäksi tehtävänä on ATK-tuen tarjoaminen käyttäjille sisältäen työasemien, laitteiden, ohjelmistojen ja tietoturvan ylläpidon. Tavoitteena on järjestelmien kehittäminen siten, että päämääränä ovat helppokäyttöisyys, korkea käyttötehokkuus ja sekä nykyistä pienemmät kustannukset.

Seudullisten tietojärjestelmien ja tietoliikenneyhteyksien ylläpito ja kehittäminen on osa Muuramen kunnan ATK-toimintaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Vaalien järjestäminen liittyy strategisista päämääristä erityisesti osallisuuden edistämiseen			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikutavuustavoitteet	Vaikutavuustavoitteet		
Päätöksenteon oikeellisuus	Päätökset ovat oikeita ja laillisia Sähköisten järjestelmien kehittäminen hallinnon eri sektoreilla Sähköinen kulunvalvonta	Mahdollisten päätöksistä tehtyjen valitusten käsittely tuomioistuimissa. Sähköisten hallintapalveluiden (työajanseuranta, tukipalvelut, laskutus) toteuttaminen	Huolellinen asioiden valmistelu Sähköinen kulunvalvonnan ja työajanseurannan toteuttaminen Taloushallinnon sähköisen toimintaympäristön edelleen kehittäminen
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Tulo- ja menorahoituksen kehitys	Hallituksen talousarvio- raamin toteuttaminen	Menojen ja tulojen kehitys suhteessa talousarvioon avustukseen	Talousraportoinnin tehostaminen

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Henkilöstömäärä	16	16	16	16	16

Talousarvion perustelut

Talous- ja hallintopalvelukeskus tuottaa talous-, henkilöstö- ja yleishallinnon palveluita kaikille kunnan toimialoille.

Vuoden 2015 aikana talous- ja hallintopalvelukeskuksessa korostuu talouden tasapainottamiseen liittyvät toimenpiteet ja uuden talous- ja henkilöstöjohtajan roolin vakiinnuttaminen. Erityisesti tietopohjan lisääminen osana ennakointia ja kuntajohtamista nousee aiempaa suurempaan rooliin. Vuoden aikana tullaan selvittämään toimistotehtävien osalta osaamisalueet ja mahdollisuudet osastot ylittävän yhteistyön lisäämiselle.

Tiedottamisen osalta Muuramelainen-lehti jatkaa toimintaansa entisellä tavalla toteutettuna. Muuramelainen-lehti ilmestyy 20 kertaa vuonna 2015. Peruslehti on 8-sivuinen ja isompia lehtiä tehdään tarvittaessa, esim. Markkinaliite ja mahdolliset muut liitteet. Ilmoitushinnat pysyvät ennallaan tai niitä nostetaan hieman riippuen, miten Postin kulut nousevat. Sivunvalmistuksen ja kirjapainon kuluihin arvioidaan hieman nousua. Postin kuluihin voi olla odotettavissa huomattaviaakin korotuksia (kuten vuonna 2014 tapahtui).

Vuodelle 2015 hankinnoista voidaan harkita InDesign-taitto-ohjelma sekä PhotoShopin päivitys, ellei hankintoja tehdä vuonna 2014, kuten tälle vuodelle oli budjetoitu.

KUNTASUUNNITELU

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Kuntasuunnittelun tehtävänä on kunnan kokonaisvaltainen toiminnan ja talouden suunnittelu ja seuranta, tulevaisuuden visiointi, suunnan näyttäminen ja toimintastrategiain luominen asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä ja Muuramen alueen kehittämistä varten.

Palvelusuunnitelma

Kuntasuunnittelun pohjalta luottamuselimet ja toimialat saavat käyttöönsä tietoa, joiden perusteella kunnan kasvun ja palveluiden tuottamiselle saadaan kestävä ja luotettava perusteet. Kuntasuunnittelussa ennakointi on keskeisessä asemassa arvioitaessa kasvuvauhtia ja kasvusuuntia kunnan alueella.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Muurame on turvallinen ja viihtyisä kunta asua ja elää.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Asuinympäristön viihtyisyys	Kuntalaiskyselyn järjestäminen	Arvot suhteessa edelliseen kyselyyn	Kuntalaiskyselyn järjestäminen nettisivuilla ja Muuramelaisen kautta
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Väestönkehitys	Kehittämistyöryhmän linjaukset väestönkasvun määrään ja sijoittumiseen liittyen	Väestömäärän ja rakenteen muutos	Talousraportoinnin tehostaminen

Talousarvion perustelut

Kuntasuunnittelun osalta on tapahtunut vuoden 2014 aikana toiminnallisia muutoksia, kun kehitysjohtajan työpaikan vaihdon myötä tehtävät on jouduttu järjestelemään uusiksi. Kunnan kasvun ja kehityksen kannalta ennusteisiin ja niiden tarkkuuteen tulee kiinnittää aiempaa tarkempaa huomiota.

Kuntasuunnittelussa tulee kiinnittää aiempaa enemmän huomiota suunnittelun pitkäjänteisyyteen ja painottaa kunnan kehittämisen yhteyttä olemassa oleviin ja suunniteltuihin palvelurakenteisiin optimaalisen palvelutarjonnan turvaamiseksi.

MUU YLEISHALLINTO

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Muun yleishallinnon sisältämiä menoja ovat suhdetoiminnan, erilaisten jäsenmaksujen, vakuutuksien ja käyttövarausmaksujen menot. Osuudet Keski-Suomen liitolle ja Suomen kuntaliitolle sisältyvät näihin määrärahoihin.

Palvelusuunnitelma

Jäsenmaksut:

Kopioisto

Teosto ry

Gramex ry

Päijänteen virkistysalueyhdistys ry

Muuramen Yrittäjät ry

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry

Käyttövarausmäärärahat:

Kunnanvaltuuston käyttövarat

Kunnanhallituksen käyttövarat

Kunnanjohtajan käyttövarat

Teknisen johtajan käyttövarat

Varaus avustuksiin Muuramen Innola ry:lle, Jyväskari ry:lle ja KOY Muuramen Kettulalle.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Vaalien järjestäminen liittyy strategisista päämääristä erityisesti osallisuuden edistämiseen			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikutavuustavoitteet	Vaikutavuustavoitteet		
Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet	Turvataan yhdistysten toimintaedellytyksiä avustusten muodossa	Yhdistysten toiminnassa mukana olevien määrä	Kunta mahdollistaa osaltaan aktiivisen yhdistys- ja seuratoiminnan jakamalla avustuksia toimintaan
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Talousarvion perustelut

Muun yleishallinnon sisältämät avustukset pysyvät aiemmalla tasolla.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
12	YLEISHALLINTO						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	406	168	173	2,8	177	180
***	Toimintamenot	2.191-	2.086-	2.106-	0,9	2.148-	2.191-
****	Toimintakate (Netto)	1.785-	1.917-	1.932-	0,8	1.971-	2.010-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	47-	83-	82-	1,2-	89-	61-
****	Muut laskennalliset erät	651	745	788	5,5	804	820
*****	Kokonaiskustannukset	1.181-	1.255-	1.226-	2,4-	1.256-	1.252-

6.3.2 SISÄISET PALVELUT

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Sisäisten palveluiden avulla kunnan eri toimialat pystyvät tuottamaan palvelunsa kuntalaisille tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti. Kustannukset vyörytetään palveluihin yhteisesti sovitulla periaatteilla.

Palvelusuunnitelma

Määrärahaan sisältyy kopioinnin, puhelinkeskuksen, postituksen ja toimistotarvikkeiden kustannukset.

Talousarvion perustelut

Kustannusten vyörytysten periaatteet on uudistettu vuoden 2014 talousarvioon.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
14	SISÄISET PALVELUT						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	0	1	1	0,0	1	1
***	Toimintamenot	103-	98-	108-	9,3	110-	112-
****	Toimintakate (Netto)	103-	98-	108-	9,3	110-	112-
	Laskennalliset erät						
****	Muut laskennalliset erät	103	98	108	9,3	110	112
*****	Kokonaiskustannukset	0	0	0	0,0	0	0

6.3.3 ELINKEINOELÄMÄ

SEUTU- JA ALUEYHTEISTYÖ

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Muuramen kunta osallistuu aktiivisesti ja pitkäjänteisesti Jyväskylän seudulla toteuttaviin yhteisiin hankkeisiin sekä lakisääteisiin selvityksiin, joilla kuntien palveluita on pyritty ja edelleen pyritään yhteen sovittamaan eri sektoreiden nyky-lainsäädännön tavoitteita vastaaviksi. Lisäksi kunta on mukana seudullisissa yhtiöissä, jotka tuottavat palveluita alueen kunnille ja niiden kuntalaisille.

Palvelusuunnitelma

Muuramen kunta osallistuu aktiivisesti ja yhteistyöhaluisesti Jyväskylän seudun ja Keski-Suomen maakunnan kehittämiseen erilaisten kehittämishankkeiden kautta. Kunta harkitsee tapauskohtaisesti etenemistapansa lainsäädännöllisten velvoitteiden täyttämässä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Muuramen kuntaorganisaatio on innovatiivinen, kyvykäs ja taloudellisesti tuloksellinen ja se hyödyntää seutuyhteistyön mahdollisuuksia.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet Aktiivinen rooli seutuyhteistyössä		
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Talousarvion perustelut

Jyväskylän kaupunkiseudulla tapahtuvassa kuntien yhteistyössä on ollut nähtävissä selkeä muutos, joka on seurausta Jyväskylän kaupungin tekemästä linjan muutoksesta naapurikuntaan ja etenkin Muuramea kohtaan. Keskustelu on siirtynyt kuntalaisia koskevien palveluiden järjestämisestä kuntarakenteen uudistamiseen. Samanaikaisesti tapahtunut kunta- ja julkis-talouden kriisiytyminen on myös omalta osaltaan ollut vaikuttamassa yhteistyön toteuttamisedellytyksiin. Myös valtionhallinnon toimesta tapahtunut hallintorakenteiden uudistamis-prosessi on vienyt edellytyksiä keskittyä kunnille ja kuntalaisille oleellisten palveluiden ylikun-nalliseen suunnitteluun.

Toisaalta valtionhallinnon toimet ovat osaltaan olleet vahvistamassa ja luomassa uusia yhteis-työmuotoja seudun kuntien välille. Kunnille on tullut luontevia keskustelufoorumeita ja kuntien välinen yhteistyö on monin paikoin tiivistynyt. Valitettavasti kaupunkiseudulla on tapahtunut samanaikaisesti etenkin keskeisten kaupunkiseudun kuntien välillä etäännyttä ja epä-luottamusta, josta on haittaa koko kaupunkiseudun kehitykselle. Oman osansa tähän etään-nyttämiseen on tuonut valtioneuvoston ajama kuntarakenneuudistus, joka ei ole vastoin tarkoi-tustaan onnistunut sitouttamaan kuntia hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseen.

Vuoden 2015 aikana keskeisin kunta- ja alueyhteistyön osalta päätettävä asia on erityisen kuntajakoselvityksen toimenpidesuosituksen käsittely ja siihen liittyvä päätöksenteko. Selvi-tykseen annettavan vastauksen määräaika on maaliskuun lopussa 2015.

ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Muuramen kunta on mukana osakkaana seudullisessa elinkeinoyhtiö Jykes Oy:ssä. Osakkuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei kunta olisi omassa elinkeinotoiminnassaan itsenäinen toimija. Muurame hyödyntää Jykesin osaamista ja asiantuntemusta erityisesti edunvalvonnassaan ja markkinoinnissaan. Kunta pyrkii myös toiminnallaan luomaan asumisen ja muiden ratkaisuiden kautta seudullisen elinkeinoelämän kehittämiseksi edellytyksiä ja turvaamaan omalla aktiivisella elinkeinopolitiikalla edellytykset tuottaa kuntalaisten tarvitsemat palvelut.

Kunnan omalla, aktiivisella elinkeinotyöllä, joka tukeutuu elinkeinostrategiaan, luodaan kilpailukykyinen toimintaympäristö yrityksille. Tätä vahvistetaan aktiivisella yhteistyöllä eri tahojen kanssa. Koulutuksen ja osaamisen merkitys strategisena menestystekijänä on tärkeä osa elinkeinoelämän kehittämisessä.

Palvelusuunnitelma

Kunnan elinkeinoelämän kehittämisessä hyödynnetään sekä kunnan omaa henkilöstöä että Jykes Oy:n organisaatiota muuramelaisen ja sitä kautta koko seudun elinkeinoelämän edelleen kehittämiseksi. Kunta tekee yhteistyötä yrittäjien, yritysten ja yrittäjäjärjestön sekä muiden yhteistyötahojen kanssa. Kunnassa on käytössä yritysvaikutusten arviointi, jolla arvioidaan kunnan erilaisten toimintojen vaikutuksia yrityksiin, yrittäjyyteen ja työpaikkoihin.

Kunnan elinkeinopolitiikassa tuetaan eri tavoin aloittavia tai kuntaan sijoittuvia yrityksiä, mutta samanaikaisesti huolehditaan jo olemassa olevien yritysten kasvu- ja kehitysedellytysten turvaamisesta. Kunnan strategiana on huolehtia niin palvelualan kuin tuotannollisten yritysten toimintaedellytysten turvaamisesta. Kunta on myös aktiivinen toimija ja yhteistyökumppani yritysten elinkaaren ja toiminnan eri vaiheissa.

Muuramen kunta toteuttaa elinkeino- ja mainestrategiaa, jonka seuranta ja toteuttaminen ovat keskeisessä roolissa siinä asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa. Syksyn 2014 aikana on aloitettu Jykesiä koskeva selvitysprosessi, jossa omistajakunnat arvioivat Jykesin roolia ja toimintaa tulevaisuudessa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Muurame on yritysystävällinen ja -aktiivinen, hyvämaineinen ja menestyvä kunta			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Yritystonttien ja tilojen riittävyys	Aktiivinen rooli seutuyhteistyössä	Vapaana olevien yritystonttien määrä	Maanhankinnalla ja kaavoituksella varmistetaan riittävä yritystonttien määrä
Kunnan nopea päätöksenteko	Yritysten toimintaedellytyksiin liittyvät asiat käsitellään viivytyksittä	Kunnan sijoittumisen yrittäjyystutkimuksissa	Asiat valmistellaan ja käsitellään mahdollisimman nopeasti.
Aktiivinen elinkeinopoliitikka	Kunta on aktiivinen ja ennakkoiva toimija yritysasioissa		Yritysvierailut, yrittäjätapahtumat, elinkeino- ja mainestategian seuranta
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Työpaikkaomavaraisuus	-	-	65 %	67 %	67 %
Kunnan yrityskäyttöön luovuttamien tonttien määrä	-	5	5	5	5

Talousarvion perustelut

Kuntatalouden haasteissa aktiivisella elinkeinopolitiikalla ja sen onnistumisella on merkittävä asema kuntatalouden liikkumavaran parantamisessa. Aktiivisen ja onnistuneen elinkeinopolitiikan tuloksena kuntaan luodaan työpaikkoja, verotuloja ja hyvinvointia, jonka välilliset vaikutukset kuntatalouteen ovat merkittäviä. Vuoden 2012 tietojen perusteella työpaikkaomavaraisuus on 63,1 %.

Haastavassa kunnallistalouden tilanteessa elinkeinoelämään kohdentuvien toimenpiteiden vaikuttavuus korostuu entisestään. Lisäksi valtionosuuksissa työpaikkaomavaraisuus on nostettu yhdeksi valtionosuuden määräytymisperusteeksi, mikä entisestään korostaa kunnan elinkeinopolitiikan vaikuttavuuden merkitystä. Valtionosuusudistuksessa korostuu aiempaa selkeämmin kuntien keskinäinen kilpailu työpaikoista ja aiemmin keskeiseksi koettu alueellinen elinkeinopolitiikka uhkaa jäädä toissijaiseksi toimintatavaksi.

Samanaikaisesti arvioidaan seudullisen elinkeinoyhteistyön tavoitteita sekä niiden mittaamista ja seuranta. Kunnan tavoitteena on, että seudullisesta yhteistyöstä on saatavissa nykyistä paremmin tietoa toiminnan tuloksista ja konkreettisista kehittämistoimista kunnan oman elinkeinotoiminnan tueksi.

Suunnittelukaudella tulee varmistaa riittävä tonttivaranto yritystoiminnalle. Tämä edellyttää riittävää maareserviä, valmiiksi kaavoitettuja yritysalueita sekä valmiutta saattaa kaavatontit kunnallisteknisesti rakennettavaan kuntoon.

MATKAILUN EDISTÄMINEN

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Matkailun edistäminen on hoidettu seudullisena toimintana, jota on jossain määrin vahvistettu myös kunnan omalla toiminnalla. Kunnassa toimii lukuisia matkailuyrittäjiä, joiden kanssa yhteistyössä kehitetään matkailua. Lisäksi kunta pyrkii osaltaan osallistumaan resurssiensa puitteissa erilaisten tapahtumien järjestämiseen kunnan alueella.

Palvelusuunnitelma

Matkailuelinkeino on ollut kohtuullisen pienellä painotuksella Muuramen elinkeinopolitiikassa, mutta sen merkitys on korostumassa ja toimialan mukanaan tuomia laajenemismahdollisuuksia seurataan jatkuvasti. Kunta on ollut taustaroolissa mukana Riihivuoren alueen kehittämisessä, jossa on myös jatkossa painopiste matkailuelinkeinojen kehittämisessä kunnan alueella.

Kunta on matkailuelinkeinojen osalta mukana maan- ja alueidenkäytön suunnittelussa, aloitavien ja toimivien yritysten toimintaedellytysten varmistamisessa ja edelleen kehittämisessä. Lisäksi kunta osallistuu yritysten ja seudullisten toimijoiden kanssa toteuttavaan markkinointiyhteistyöhön.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet Matkailuelinkeinon kasvattaminen osana kunnan elinkeinopolitiikkaa	Matkailijamäärän kasvu kunnassa	Kunta tukee matkailuun liittyvien yritysten toimintaa yleisten elinkeino-elämää koskevien pelisääntöjen mukaisesti.
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Talousarvion perustelut

Matkailun edistämiseen ei ole varattu lisämäärärahoja edellisiin vuosiin verrattuna. Talousarviokohdan menot ovat kunnan omaa matkailun edistämiseen varattua rahoitusta, minkä lisäksi Jykes Oy hoitaa sopimuksensa puitteissa Muuramen matkailupalveluita. Jykes Oy on siirtänyt tulevalle vuodelle osan tehtävistä Jyväskylän kaupungille, mutta palveluista tehtyjä leikkauksia ei ole huomioitu Muuramen kunnan maksuosuudessa. Näin ollen matkailupalveluiden tuottaminen jatkuu normaalisti Jykes Oy:n toiminnassa tulevanakin vuonna.

MAATALOUDEN HALLINTO JA LOMITUS

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Maaseutuhallinnossa vastataan lainsäädännöllä kunnalle määrättyjen tehtävien hoitamisesta Muuramen kunnassa sekä edistetään maaseudun elinvoimaisuutta maatalous- aluepoliittisten tukien avulla. Vuoden 2013 alusta lukien toiminta on hoidettu Laukaan isännöimän yhteistoiminta-alueen taholta.

Palvelusuunnitelma

Viljelijöiden päätukihaku on huhtikuussa. Päätukihakemusten lisäksi kunnassa päätetään tilatukioikeuksien omistuksen- ja hallinnansiirroista, hoidetaan kartta-aineistoa, käsitellään erilaisia muutoshakemuksia, vahvistetaan sitoumuksia sekä päivitetään eläintenpitäjä- ja pito- paikkarekisteriä.

Tukiehdot muuttuvat jatkuvasti. Muutosten sisäistäminen ja käytäntöön soveltaminen ovat haasteellisia niin viljelijän kuin viranomaisenkin kannalta.

Vuonna 2013 maaseutuhallinnon vastuu on siirtynyt Laukaan kunnalle. Yhteistyöalue muodostuu seuraavista kaupungista/kunnista: Jyväskylä, Muurame, Laukaa, Hankasalmi, Toivakka, Uurainen, Joutsa ja Luhanka.

Talousarvion perustelut

Maatalouden hallinnon palvelut tuotetaan yhteistoiminta-alueella Laukaan kunnan puolesta ja maatalouden lomituspalvelut Keuruun kaupungin toimesta.

Muuramen kunta tukee maksullista lomitusta edelleen neljä euroa/tunti.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
16	ELINKEINOELÄMÄ						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	0	0	0	0,0	0	0
***	Toimintamenot	314-	316-	280-	13,0-	285-	291-
****	Toimintakate (Netto)	314-	316-	280-	13,0-	285-	291-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	314-	316-	280-	13,0-	285-	291-

6.3.4 JOUKKOLIIKENNE

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Joukkoliikenteen tehtävänä on järjestää kuntalaisille edulliset, tarkoituksenmukaiset kulkuyhteydet työ-, asiointi- ja vapaa-ajan liikenteessä. Muuramen kunta kuuluu 1.1.2012 toimintansa aloittaneeseen Jyväskylän seudulliseen joukkoliikenneorganisaatioon ja osallistuu sen toimintaan. Kyseinen organisaatio toimii joukkoliikenteen järjestämistä vastaavassa seudulla.

Palvelusuunnitelma

Joukkoliikenteen palvelutarjonnan tavoitteena on käyttäjäkunnan laajentaminen sekä järkevän joukkoliikenneverkon toteuttaminen. Asiakaskunnan laajenemisen ja toimivien reitistöjen kautta tavoitellaan mahdollisimman tehokkaasti ja tasapuolisesti rahoitettua joukkoliikennettä seudulla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Joukkoliikenteen hyvä palvelutaso Muuramessa			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Kunnanhallitukseen nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Kattavan ja taloudellisesti tehokkaan joukkoliikenteen toteuttaminen Muuramessa	Joukkoliikenteen yhteensovittaminen muun palvelutuotannon kanssa	Vuorojen ja käyttäjien määrän kehitys	Kunta pyrkii vaikuttamaan joukkoliikenneorganisaatiossa muuramelaisten joukkoliikenteen kehittämiseksi.
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Talousarvion perustelut

Talousarvion perusteena on käytetty Jyväskylän kaupungin organisaatiosta saatua arviota kustannuskehityksestä vuodelle 2015. Epävarmuutta tilanteeseen tuo se, että vuoden 2014 aikana kustannukset eivät ole kasvaneet talousarviossa oletetun mukaisesti ja etenkin koululiikenteen osalta oletettu käyttö vaikuttaa suurelta.

Isolahden suunnan liikenne on osa kilpailutettua liikennettä, joten siitä ei tule enää jatkossa erillistä laskua.

Muuramen kunta kuuluu Jyväskylän seudulliseen joukkoliikenneorganisaatioon ja sen toimintaan. Kyseinen organisaatio on aloittanut toimintansa 1.1.2012. Joukkoliikenteen kehitysasiat hoidetaan Muuramessa kyseisen organisaation kautta. Muuramalla on edustus niin virkamiehistä koostuvasta kaupunkiseudun joukkoliikennetyöryhmässä kuin luottamushenkilöistä koostuvasta joukkoliikennejaostossa.

Jatkossa mm. seuraavia kehitystoimia valmistellaan ja toteutetaan seudullisesti:

- Jyväskylän seudun joukkoliikennesuunnitelmaa valmistellaan parhaillaan. Siihen sisältyy sekä joukkoliikenteen palvelutason määrittely että uusi paikallisliikenteen linjastosuunnitelma
- paikallisliikenteen informaatiojärjestelmän suunnittelu ja kehittäminen
- aiemmin valmistuneiden joukkoliikenteen organisointiselvitystyön sekä JYSELI 2025 joukkoliikenteen kehitystyön pohjalta kehitetään joukkoliikennettä edelleen jatkossa

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
18	JOUKKOLIIKENNE						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	51	77	36	111,5-	54	55
***	Toimintamenot	210-	277-	280-	1,1	283-	288-
****	Toimintakate (Netto)	159-	200-	244-	17,9	228-	233-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	159-	200-	244-	17,9	228-	233-

6.3.5 MUU TOIMINTA

ASUNTOTOIMI

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Asuntotoimen tehtävänä on antaa neuvontaa ja ohjausta, toimia valvovana viranomaisena ja hoitaa arava- ja korkotukilainsäädännöstä kunnalle kuuluvia tehtäviä, hyväksyä asumisoikeuden ja osaomistusasuntojen haltijat asumisoikeus- ja osaomistusasuntoihin sekä huolehtia korjaus- ja energia-avustusten myöntämisestä.

Palvelusuunnitelma

Asuntotoimi tukee ja edistää kuntalaisten asumistason kehittämisspyrkimyksiä tarjoamalla heille asuntojen avustus- ja lainoituspalveluja sekä asumiseen liittyvää yleistietoutta ja valvontaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Asuntotoimen tarkoituksena on: asuntotuotannon edistäminen, asumistarpeen tyydyttäminen, asumisurvasta vastaaminen			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Asuinympäristön viihtyisyys</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Asuntotarjonta on monipuolista ja nojaa asuntomarkkina-tilanteeseen.</p>	<p>Riittävä valtion tukema asuntotuotanto hyväksytyt lainoituksen piiriin</p>	<p>Tiiviin lainoitus- ja muun asuntopoliittisen yhteistyön harjoittaminen Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen sekä muiden toimijoiden kanssa asuntotuotannon rahoituksen ja toteutumisen turvaamiseksi.</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Asumistason kehittäminen</p> <p>Asumistarpeen tyydyttäminen</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Asuntojen korjaustoiminnan edistäminen</p> <p>Lainsäädännön puitteissa pyritään tarjoamaan asuntoja niille tarvitseville ja työhön tuleville.</p>	<p>Korjaus- ja energia-avustuksien myöntäminen valtiolta saatavan määrärahan puitteissa</p> <p>Kunnan valvontaa ja MVA Oy:n ylläpitämät asukasvalinta- ym. tilastot</p>	<p>Avustuksista tiedottaminen kohderyhmille ja eri yhteistyökumppaneille</p> <p>Asukasvalinnassa noudatetaan valtion tukemien vuokra-asuntojen asukasvalintaa koskevia säännöksiä ja valtioneuvoston vahvistamia asukkaiden valintaperusteita, joita noudatetaan ARA-asunnoissa (arava- ja korkotuki)</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Asuntohakemuksia kpl	195	250	250	300	300
Asunnon saaneita talouksia kpl	132	200	200	250	250
Valvonta Kunnan määräämisvallassa olevien as oy:n (MVA Oy) asuntojen lukumäärä (muut)	523 128	527 128	523 128	523 128	523 128
Palveluasunnot	43	43	43	43	43
Asumisoikeus- ja osastusasunnot	124	124	124	124	124
Myönnettyjä korjaus- ja energia-avustuksia €	0	20 000	20 000	20 000	20 000

Talousarvion perustelut

Asuntorakentamista ja asuntokannan perusparantamista tuetaan nykyisin korkotukilainoilla ja investointiavustuksilla. Pyritään siihen, että arava/korkotukituotanto säilyy riittävällä tasolla. Vuosittainen tuotanto täsmennetään asuntomarkkinatilanteen mukaan. Asuntolainoituksen painopistettä suunnataan kysyntä-tarjonta -tilanne huomioon ottaen. Kunnan tulee vuosittain tehdä asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskukselle ja ympäristöministeriölle asuntomarkkinaselvitys.

Asuntojen perusparantamiseen myönnetään korjaus- ja energia-avustuksia valtiolta saatavan määrärahavaltuuden puitteissa. Terveyshaitta-avustukseen ei ole määrärahaa vuonna 2015.

Aran myöntämä asunto-osakeyhtiöiden perusparannuksen korkotukilaina päättyy 2015. Uusi valtioneuvoston korvaa aiemmin käytetyn asunto-osakeyhtiöiden perusparannuksen korkotukilainan.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017	
	/1000€						
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
19	MUU TOIMINTA						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	27-	27-	26-	6,6-	26-	27-
****	Toimintakate (Netto)	27-	27-	26-	6,6-	26-	27-
	Laskennalliset erät						
****	Muut laskennalliset erät	1-	2-	1-	60,5-	1-	1-
*****	Kokonaiskustannukset	29-	29-	27-	9,1-	28-	28-
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
12	KUNNANHALLITUS						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	458	246	210	17,0-	231	236
***	Toimintamenot	2.845-	2.804-	2.799-	0,2-	2.852-	2.909-
****	Toimintakate (Netto)	2.388-	2.559-	2.589-	1,2	2.621-	2.673-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	47-	83-	82-	1,2-	89-	61-
****	Muut laskennalliset erät	752	840	894	6,0	912	930
*****	Kokonaiskustannukset	1.682-	1.801-	1.776-	1,4-	1.798-	1.804-

6.4 LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

LAPSI- JA PERHEPALVELUALUE

Lapsi- ja perhepalvelualue sisältää seuraavat ydinprosessit:

- varhaiskasvatus
- perusopetus
- toisen asteen koulutus
- taiteen perusopetus
- lasten ja perheiden hyvinvointipalvelut
- nuorisotyö

Lapsi ja perhepalvelualueen toiminnassa keskeisiä tavoitteita ovat:

- lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen ja omaehtoisen toiminnan tukeminen
- lasten ja nuorten kasvuolosuhteiden parantaminen
- perheiden kasvatustyön tukeminen sekä lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen
- perheiden toimintakyvyn ja toimeentulon edellytysten parantaminen
- perheiden sosiaalisen turvallisuuden ylläpitäminen
- taloudellisten, tehokkaiden rakenteiden ja toimintatapojen edistäminen

6.4.1 LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan tehtävänä on tuottaa lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen palveluja, joilla turvataan lasten ja nuorten hyvinvointi, tuetaan kasvua sekä edistetään lasten ja nuorten omaehtoista toimintaa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintamenot	18-	20-	19-	2,0-	20-	20-
****	Toimintakate (Netto)	18-	20-	19-	2,0-	20-	20-
Laskennalliset erät							
*****	Kokonaiskustannukset	18-	20-	19-	2,0-	20-	20-

6.4.2 HALLINTO

Toiminta-ajatus

Palvelualueen hallinto huolehtii hallinnon, suunnittelun ja talouden koordinoimisesta ja ohjaamisesta ydinprosessialueella. Hallinto osallistuu kunnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Lapsi- ja perhepalvelualueen hallinto suunnittelee ja ohjaa palvelualueen kokonaisuuden toimintaa ja kehittämistä. Hallinto koordinoi ydinprosessien välistä yhteistyötä ja kehittämistä sekä lautakunnan ja operatiivisen toiminnan yhteistyötä.

Tavoitteet

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
	Vastuualueiden yhteistyön kehittäminen		Johtotiimityöskentelyn kehittäminen
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet sekä toimintamallit	Tehtävien hoitaminen tehokkaasti ja taloudellisesti ydinprosessien yhteistyötä lisäämällä.		Suunnitelmallisuuden ja ydinprosessien yhteistyön lisääminen
	Sähköisten palveluiden kehittäminen	Sähköisten palveluiden käyttäjäprosentti/kokonaisasiakasmäärä	Sähköinen esiopetukseen ja kouluun ilmoittautuminen

Tunnusluvut

Hallinto	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Henkilöstö	2,8	2,8	2,8	2,8	2,8

Talousarvion perustelut

Suunnitelmakaudella kunnan väkiluku kasvaa ja samalla hallinnon tarjoaminen palvelujen määrän tarve lisääntyy. Valtakunnalliset sosiaali- ja terveyspalvelujen lainsäädännön muutokset kuormittavat palvelualueiden toimintaa ja aiheuttavat epävarmuutta henkilöstössä. Viestinnän rooli korostuu nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Hallinnon palvelutaso säilytetään. Kustannustehokkuus ja -vaikuttavuus lisääntyy.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
21	HALLINTO (LAPSI- JA PERHEP.LTK)						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	2	2	2	0,0	2	3
***	Toimintamenot	484-	526-	453-	16,2-	462-	471-
****	Toimintakate (Netto)	482-	523-	450-	16,2-	459-	468-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	0	4-	2-	48,6-	2-	0
****	Muut laskennalliset erät	40-	64-	37-	72,3-	38-	39-
*****	Kokonaiskustannukset	522-	591-	490-	20,7-	500-	507-

6.4.3 VARHAISKASVATUSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävä on tukea perheiden kasvatustyötä sekä lasten myönteistä kasvua ja kehitystä perheiden ja yhteiskunnan muuttuvien tarpeiden mukaisesti.

Palvelusuunnitelma

Päivähoidon tavoitteena on päivähoitolain mukaisen subjektiivisen oikeuden toteutuminen. Päivähoitoa järjestetään päiväkodeissa, ryhmäperhepäiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Perusopetuslain mukaista esiopetusta järjestetään koko ikäluokalle päiväkodeissa tai kouluilla. Varhaiskasvatuksen kerhotoiminnan kehittämistä jatketaan päivähoidon vaihtoehtona.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Päivähoitoa, esiopetusta ja avoimia varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti. Omistajapolitiikkaan kiinnitetään huomiota ja varhaiskasvatuspalveluja järjestetään oman tuotannon ohella yhteistyökumppaneiden avulla. Kotihoidontuella/kotona oleville lapsille ja perheille tarjotaan päivähoiton vaihtoehtoksi avoimia varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatuspalvelut tukevat ennaltaehkäisevää lastensuojelu- ja perhetyötä.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja tasapainoisen kasvun ja kehityksen turvaaminen.	Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään kysyntää vastaavasti. Päivähoidossa kiireelliset tapaukset 2 vko, ei kiireelliset 4 kk. Panostetaan kasvatuskumppanuuteen, yhteisöllisyyteen ja lasten liikuntaan.	Lasten lukumäärä varhaiskasvatuspalveluissa ja suhteellinen osuus alle kouluikäisistä Muuramessa. Laatukysely vanhemmille ja henkilökunnalle joka 2. vuosi. Kasvatuskumppanuuskoulutuksen ryhmien ja niihin osallistuneen henkilökunnan määrä (vähintään 2 ryhmää vuodessa).	Paikkojen järjestäminen yhteistyössä yksityisten palveluntarjoajien ja Jyväskylän kaupungin kanssa. Kasvatuskumppanuuskoulutuksen resurssitarpeisiin varaudutaan talousarviossa. Liitytään Liikkuva Muurame –hankkeeseen syksyllä 2015.
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Kunnan talous on tasapainossa.	Kinkomaan koulun laajennukseen tilat esiopetusikäluokalle ja varhaiskasvatuksen kerhotoiminnalle. Vuoropäiväkodille korvaavat tilat. Hoitopaikkojen ja yksiköiden käyttöä tehostetaan.	Kunnallisten ja yksityisten päivähoitopalveluiden suhde (kunnallisia yli 50 %). Käyttötalousmenojen kasvu ei ylitä elinkustannusindeksiä. Henkilökunnan ja yksiköiden määrä sekä yksiköiden täyttöaste.	Kinkomaan koulun laajennus rakennetaan 2015–2016 ja varhaiskasvatuksen tilat otetaan käyttöön syksyllä 2016. Vuoropäiväkotia Aurinkolahti siirtyy uusiin tiloihin v. 2015. Parityöskentelyyn (Ito/elto+lh) siirtyminen päiväkodeissa ja henkilöstön joustava sijoittuminen palveluiden järjestämisen mukaan.

Tunnusluvut

Varhaiskasvatuspalvelut 31.12.	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Päivähoidossa lapsia, yhteensä	577	570	570	570	570
- oma palvelutuotanto ja ostopalvelu muilta kunnilta (pl. myydyt)	349	350	340	340	340
- yksityinen päivähoito (palveluseteli ja ostot)	228	220	230	230	230
Esiopetusoppilaiden määrä, yhteensä	154	150	150	150	150
- pelkkä esiopetus, 3h 45min/pv	20	30	20	20	20
- esiopetus + päivähoito (ph lapsitilastossa)	134	120	130	130	130
Kerhoissa lapsia, yht.	-	30	40	50	50
- kunnalliset kerhot		20	40	50	50
- yksityiset kerhot		10	-	-	-
Lapsia palvelujen piirissä, yhteensä	606 *	630	630	630	630
Päivähoidon täyttöaste (omat palvelut)	98	100	100	100	100
Kotihoidon tuella lapsia, ka. / kk	180	200	200	200	200
1–6 v lasten määrä, yht. (päivähoitoikäiset)	827 (arvio 866)	880	881	875	878

*31.12. päivähoito- ja esiopetuspalveluiden piirissä 73 % 1–6 v lapsista Muuramessa

Päivähoitopaikan hinta, € / kk (laskennallinen paikka, brutto)	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Itse tuotetut palvelut					
Perhepäivähoito	902	900	920	940	960
Ryhmäperhepäivähoito	975	1050	1060	1070	1080
Päiväkoti, yli ja alle 3v	743/1300	840/1200	850/1220	860/1240	870/1260
Yksityiset palvelut					
Palveluseteli, kattohinta * (yli/alle 3v):					
Perhepäivähoito	721/793	730/800	750/825	770/850	790/875
Ryhmäperhepäivähoito	721/793	730/800	750/825	770/850	790/875
Päiväkoti	721/1154	730/1170	750/1200	770/1230	790/875
iltahoito (1.8.14-)	-	(822/1316)	845/1352	865/1384	885/1416
vuorohoito (1.8.14-)	-	(1243/1989)	1260/2016	1285/2056	1310/2096
Ostopalveluna:					
vuoro- ja iltahoito (yli/alle 3v, 31.7.14 saakka)	902/1579	902/1579	-	-	-
esiopetus	433	440	450	460	470

*kattohinta = laskennallinen kunnallinen hoitomaksu + yksityiselle maksettava palveluseteli

Talousarvion perustelut

Vuoden 2015 raamin (+ 2 %) mukainen talousarviosuunnittelu on riittävä, olettaen, että palveluita käyttävien lasten kokonaismäärä pysyy ennallaan. Tilastojen valossa alle kouluikäisten lasten määrä näyttäisi vakiintuvan nykyiselle tasolle. Edellisen vuoden 0-budjetin tyypeistä raamia olisi vaikea toteuttaa useampi vuosi peräkkäin, ilman että sillä on laatuun ja subjektiiviseen päivähoito-oikeuden toteutumiseen vaikutuksia. Palkankorotukset (+1,5 %) ja laajan kasvatuskumppanuuskoulutuksen edellyttämät henkilökunnan sijaistarpeet on huomioitu taloussuunnitelmassa. Palvelusetelikustannukset kasvavat ilta- ja vuorohoidon siirtyessä palvelusetelisopimuksen piiriin.

Kustannustehokkuutta haetaan kunnallisella puolella laatua heikentämättä uusien toimintatapojen avulla. Hallintoa on kevennetty jättämällä yksi päivähoiton aluejohtajan virka täyttämättä ja sihteerin työajasta on siirretty muihin palveluihin 25 %. Päiväkotien kasvatushenkilöstön osalta tavoitteeksi on asetettu parityöskentelyyn siirtyminen päiväkodeissa (lastentarhanopettaja/erityislastentarhanopettaja + lastenhoitaja), jolloin lastentarhanopettajien määrä suhteellisesti vähenee, mutta pedagogiset resurssit jakautuvat tasaisemmin (n. 50 % kasvatushenkilöstöstä lastentarhanopettajia).

Kunnallisen ja yksityisen palvelun tasapainossa pitäminen on tärkeää, jotta kustannuksiin voidaan vaikuttaa riittävästi. Vuosittaiset indeksikorotukset nostavat palvelusetelimenoja, toisaalta tulopuolella (päivähoitomaksut) indeksikorotus tasoittaa menojen kasvua joka toinen vuosi.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
22	VARHAISKASVATUSPALVELUT						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	820	796	661	20,5-	674	687
***	Toimintamenot	6.602-	6.682-	6.634-	0,7-	6.767-	6.902-
****	Toimintakate (Netto)	5.782-	5.886-	5.973-	1,5	6.093-	6.215-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	30-	30-	6-	437,3-	6-	6-
****	Muut laskennalliset erät	108-	119-	107-	11,4-	109-	112-
*****	Kokonaiskustannukset	5.920-	6.036-	6.086-	0,8	6.208-	6.332-

6.4.4 LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Lapsiperheiden sosiaalityön tehtävänä on osaltaan edistää perheiden toimintakykyä, toimeentulon edellytyksiä ja sosiaalista kasvua sekä ylläpitää sosiaalista turvallisuutta ja parantaa elämisen laatua.

Lastensuojelu ja ennalta ehkäisevä työ

Palvelusuunnitelma

Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan alaiset eri tehtäväalueet tuottavat lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen palveluja, joilla turvataan lasten ja nuorten hyvinvointi sekä tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä omaehtoista toimintaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja perheiden palveluissa toimitaan lastensuojelulain periaatteiden mukaisesti ennalta ehkäisevästi ja varhaista puuttumista painottaen.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Hyvät ja toimivat peruspalvelut</p> <p>Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointisuunnitelma ohjaa kunnan hyvinvointityötä.</p> <p>Asiakaskysely tehdään säännöllisesti joka 2. vuosi.</p>	<p>Hyvinvointisuunnitelma valtuustolle 4 v välein, arviointi 2 v välein</p> <p>Asiakaskyselyn ka. yli 8.4 kouluarvosanoin</p>	<p>Uusi hyvinvointisuunnitelma voimaan 2015 -</p> <p>Asiakaspalautekysely tehdään vuosittain.</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Organisaatorakenteen uudistuksella tuetaan ennalta ehkäisevän lapsiperhetyön tekemistä.</p> <p>Ennalta ehkäisevä ja oikea-aikainen puuttuminen yksilöiden syrjäytymiskierteisiin</p> <p>Lasten sijaishuollossa lisätään perhehoidon osuutta, 40 % lapsista on perhehoidossa.</p> <p>Lastensuojelutyötä tehdään laadukkaasti lastensuojelulain ja laatusuosituksen mukaisesti.</p> <p>Kehitetään lapsiperheiden palvelusetelitoimintaa.</p> <p>Lapsiperheiden toimeentulotukiasioiden käsittelyyn varataan etuussihteerin työaika.</p>	<p>25 % lapsiperhetyön määrärahoista kohdistuu ennalta ehkäisevään työhön.</p> <p>Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17 v, % vastaavasta väestöstä</p> <p>Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä 0–17 v lapsia, % vastaavasta väestöstä</p> <p>Sijoitetut lapset, % laitoshoidon, % perhehoito</p> <p>Lastensuojeluilmoitukset käsitellään 7 arkipäivässä ja lastensuojelutarpeen selvitykset tehdään 3 kk aikana</p> <p>Lasten määrä/työntekijä</p> <p>Palvelusetelitä saaneiden lapsiperheiden määrä</p> <p>Toimeentulotukipäätökset lkm/v</p> <p>- perustoimeentulotuki</p> <p>- täydentävä toimeentulotuki</p> <p>- ehkäisevä toimeentulotuki</p>	<p>2. kuraattorin tehtävänkuvaa suunnataan ennalta ehkäisevään työhön.</p> <p>Lasten sijoittamistarvetta ehkäistään monipuolisella avo-huollon tukitoimien käytöllä.</p> <p>Avohuollon piirissä olevien lasten määrä lisääntyy.</p> <p>Selvitetään kaikki mahdollisuudet sijoittaa lapsi perhehoitoon.</p> <p>Lastensuojeluasioden käsittelyaikaa mitataan 1 krt/v</p> <p>Turvataan riittävät henkilöstöresurssit lastensuojelutyöhön.</p> <p>Lastensuojelutyössä huomioidaan Toimiva lastensuojelu suunnitelman ohjeet.</p> <p>Palvelusetelien saamisen kriteerit arvioidaan vuosittain.</p> <p>Perustoimeentulotukihakemukset käsittelee etuussihteerin.</p> <p>Lapsiperheiden vanhemmat ovat aktivointi- ja työllistämistyössä etusijalla.</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Sijoitetut lapset yhteensä	22	18	18	20	20
-joista huostaanotettuja lapsia vuoden aikana	5	8	4	4	4
- joista uusia huostaanottoja	0	3	1	1	1
- avohuollon sijoituksia	13	10	14	16	16
Sijoitetut lapset					
- perhehoito	6	7	8	10	10
- laitoshoido	16	11	10	10	10
Lastensuojeluilmoitukset	237	200	200	200	200
Avohuollon tukitoimet, lapsia	204	240	240	250	250
Palveluseteleitä saaneet lapsiperheet	16	40	40	40	40
Toimeentulotukea saaneet	322	330	330	330	60
- joista lapsiperheitä	64	80	70	70	30

Talousarvion perustelut

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (2010) päivittämissuunnitelma on käynnissä ja uusi hyvinvointisuunnitelma on tarkoitus saada valmiiksi v 2015 alusta alkaen.

Sosiaali- ja terveysministeriö on antanut v 2013 lastensuojelun laatusuosituksen, jossa nostetaan esiin lastensuojelutyön laadun kannalta tärkeitä asioita. Keväällä 2014 STM julkaisi Toimiva lastensuojelu –toteuttamissuunnitelman vuosille 2014–2019. Suunnitelmassa esitetään yhdeksän toimenpidekokonaisuutta, jotka käynnistetään vuosien 2014–2015 aikana ja neljä toimenpidettä vuosina 2015–2019. Toteuttamissuunnitelmassa annetaan ohjeita liittyen henkilöstöresursseihin, asiakasmääriin/työntekijä ja asiakastyön sisältöön.

Lastensuojelulain mukaan asiakkaana olevalle lapselle tulee tehdä asiakassuunnitelma ja lastensuojelun asiakirjoihin tulee kirjata kaikki lastensuojelutoimenpiteiden järjestämiseen vaikuttavat tiedot. Työntekijöiden dokumentointivelvollisuuden turvaamiseksi on tehty tehtävä- ja resurssilisäyksiä siten, että lapsiperheiden perustoimeentulotukipäätösten tekeminen on siirretty etuussihteerin tehtäväksi. Sosiaalityöntekijät tekevät harkinnanvaraisen toimeentulotuen päätökset.

Lastensuojelutyössä toimitaan avohuoltopainotteisesti. Lastensuojelun asiakkuudessa olevista lapsista n. 10 % on sijaishuollon piirissä ja 90 % avohuollossa. Vuositasolla avohuollon tukitoimien piirissä on n. 250 lasta ja nuorta. Määrärahoja avohuollon tukitoimiin lisätään ja sijaishuollon määrärahoja vähennetään. Ostopalveluja avohuollon tukihenkilö-, tukiperhe- ja perhetyöhön lisätään.

Huostassa olevia lapsia oli 31.12.13 kuusi, joista kaksi täysi-ikäistyy vuoden 2014 aikana. Uusia huostaanottoja ei vuonna 2013 tehty. Huostaanottojen osalta varaudutaan yhteen uuteen huostaanottoon ja n. 14 lapsen sijoittamiseen avohuollon tukitoimena. Koska tällä hetkellä huostassa olevista lapsista 75 % on perhehoidossa, eivät sijaishuollon kustannukset ole niin suuria kuin laitossijoituksissa. Lastensuojelulaki edellyttää, että perhehoito on ensisijainen sijoitusvaihtoehto.

Lapsiperheet ovat saaneet apua lasten- ja kodinhoidollisiin tehtäviin yhden lapsiperhehoitajan toimesta. Lapsiperheillä on mahdollisuus hakea palveluseteleitä, jos perheen elämäntilanne on kuormittava ja vanhempien jaksamiseen tarvitaan tukea.

Hallitus on osana rakenneuudistusohjelmaa päättänyt, että perustoimeentulotuki siirtyy 1.1.2017 alkaen Kelan hoitamaksi. Harkinnanvaraisen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen jää kunnan sosiaalityöntekijöiden tehtäväksi. Toimeentulotukea hakevien asiakkaiden määrän arvioidaan huomattavasti vähenevän vuonna 2017.

LASTEN JA PERHEIDEN TUEN PALVELUT: OPPILASHUOLTO, PERHETYÖ, ETSIVÄ NUORISOTYÖ

Toiminta-ajatus

Lasten, nuorten ja vanhempien hyvinvointia tuetaan tuottamalla psykologi- ja koulukuraattori-palveluita, perhetyötä sekä etsivää nuorisotyötä siten, että asiakkaat saavuttavat palvelut helposti, työ on ammatillisesti korkealaatuista, työmuodoiltaan monipuolista ja monialaisesti toteutettua. Työtä kehitetään aktiivisesti asiakkaiden muuttuvien tarpeiden mukaan. Perheneuvolapalvelut, jotka ostetaan Jyväskylän kaupungilta, tukevat lasten ja perheiden psykososiaalista hyvinvointia omien peruspalveluiden rinnalla.

Palvelusuunnitelma

Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunnan alaiset eri tehtäväalueet tuottavat lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen palveluja, joilla turvataan lasten ja nuorten hyvinvointi sekä tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä sekä omaehtoista toimintaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja perheiden tuen palveluissa tuotetaan asiakkaille laadukkaita, monipuolisia ja helposti saavutettavia peruspalveluita siten, että lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi ja osallisuus yhteiskuntaan lisääntyy ja eriarvoisuus vähenee sekä erikoistason palveluiden käyttö tehostuu sekä asiakkaiden tarpeiden että taloudellisen tuloksen näkökulmasta.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Hyvät toimivat peruspalvelut	Lasten ja nuorten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kasvun, kehityksen ja hyvinvoinnin turvaaminen sekä vanhemmuuden tukeminen tuottamalla peruspalveluita.	Arviointikertomus valtuustolle	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin indikaattoritietoa hyödynnetään palvelun kehittämisessä ja tuottamisessa
Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteet	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin indikaattorien seuraaminen suhteessa vertailukuntien ja koko maan tilanteeseen	Opiskeluhuollon kokonaisu suunnitelma kirjataan osaksi hyvinvointisuunnitelmaa
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Lasten, nuorten ja lapsiperheiden psykososiaalinen hyvinvointi lisääntyy	Lasten ja perheiden tuen yksikön palvelut vastaavat joustavasti ja oikea-aikaisesti lasten, nuorten ja perheiden tuen tarpeisiin.	Lapsiperhetyön, psykologi-, kuraattori- ja etsivän nuorisotyön määrällinen toteuma ja laadullinen kohdistuminen:	Vahvistetaan lasten ja nuorten psykososiaalista hyvinvointia sekä lapsiperheissä vanhemmuutta kehittämällä asiakkaan tarpeenmukaista työpari- ja tiimityötä yksikön sisällä ja yhteistyöverkoston kanssa.
		Opiskelijalle järjestyy mahdollisuus keskustella opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä.	Oppilashuollossa otetaan käyttöön käsittelyajan mittaus asiakastietojärjestelmässä.
		Perhetyöstä on 1/3 ennaltaehkäisevää työtä ja 2/3 kohdentuu lastensuojeluun.	Lisätään ennaltaehkäiseviä ja lasten ja nuorten osallisuutta lisääviä työmuotoja kuten valistusta, vertaisryhmätoimintaa sekä ryhmiin ja yhteisöihin vaikuttamista.
		Yhteistyön määrä ja laatu eri toimijoiden kanssa	Lisätään ryhmätoimintamuotoja vanhemmuuden tukemiseksi.
		Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi-indikaattoreiden seuraaminen	Vahvistetaan varhaista lasten ja nuorten kehityksen häiriintymisen tunnistamista ja oikea-aikaisen tuen antamista kouluttamalla työntekijöitä.
			Lisätään etsivän nuorisotyön ja nuorisotakuun toteuttamiseksi erityisesti paikallista työryhmä/työparityöskentelyä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Psykologityö	280	300	300	300	300
-asiakkaiden määrä	1301	1500	1500	1500	1500
-asiakaskäyntien määrä	260	250	250	250	250
-yhteistyö- ja ryhmätilaisuuksien määrä	263	350	450	450	450
Kuraattorityö	983	1100	1500	1500	1500
-asiakkaiden määrä					
- asiakaskäyntien määrä	191	170	170	240	260
-yhteistyö- ja ryhmätilaisuuksien määrä					
Perhetyö	61	100	100	100	100
-perheiden määrä					
-ryhmätilaisuuksien määrä		50	50	50	50

Talousarvion perustelut

Lasten ja perheiden tuen palveluilla tehostetaan aiemmasta lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin turvaamiseen tuotettavia peruspalveluita kunnassa. Palveluiden näkyvyyteen ja asiakkaan kannalta selkeään, lähellä olevaan, matalan kynnyksen saavutettavuuteen kiinnitetään erityistä huomiota. Asiakkaan tarpeiden mahdollisimman varhainen tunnistaminen, monialaisen ammattiosaamisen hyödyntäminen ja tuen oikea-aikainen ja tarpeen mukainen tarjoaminen ovat keskeinen toiminnallinen ja työn laadullinen tavoite. Oppilas- ja oppilashuolto- lain edellyttämiä psykososiaalisen hyvinvoinnin palveluiden yhteisöllisen ja yksilöllisen tuen toimintamallien jalkauttaminen on tulevan toimintavuoden keskeinen tavoite.

Etsivä nuorisotyö on korvaamaton taho peruskoulun päättäneiden nuorten ja alle 30-vuotiaitten aikuisten syrjäytymisen ehkäisemisessä ja kunnille veloitettun nuorisotakuun toteuttamisessa.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
	/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S					
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK					
23	LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT					
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€					
***	Toimintatulot	63	60	84	28,7	86
***	Toimintamenot	1.453-	1.679-	1.686-	0,4	1.720-
****	Toimintakate (Netto)	1.390-	1.619-	1.602-	1,0-	1.634-
	Laskennalliset erät					
****	Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0,0	5-
****	Muut laskennalliset erät	42-	17-	56-	68,9	57-
*****	Kokonaiskustannukset	1.432-	1.636-	1.658-	1,3	1.696-
						1.730-

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
	/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S					
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK					
26	LP/MUU SOSIAALITOIMI					
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€					
***	Toimintatulot	90	85	84	1,2-	86 87
***	Toimintamenot	175-	217-	197-	10,2-	200- 204-
****	Toimintakate (Netto)	85-	132-	113-	16,9-	115- 117-
	Laskennalliset erät					
*****	Kokonaiskustannukset	85-	132-	113-	16,9-	115- 117-

6.4.5 PERUSOPETUS

Kohderahoitteinen

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Perusopetusta kehitetään monipuolisia yleissivistäviä opintomahdollisuuksia tarjoavana oppivelvollisuuskouluna, johon jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus. Perusopetuksen tehtävänä on edistää oppilaittensa persoonallisuuden kehittymistä, tukea jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten valmiuksien saavuttamista sekä luoda edellytykset suotuisalle sosiaaliselle kasvulle ja yhteistyössä toimimiselle.

Palvelusuunnitelma

Perusopetuksen yhteistyötä muiden ydinprosessien kanssa kehitetään ja lisätään palveluiden kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi. Tavoitteena on lasten tasapainoisen kasvun turvaaminen. Oppilaiden osallisuutta tuetaan ja syrjäytymistä ehkäistään tarjoamalla iltapäivätoimintaa ja kehittämällä kerhotoimintaa yhteistyössä vapaa-aikapalvelujen kanssa. Oppilaille tarjotaan fyysisesti ja henkisesti turvallinen ympäristö. Avoimuutta ja luotettavuutta parannetaan tiedottamista ja viestintää kehittämällä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja omaehtoisen toiminnan tukeminen. Perheiden kasvatustyön tukeminen ja kasvuolosuhteiden kehittäminen. Kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		Oikea-aikainen puuttuminen kiusaamiseen
Lasten ja nuorten tasapainoinen kasvu ja terveyden edistäminen	Syrjäytymisen ehkäiseminen Aktivoiminen harrastustoimintaan ja välituntiliikuntaan Omaehtoisen koulumatkaliikunnan lisäämisen	Kouluterveyskyselyn avainindikaattorit Kuljetusoppilaiden määrä Saattoliikenteen määrä Koulukerhojen määrä Asiakaspalutteen indikaattorit	Kiusaamista ennalta ehkäisevät toimenpiteet esim. ryhmäytymistä edistävät harjoitteet Oppilaiden osallisuuden lisääminen esim. oppilaskuntatoimintaa kehittämällä. Liikkuva Muurame – toiminnan edelleen kehittäminen yhteistyössä muiden vastuualueiden ja kolmannen sektorin kanssa Kulttuurialta yhteistyön jatkaminen Kerhotoiminnan kehittäminen ja monipuolistaminen esim. kolmatta sektoria hyödyntämällä Wilman käytön tehostaminen Viestinnän lisääminen Vanhempainiltojen kehittäminen Palaute- ja arviointijärjestelmän kehittäminen Ryhmäkokotavoite 1-6 luokilla alle 25 oppilasta, 7-9 luokilla alle 20 oppilasta perusryhmässä Osa-aikainen ja tarkoitukseenmukainen tuki- ja erityisopetus
Perheiden ja lasten kasvun tukeminen	Kasvatuskeskustelujen ja vuorovaikutuksen kehittäminen huoltajien kanssa		
Oppilaiden jatko-opintojen ja ammatinvalinnan kannalta tarpeellisten tavoitteiden saavuttaminen	Monipuolinen ja laadukas opetustoiminta Opetusmenetelmien kehittäminen Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen Viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittäminen Yhteisöllisyyden lisääminen Henkilöstön osallistaminen toiminnan suunnittelussa Esimiestoiminnan kehittäminen	Opetustunnit oppilasta kohti Koulupudokkaiden määrä Oppilaiden osaamisen arviointi Opetuskokeiluiden määrä Henkilöstön työhyvinvointikyselyn mittarit Sairaspoissaolojen määrä Palvelutoiminnan muutoksiin johtaneet henkilöstöaloitteet	Opetuskokeilujen ja monipuolisten opetusmenetelmien käyttämisen tukeminen (toiminnalliset ja ilmiökeskeiset menetelmät) OPS 2016-uudistuksen toteuttaminen Pedagogiset iltapäivät (opetuskokeiluiden tiedon jakaminen) Henkilöstön osallistaminen talousarviosuunnitteluun Esimieskoulutusten jatkaminen Kehityskeskustelujen ja palautteen antamisen lisääminen OPS 2016-koulutus
Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö			

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Tuottavuustavoitteet Kustannustehokas- ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi	Tuottavuustavoitteet Tehtävien hoitaminen tehokkaasti ja taloudellisesti ydinprosessien yhteistyötä lisäämällä Sähköisten palveluiden kehittäminen	Sähköisten palveluiden käyttäjäprosentti/kokonaisasiakasmäärä	Suunnitelmallisuuden ja ydinprosessien yhteistyön lisääminen Sähköinen esiopetukseen ja kouluun ilmoittautuminen Pedanetin käytön tehostaminen

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Oppilasmäärä					
luokat 1-6	891	923	915	905	915
luokat 7-9	416	422	425	444	454
Yhteensä	1 307	1345	1340	1349	1369
Opetustunnit/oppilas					
luokat 1-6	1,37	1,36	1,37	1,37	1,37
luokat 7-9	1,98	1,97	1,96	1,96	1,96
erityisopetus					
Kokonaiskustannukset euroa/oppilas	8254	8890	8 700	8800	8900

Talousarvion perustelut

Perusopetuksessa olevien lasten määrä lisääntyy hieman lukuvuonna 2015–2016, mikä aiheuttaa perusopetuksen tulosalueelle kustannusten nousupainetta. Oppilasmäärän kasvua taapahtuu alakouluista erityisesti Kinkomaan alueella. Nisulanmäen koulun piha-alueen kehittäminen harrastustoimintaa tukeväksi on oppilaiden hyvinvoinnin kannalta tärkeää. Kinkomaan koulun toiminta jatkuu väliaikaisissa koulutiloissa kunnes koulun uusi laajennusosa on valmistunut. Uuden vuonna 2016 voimaan tulevan opetussuunnitelman valmistelu vaatii jossakin määrin taloudellista resursointia.

Opetuksen tukitoimien tarpeiden heikko ennustettavuus ja oppilas- sekä opiskelijahuollon lainsäädäntöön liittyvät muutokset ovat talousarvion keskeisiä epävarmuustekijöitä. Perusopetuksen erityisenä kehittämistarpeena on yhteistyön tiivistäminen ydinprosessin sisällä ja muiden vastuualueiden kanssa. Sisällöllisesti kiinnitetään huomiota oppilaiden terveyttä edistävän liikunnan tukemiseen Liikkuva Muurame –hankkeessa sekä opetusmenetelmien kehittämiseen opetuksessa.

PERUSOPETUKSEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa lapselle kodin ja koulun kasvatustyötä tukien monipuoliset mahdollisuudet osallistua ohjattuun, virkistävään ja turvalliseen toimintaan sekä mahdollistaa levon ja rentoutumisen rauhallisessa ympäristössä ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilöstön valvonnassa ennen ja jälkeen koulupäivän. Tavoitteena on myös tukea pienen koululaisen kasvua ja kehitystä sekä mahdollistaa hyvien vapaa-ajanviettotapojen etsiminen ja löytäminen. Lisäksi toiminta tukee vanhempien työssäkäyntiä.

Mikäli kunta järjestää perusopetuslain mukaista toimintaa, se vastaa, että sen hankkima tai järjestämä aamu- ja iltapäivätoiminta järjestetään valtakunnallisten perusteiden mukaisesti. Tällöin toimintaan voi hakea valtionosuutta.

Palvelusuunnitelma

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään kunnan päättämässä laajuudessa ensimmäisen ja toisen vuosiluokkien oppilaille sekä oppilaille, joilla on perusopetuslain mukainen päätös erityisestä tuesta. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä yhteistyössä kodin, koulun ja muun monialaisen verkoston kanssa.

Toimintaa pyritään järjestämään pääsääntöisesti koulujen tiloissa. Toiminta on perheille maksullista. Kehitysvammalain mukainen kehitysvammaisten lasten iltapäivähoito järjestetään muun aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä.

Aamutoimintaa ei lähtökohtaisesti järjestetä Muuramessa, mutta sen tarve kartoitetaan vuosittain tarvittaessa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Perusopetuksen iltapäivätoiminnan tarkoituksena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä luoda pohja lapsen hyvälle kasvuille yhdessä kodin ja koulun kanssa. Tavoitteena on perheiden ja lasten tasapainoisen kasvun tukeminen osana monialaista palveluverkostoa, syrjäytymisen ehkäiseminen ja osallisuuden edistäminen.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen</p> <p>Laadun ja laadun arvioinnin kehittäminen</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten kasvun ja kehityksen tukeminen</p> <p>Kodin ja koulun kasvatus-työn tukeminen</p> <p>Liikunnan lisääminen osana hyvinvoinnin tukemista</p> <p>Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan laatu-kriteerien hyödyntäminen</p>	<p>Huoltajien ja lasten palaute toiminnasta</p> <p>Palautekyselyt</p> <p>Yhteistyötahojen / yhteistyömuotojen määrä</p>	<p>Vuorovaikutuksen ja yhteistyön kehittäminen huoltajien ja muiden yhteistyötahojen kanssa</p> <p>Yhteisöllisyys</p> <p>Varhainen puuttuminen</p> <p>Huoltajien ja lasten osallisuuden lisääminen mm. toiminnan sisältöjen suunnittelussa</p> <p>Ohjaajien täydennyskoulutukset mm. erityisiin tuen tarpeisiin liittyen</p> <p>Iltapäivätoiminta osaksi lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa</p> <p>Liikunnallisten sisältöjen jatkokehittäminen</p> <p>Liikkuva Muurame -hanke</p> <p>Kotimatkaliikuntaan ja ulkoiluun kannustaminen</p> <p>Monipuolisen toiminnan tarjoaminen</p> <p>Lasten yksilöllisyyden ja kiinnostusten kohteiden huomioiminen toiminnan suunnittelussa</p> <p>Yhteistyömuotojen kehittäminen eri toimijoiden kanssa – Koko Suomi Leikkii- hanke</p> <p>Paikallisten mahdollisuuksien hyödyntäminen</p> <p>Laadun arvioimisen kehittäminen (mittarit)</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Toimitilojen käyttöasteen nostaminen</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Tilojen yhteiskäytön tehostaminen</p>	<p>Yhteiskäytössä olevien tilojen määrä</p>	<p>Tilasunnittelu yhteistyössä perusopetuksen ja päivähoidon kanssa</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Osallistujien määrä (keskimäärin/kk)	147	160	160	160	160
- kokoaikaiset	86	100	90	90	90
- osa-aikaiset	51	60	57	57	57
- YPR			13	13	13
Nettokustannukset (euroa / osallistuja)	1787	1660	1651		

Talousarvion perustelut

Erytystä tukea tarvitsevien lasten määrä iltapäivätoiminnassa on kasvanut. Tämä aiheuttaa paineita henkilöstöresurssien ja toimintaan soveltuvien tilojen suhteen. Kinkomaan alueella iltapäivätoiminnan tarve on kasvussa.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
	/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S					
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK					
32	PERUSOPETUS					
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€					
***	Toimintatulot	377	329	296	11,0-	302 308
***	Toimintamenot	11.164-	11.450-	11.412-	0,3-	11.640- 11.873-
****	Toimintakate (Netto)	10.788-	11.121-	11.116-	0,1-	11.338- 11.565-
	Laskennalliset erät					
****	Poistot ja arvonalentumiset	50-	56-	76-	26,2	84- 90-
****	Muut laskennalliset erät	224-	245-	283-	13,6	289- 295-
*****	Kokonaiskustannukset	11.061-	11.422-	11.475-	0,5	11.711- 11.949-

6.4.6 TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Muuramen lukio on oppimiskeskus, joka antaa nuorelle hyvän yleissivistyksen sekä tukee oman persoonallisuuden ja elämänhallinnan taitojen kehittymistä. Lisäksi se innostaa jatko-opintoihin ja luo niiden edellyttämät opiskeluvalmiudet.

Lukio-opetuksessa korostetaan aktiivisen nuoren ja kansalaisen kehittymistä. Tätä tuetaan parhaiten ottamalla opiskelijoita laajasti mukaan lukion toimintaan aina suunnittelusta (opettajainkokoukset, kehitysaloitteet, vanhempainkerho) toteutukseen (oppilaskunta, tutortoiminta, lukion juhlien järjestämisvastuu). Tätä ajattelumallia kutsutaan opiskelijälähtöisyydeksi (asiakaskeskeisyys), jonka tarkoituksena on kehittää opiskelijajohtajuutta ja sitoutuneisuutta oppilaitokseen. Konseptia tuetaan runsaalla positiivisella viestinnällä sidosryhmiin ja yhteisön jäseniin.

Palvelusuunnitelma

Lukio-opetuksen yhteistyötä muiden ydinprosessien kanssa kehitetään ja lisätään palveluiden kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi. Tavoitteena on nuorten tasapainoisen kasvun turvaaminen. Opiskelijoiden osallisuutta tuetaan ja syrjäytymistä ehkäistään tiiviillä yhteistyöllä (opiskelijahuoltoryhmä) sosiaalitoimen, kouluterveydenhoidon ja koulupsykologin avulla. Opiskelijoille tarjotaan fyysisesti ja henkisesti turvallinen ympäristö. Avoimuutta ja luotettavuutta parannetaan tiedottamista ja viestintää kehittämällä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja omaehtoisen toiminnan tukeminen. Perheiden kasvatustyön tukeminen ja kasvuolosuhteiden kehittäminen. Kustannustehokkaat ja –vaikuttavat toimintaprosessit.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Yrittäjähenkisyys ja yrittäjyyskasvatus	Yrittäjyysopintojen järjestäminen ja kummiyritystoiminta	Yrittäjyysopiskelijat Kummiyritysvierailujen määrät.	Yrittäjyyskurssit pidetty ja kummiyritysvierailut toteutettu
Kehittyminen jatkuvan oppimisprosessin kautta	Kestävän kehityksen sertifikaatin uusiminen keväällä 2014	Sertifikaatin ulkopuolinen auditointi (Okka-säätiö)	Tiimien kehitystyö (turvallisuus/hyvinvointi) teemoissa
Fyysinen ja henkisesti turvallinen ympäristö	Lukion turvallisuusajattelu	Onnettomuustilastot kuten läheltä piti ja tapaturmailmoitukset	Turvallisuuskansio päivitetty ja poliisin turvaohjeet jalkautettu
Nollatoleranssi koulukiusaamiseen/syrjäytymisen estäminen	Kiusaamisen ja syrjäytymisen ehkäisy	Kiusaamiskysely	Viihtymiskysely/hyvinvointikysely opiskelijoille kevät 2014
Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu	Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointi	Koulupudokkaiden määrä	Kouluterveyskysely
Osallisuuden edistäminen	Aktiivinen ja osallistuva kansalainen	Opiskelijoiden tekemät kehitysaloitteet	Opiskelijat opettajainkokouksissa, vanhempainkerhossa, tiimeissä, yrittäjyysryhmissä, kekettäjät, tutorit, opk
Nopea tiedonkulku	Avoin, moderni ja positiivinen viestiminen lukion asioista	Opiskelijapalaute Wilmassa ja Facebookissa	Runsas Wilman ja Facebookin käyttö viestinnässä
Oppiva organisaatio	Henkilöstön ja opiskelijoiden osaamisen ja työhyvinvoinnin turvaaminen	Henkilöstön ja opiskelijoiden osaamisvajeen kartoittaminen	Opintojaksokysely opiskelijoille 4. jaksossa Koulutukseen kannustaminen
Johtaminen	Henkilöstön työ määrän ja toiminnallisten tavoitteiden tasapaino	Työtyytyväisyyskyselyt	Tiimi- ja henkilökohtaiset kehityskeskustelut
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Koulujen opetusvälineiden käytökelpoisuuden varmistaminen	Kenno tiimiluokan, mobiiliteknologian ja iPadien hyödyntäminen.	Tiimien palaverit kennossa 2 kpl/jakso, iPadit opetuksessa/jakso	Tiimit hyödyntävät Kennoa ja uutta teknologiaa
Sähköisten viestintävälineiden hyödyntäminen	Sosiaalisen median ja Wilman hyödyntäminen yhteydenpidossa	Monipuolinen yhteydenpito opiskelijoihin ja vanhempiin	Aktiivinen lukion Facebookin, sometyökalujen ja Wilman käytön kehittäminen ja tehostaminen
Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet ja toimintamallit	Uusien TVT-taitojen opettelu ja kokeilut	Lukion päivitetty TVT-strategia ja siihen liittyvät kyselyt opettajille	iPadejä ja mobiiliopetusteknologiaan käytetään kursseilla, uusia ohjelmistoja (appsit) hyödynnetään

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Opiskelijamäärä	184	185	207	200	200
Tuntikehys	290	290	300	300	300

Talousarvion perustelut

Lukio-opetuksessa olevien nuorten määrä kasvaa merkittävästi lukuvuonna 2014–2015. Viitteitä opiskelijamäärän kasvusta huomattiin jo keväällä 2014. Lukion aloitti 79 uutta opiskelijaa, joka on lukion historian paras lukumäärä. Uusien ykkösten sisäänottomäärä on 70, joten ykkösiä on yhdeksän yli maksimimäärän. Lukion opiskelijoiden kokonaismäärä on nyt 207, joka näkyy myös lisätarpeena lukion tuntikehyksessä. Opiskelijamäärä saattaa nousta vielä lähivuosina muutamilla opiskelijoilla, koska Jyväskylän Lyseo muutti vuoden vaihteessa 2014 väistötiloihin. Joitakin opiskelijoita vaihtoikin meille lyseon remontin tieltä. Myös Koulutus- ja nuorisoyhteistyön suurlukiohankkeet saattavat kääntää opiskelijavirtaa meille.

Lähtötilanteesta lukiot kokevat suurimman muutoksen 150 vuoteen, kun yo-koe tehdään sähköisesti syksystä 2016 lähtien. Tämä vaatii seuraavien 3 vuoden kuluessa hyvää suunnittelua, testausta ja resurssien kohdentamista tietotekniisiin valmiuksiin kuten infrastruktuurin rakentamiseen, konekantaan sekä yo-tilan sähköistämiseen.

Muutokset talousarvioon

Suurimmat muutokset edellisen lukuvuoden talousarvioon ovat tapahtuneet majoitus- ja ravitsemuspalveluissa, jonka kulut nousevat 12 500 euroa suuremman opiskelijamäärän myötä. Myös kiinteistökulut nousevat 1800 €. Toimisto-, pankki ja asianhoitokuluihin riittänee 13 000 euroa. Kalustovaroista on myös hankittava muutaman korkeampi pulpetti ja tuoli pitkiä opiskelijoita varten. Vuokrista/muut menoista siirretään varoja kalustohankintaan. Tällä resurssilla varaudutaan myös sähköisen yo-kokeeseen uusimalla konekantaan tai rakentamalla yo-tilaan infrastruktuuria. Hankinnat olisi hyvä tehdä jo lukukauden 2014–15 aikana, koska vuoden 2016 syksyllä koe kirjoitetaan jo sähköisesti tietokoneilla. Siihen tarvitaan kokeilua ja testejä edellisen vuoden puolella.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
33	TOISEN ASTEEN KOULUTUS						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	19	7	2	260,0-	2	2
***	Toimintamenot	1.364-	1.351-	1.374-	1,7	1.401-	1.429-
****	Toimintakate (Netto)	1.345-	1.343-	1.372-	2,1	1.399-	1.427-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	3-	11-	8-	36,7-	12-	8-
****	Muut laskennalliset erät	47-	55-	68-	18,8	69-	71-
*****	Kokonaiskustannukset	1.395-	1.410-	1.448-	2,6	1.480-	1.506-

6.4.7 TAITEEN PERUSOPETUS

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Taiteen perusopetuslain mukaisen musiikin, tanssin ja kuvataiteen perusopetuksen järjestäminen ensisijaisesti lapsille ja nuorille.

Jyväskylän ammattiopiston musiikin ja tanssin perusopetus antaa taiteen perusopetuksen laajan opetussuunnitelman mukaista opetusta, Muuramen kuvataidekoulu yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta.

Palvelusuunnitelma

Tanssin ja musiikin perusopetus ja musiikin varhaiskasvatus musiikkileikkikoulua lukuun ottamatta ostetaan Jyväskylän koulutuskuntayhtymältä (Jyväskylän ammattiopisto, Hyvinvointi ja kulttuuri/taiteen perusopetus). Musiikkileikkikoulu ja kuvataiteen perusopetus toteutetaan omassa musiikkileikkikoulussa ja kuvataidekoulussa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu	Luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle	Opiskelijamäärät	Oma palvelutuotanto
Syrjäytymisen estäminen	Pitkäjänteisen ja tavoitteellisen harrastamisen mahdollistaminen	Näyttelyt, konsertit, tapahtumat	Ostopalvelut
Osallisuuden edistäminen	Kokemuksien ja elämyksien tarjoaminen niin yksilönä kuin yhteisön jäsenenä		Yhteistyö kolmannen sektorin ja yksityisten palveluntuottajien kanssa
Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen	Luoda perustaa emotionaalille, esteettiselle ja eettiselle kasvulle		
Asuinympäristön viihtyvyys			
Kulttuuripalvelujen saatavuus			
Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ		

KUVATAIDEKOULU

Toiminta-ajatus

Kuvataidekoulu järjestää taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista kuvataiteen opetusta. Opetus perustuu opetussuunnitelmaan ja on tarkoitettu ensisijaisesti 7–17-vuotiaille lapsille ja nuorille. Koulu järjestää myös varhais- ja aikuisopetusta.

Kuvataiteen perusopetus etenee tavoitteellisesti tasolta toiselle ja antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään, ymmärtää visuaalista kulttuuria ja hakeutua alan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen.

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Kuvataidekoulua kehitetään koko Muuramen aluetta paremmin palvelevaksi ja monipuolista yhteistyötä tekeväksi kouluksi, joka tukee lasten ja nuorten virikkeellistä ja tasapainoista kasvua.

Palvelusuunnitelma

Palvelun alueellisen saatavuuden parantaminen:

Kuvataidekoulu järjestää opetusta Muuramen keskustassa Nisulanmäen ja Mäkelänmäen kouluilla (6-vuotiaiden valmentava opetus, syksy 2014 lähtien). Kinkomaan koululla opetusta on järjestetty syksystä 2012 lähtien. Kokemukset ovat olleet positiivisia ja hakijamäärä sekä yleinen kiinnostus kuvataidekoulua kohtaan ovat nousseet. Näiden taustatietojen varassa opetuksen jatkaminen Kinkomaalla on hyvin perusteltua.

Kunnassa on yhä kuvataideopetuksen "katvealueita", joten keskustelua palvelun alueellisesta saatavuudesta on syytä jatkaa.

Kuvataidekoulu osallistuu myös palvelun alueellisesta kattavuudesta käytävään keskusteluun ja suunnitteluun (Korpilahden alue – Muurame – Jyväskylä).

Koulun oppilasmaiden määrä vakiinnutetaan vuosina 2014–2016 sataan (100).

Sähköisten palveluiden kehittäminen:

Tavoitteena on koulun nettisivujen kehittäminen ja sähköisen oppilastyöportfolio -hankkeen aloittaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja kasvatustyön tukeminen. Monipuolisen ja ajanmukaisen kuvataideopetuksen tarjoaminen kuntalaisille.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten ja nuorten tasapainoinen kasvu ja omaehtoisuuden toiminnan tukeminen</p> <p>Osallisuuden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen</p> <p>Perheiden hyvä elämä</p> <p>Monipuoliset harrastusmahdollisuudet, kulttuuripalvelujen saatavuus ja asuin ympäristön viihtyisyys</p> <p>Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten ja nuorten aktivoiminen kuvataideopintojen pariin</p> <p>Yhteisöllisyyden ja vuorovaikutuksen korostaminen ja kehittäminen</p> <p>Edellytyksien luominen tavoitteelliselle kuvataideharrastukselle</p> <p>Visuaalisten alojen jatko-opintoihin hakeutumisen edesauttaminen</p> <p>Kuvataidekoulun toiminta Muuramen viihtyvyys- ja hyvinvointitekijänä</p> <p>Viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittäminen</p> <p>Yhteisöllisyyden lisääminen ja opettajien osallistaminen toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa.</p> <p>Esimiestoiminnan kehittäminen</p>	<p>Hakija- ja oppilasmäärä</p> <p>Sosiaalisiin perusteisiin (syrjäytymisvaara) koulun aloittaneiden määrä</p> <p>Asiakaspalautteen indikaattorit</p> <p>Työhyvinvointikyselyn mittarit</p>	<p>Tiedottaminen, näkyvyyden parantaminen</p> <p>Yhteistyön tiivistäminen sosiaalitoimen kanssa</p> <p>Peruskoulujen kanssa tehtävän yhteistyön tiivistäminen</p> <p>Koulun itsearviointi / oppilaskysely</p> <p>Opettajien koulutus</p> <p>Henkilöstön osallistuminen TA -suunnitteluun</p> <p>Kehityskeskustelujen lisääminen</p> <p>Esimieskoulutus</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Kustannustehokas ja vaikuttava palvelutoiminta talouden tasapainossa pitämiseksi</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Tehtävien hoitaminen tehokkaasti ja taloudellisesti ydinprosessien yhteistyötä lisäämällä</p> <p>Asiakaslähtöisyyden korostaminen sähköisten palveluiden kehittämisessä</p>	<p>Tehokkuutta ja taloudellisuutta korostavien toimintamallien määrä</p>	<p>Suunnitelmallisuuden ja ydinprosessien yhteistyön lisääminen</p> <p>Koulun nettisivujen kehittäminen</p> <p>Digitaaliset oppilastyöportfoliot -suunnittelu- ja pilot-tivaihe</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Oppilasmäärä	102	100	100	100	100
Tuntikehys	26	25	25	25	25
Päätoimisten opettajien lkm. (johtava opettaja)	1	1	1	1	1
Tuntiopettajien lukumäärä	2	2	2	2	2

Talousarvion perustelut

Opettajien osallistaminen arviointi- ja kehittämishankkeisiin ja opetusvälinehankinnat vaativat taloudellista resursointia.

Useassa toimipisteessä järjestettävä opetus lisää materiaali- ja työvälinekustannuksia.

Oppilasmäärän vaihtelut eri ikäryhmissä vaikuttavat tuntikehykseen (+/- 1h) ja tuntiopettajien palkkamenoihin.

MUSIIKKILEIKKIKOULU

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Musiikkileikkikoulussa lapset tutustuvat musiikin maailmaan elämyksellisen ja kokonaisvaltaisen kokemisen kautta. Tunneilla lauletaan, leikitään, soitetaan ja liikutaan musiikin mukaan sekä kuunnellaan musiikkia. Samalla tuetaan lapsen luovaa ilmaisua sekä sosiaalista ja emotionaalista kehitystä. Musiikkileikkikoulussa luodaan pohjaa myös musiikin harrastamisen jatkamiselle.

Palvelusuunnitelma

Musiikkileikkikoulutoimintaa tarjotaan alle kouluikäisille lapsille viidessä ikäkehityksen mukaisessa ryhmässä. Perheryhmissä (vauva- ja taaperoryhmissä) lasten ja vanhempien vuorovaikutuksella on tärkeä rooli.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Oppilasmäärä	35	40	45	45	45
Tuntikehys/vh	5	5	5	5	5
Nettokustannukset euroa/oppilas	86	70	63	63	63
Nettokustannukset euroa/asukas	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

MUSIIKIN JA TANSSIN PERUSOPETUS

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Musiikin perusopinnoissa tarjolla on klassisen ja pop/jazz-musiikin opintoja.

Tanssin opinnot antavat oppilaalle monipuoliset perustaidot sekä yleiskuvan tanssista taide-
muotona ja ilmaisun välineenä.

Varhaisiän musiikkikasvatuksessa lapset voivat osallistua kaksivuotiseen musa- tai rokkikou-
luun. Musiikin perusopetuksen oppilaat valitaan pääsykokeen perusteella, muihin ilmoittau-
tumalla.

Palvelusuunnitelma

Musiikin perustason instrumenttiopinnot koostuvat kolmesta osaamisen tasosta ja musiikin
perusteet 1.–6. -kursseista. Yhteismusisointi sisältyy opintoihin eri muodoissaan. Oppilaalla
on käytettävissään enintään kymmenen vuotta opintojen suorittamiseen.

Tanssin opetus rakentuu kolmesta taitotasosta. Kiinteä yhteistyö musiikinopetuksen kanssa
rikastuttaa erilaisten esitysten ja näytösten toteuttamista monipuolisessa oppimisympäristös-
sä.

Opetus järjestetään pääsääntöisesti Jyväskylän ammattiopiston tiloissa, mutta musiikkiope-
tuksen nuorimmille oppilaille järjestetään opetusta tietyissä instrumenteissa myös Muurames-
sa.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Oppilasmäärä	60	73	65	65	65
Varhaisiän musiikki- kasvatus	6		*	*	*
Musiikin perusopetus	42		*	*	*
Tanssin perusopetus	12		*	*	*
Euroa/asukas	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5

*Oppilaspaikkojen jakaumaa ei voi ennustaa

Talousarvion perustelut

Musiikin ja tanssin perusopetukseen osallistuvilla muuramelaisilla lapsilla ja nuorilla taataan
opiskelupaikka opintojen loppuun. Koulutuksen järjestäjän kanssa käydään vuosittain neuvot-
telu seuraavan vuoden kustannustasosta, tavoitteista ja uusien oppilaiden määrästä. Oppilas-
paikalle ei voida laskea yksiselitteistä hintaa, sillä kustannuksiin vaikuttaa mm. ryhmä-
/yksilö-opetuksen määrä ja opintojen vaihe/annettava opetuksen määrä.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
1 K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20 LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
35 TAITTEEN PERUSOPETUS						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
*** Toimintatulot	26	27	28	3,6	28	29
*** Toimintamenot	123-	125-	127-	1,5	130-	132-
**** Toimintakate (Netto)	97-	98-	99-	1,0	101-	103-
Laskennalliset erät						
**** Muut laskennalliset erät	6-	6-	6-	4,6-	6-	6-
***** Kokonaiskustannukset	103-	105-	105-	0,7	108-	110-

6.4.8 NUORISOPALVELUT

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Kunnallisen nuorisotyön tarkoituksena on edistää ja tukea nuoren tasapainoista kasvua sekä tarjota virikkeitä ja vaihtoehtoja päihteettömään vapaa-aikaan. Nuorisotyö tukee vanhempien ja koulujen kasvatustyötä moniammatillisen yhteistyön kautta painopistealueina lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen. Tavoitteena on aktiivinen ja vastuullinen nuori, jonka kautta turvataan kunnan tulevaisuus ja jatkuvuus. Nuorisotyötä toteutetaan Nuorisolain mukaisesti pääkohderyhmänä 13–17-vuotiaat nuoret.

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyön perustana on kasvatuksellisuuden huomiointi kaikessa toiminnassa. Nuorisopalvelut järjestää avointa tilatoimintaa 13–17-vuotiaille nuorille, monipuolista pienryhmätoimintaa nuorten erityistarpeet huomioiden sekä laajalle kohderyhmälle suunnattuja tapahtumia, leiriä ja retkiä.

Lisätään nuorten harrastamahdollisuuksia ja edistetään nuorisokulttuurin toteutumista sekä tuetaan nuorten omaehtoisia harrastamahdollisuuksia yhteistyössä nuorten ja kunnan eri hallinnonalojen kanssa. Lisäksi tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat vanhemmat, järjestöt ja erilaiset toimijatahot.

Lisätään nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä työllistetään nuoria kesätyöhön. Edistetään ennaltaehkäisevää päihdetyötä. Toteutetaan ja kehitetään nuorisotiedotusta.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen</p> <p>Osallisuuden edistäminen</p> <p>Syrjäytymisen estäminen</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Edistää ja tukea nuoren tasapainoista kasvua sekä tarjota virikkeitä ja vaihtoehtoja omaehtoiseen toimintaan ja osallisuuteen</p> <p>Tuottaa nuorille palveluja, joilla turvataan kunnan tulevaisuus ja jatkuvuus painopistealueina lasten ja nuorten hyvinvointi, omaehtoisen toiminnan edistäminen ja kasvuolosuhteiden parantaminen</p> <p>Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistämisen</p>	<p>Osanottajat järjestetyssä toiminnassa, toiminnan määrä</p> <p>Pienryhmien tarve ja siihen osallistuvien nuorten määrä</p> <p>kunnallisaloitteiden määrä, nuorten äänestysaktiivisuus, nuorisojärjestöjen toiminta</p> <p>Kunnan nuorisokysely, tyytyväisyyskysely nuorisotilalla, kävijämäärät toiminnassa</p>	<p>Monipuolisen ja kiinnostavan toiminnan järjestäminen</p> <p>Nuorisofoorumit, nuorisotiedotus, nuorisovaltuusto, järjestöjen tukeminen</p> <p>Tiedotus, yhteistyö eri toimijoiden kanssa</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet</p> <p>Asuin ympäristön viihtyvyys</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Vapaa-ajanvietto-olosuhteiden rakentaminen ja ylläpito</p>		<p>Nuorisotilan, bändikämpän ja skeittiparkin toiminta, viihtyvyys ja kehittämisen</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Nuorisotilatoiminta, aukiolopäivät vuodessa	94	100	100	100	100
Nuorisotilan ja pienryhmien kävijämäärä/vuosi	5055	4400	5000	5000	5000
Nuorisotilojen muu käyttö	2080		2100	2100	2100
Yksilöohjaukset ja katupartiossa kohdatut	386	385	300	300	300
Leireille, retkille ja tapahtumiin osallistuneet, lkm	4247	3500	3000	3000	3000
Kesätöihin hakeneiden nuorten määrä/työllistetyt	80/77	80/80	80/80	80/80	80/80
Nuorisotiedotuksella tavoitetut asiakkaat, lkm	3300	3300	3300	3300	3300
Avustusta saaneiden järjestöjen nuorten jäsenmäärä, alle 29 -v.	143	130	130	130	130
Vakinainen henkilökunta	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5

Talousarvion perustelut

Toimintaympäristön muutos

Toimintaa jatketaan kahdella nuoriso-ohjaajalla, joka mahdollistaa toiminnan kehittämisen toiminnallisempaan ja nuoria osallistavampaan suuntaan. Aukioloajat pysyvät kolmena iltana viikossa, jolloin pienryhmätoiminnan ja yksilöohjauksen määrä pystytään varmistamaan. Kaksi nuoriso-ohjaajaa tilalla lisää tilan turvallisuutta sekä nuorten kuulluksi tuleamista. Nuorisotalon kävijämäärät ovat nousseet huomattavasti ja kävijäprofiili on laajentunut, mistä johtuen uusien toimintamuotojen kehittäminen on koettu tärkeäksi ja tarpeelliseksi. Tilakortin avulla saadaan yhteys nuoriso-ohjaajien ja vanhempien välille ja kasvatetaan nuorisotilan turvallisuutta. Kokoustiloja tarjotaan maksutta nuorten omille ryhmille sekä nuorisojärjestöille harastamiseen ja kokoontumiseen

Erityisnuorisotyötä (Joustava perusopetus ja Yksilöllisen opetuksen pienryhmät) jatketaan kouluyhteistyössä. Kouluissa tehtävää nuorisotyötä jatketaan muutoinkin, koska tarve yhteistyölle on kasvanut. Nuoriso-ohjaajien ja koulun välinen vuoropuhelu koetaan tarpeelliseksi nuorten kokonaisvaltaisen tukemisen näkökulmasta. Lisäksi yhteistyötä tiivistetään sosiaalipalveluiden, vanhempien ja nuorisojärjestöjen kanssa.

Lisätään panostusta varhaisnuorisotyöhön perustamalla uusi pienryhmä 5-6 luokkalaisille.

Nuorten kuulemista, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia tuetaan. Nuorisovaltuuston toimintaan on talousarvioon varattu 3 650 €:n määräraha. Nuorisopalvelut hoitaa nuorisovaltuustotoiminnan ostopalvelusopimuksella Innola ry:n kanssa. Järjestö tuottaa nuorten osallisuuteen liittyen aktivointipalveluja ja edesauttaa nuorten osallistumista elinympäristönsä kehittämiseen sekä kunnan päätöksentekoon. Toiminnan sisältö ja toimintatavat ideoidaan yhdessä nuorten kanssa.

Nuorisotiedotusta viedään eteenpäin toteuttaen Innola ry:n kanssa yhteistyössä OKM:n rahoittama nuorisotiedotuspiste. Nuorten kanssa suunnitellaan ja kehitetään nuorisotiedotusta sekä nuorten paikallistoimituksen toimintaa jatketaan. Nuorten toimintakulttuurin suunta on edelleen sosiaaliseen mediaan päin, joten on tärkeää olla mukana sosiaalisessa mediasa.

Nuorisotyön kansainvälistä toimintaa jatketaan. EVS-hanke Makedonian kanssa toteutetaan loppuvuoden 2014 ja kesän 2015 välisenä aikana. Kehittämistyön rahoituksessa hyödynnetään nuorten liikkuvuuteen suunnattua EU-rahoitusta.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
39	NUORISOPALVELUT						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	31	42	12	244,2-	12	13
***	Toimintamenot	213-	238-	194-	22,2-	198-	202-
****	Toimintakate (Netto)	181-	196-	182-	7,5-	186-	190-
	Laskennalliset erät						
****	Muut laskennalliset erät	9-	10-	8-	21,3-	8-	8-
*****	Kokonaiskustannukset	191-	205-	190-	8,0-	194-	198-
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
20	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	1.428	1.348	1.170	15,3-	1.193	1.217
***	Toimintamenot	21.597-	22.287-	22.096-	0,9-	22.538-	22.988-
****	Toimintakate (Netto)	20.168-	20.939-	20.926-	0,1-	21.345-	21.772-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	83-	101-	92-	9,5-	109-	109-
****	Muut laskennalliset erät	476-	517-	566-	8,7	578-	589-
*****	Kokonaiskustannukset	20.727-	21.556-	21.584-	0,1	22.031-	22.470-

6.5 ASUKASPALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Budjettirahoitteinen

Asukaspalveluiden lautakunnan palvelualue sisältää seuraavat vastuualueet:

- asukaspalveluiden hallinto
- vapaa-aikapalvelut
- sosiaalipalvelut
- vanhus- ja vammaispalvelut
- terveydenhuollon palvelut

Toiminta-ajatus

Asukaspalveluiden lautakunnan alaiset tehtäväalueet tuottavat palveluita kunnan asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja perustoimeentulon turvaamiseksi tukien kuntalaisten omia voimavaroja. Kuntalaisten hyvinvointia, aktiivisuutta ja osallisuutta tuetaan lisäksi tarjoamalla monipuolisia vapaa-aikapalveluja.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
40	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintamenot	16-	22-	21-	5,1-	22-	22-
****	Toimintakate (Netto)	16-	22-	21-	5,1-	22-	22-
Laskennalliset erät							
*****	Kokonaiskustannukset	16-	22-	21-	5,1-	22-	22-

6.5.1 ASUKASPALVELUIDEN LAUTAKUNNAN HALLINTO

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Palvelualueen hallinto huolehtii hallinnon, suunnittelun ja talouden koordinoimisesta ja ohjaamisesta ydinprosessialueella. Hallinto osallistuu kunnan kokonaisvaltaiseen kehittämiseen yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa.

Asukaspalveluiden lautakunnan hallinto suunnittelee ja ohjaa palvelualueen kokonaisuuden toimintaa ja kehittämistä. Hallinto koordinoi ydinprosessien välistä yhteistyötä ja kehittämistä sekä lautakunnan ja operatiivisen toiminnan yhteistyötä. Lisäksi hallinto vastaa terveydenhuollon palveluista.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuuston nähdn sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähdn sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet Vastuualueiden yhteistyön kehittäminen Viestinnän tehostaminen		Yhteiset koulutus- ja työhyvinvointipäivät Johtotiimityöskentelyn kehittäminen. Työpaikkakokous-käytänteiden kehittäminen
Tuottavuustavoitteet Taloudelliset ja tehokkaat rakenteet sekä toimintamallit.	Tuottavuustavoitteet Tehtävien hoitaminen tehokkaasti ja taloudellisesti ydinprosessien yhteistyötä lisäämällä Sähköisten palvelujen kehittäminen	Sähköisten palveluiden käyttäjäprosentti / kokonaisasiakasmäärä Sähköiset kokoukset	Suunnitelmallisuuden ja ydinprosessien yhteistyön lisääminen Siirytään sähköisiin kokouskäytänteisiin

Talousarvion perustelut

Suunnitelmakaudella kunnan väkiluku kasvaa ja samalla hallinnon tarjoamien palvelujen määrän tarve lisääntyy. Valtakunnalliset sosiaali- ja terveyspalvelujen lainsäädännön muutokset kuormittavat palvelualueiden toimintaa ja aiheuttavat epävarmuutta henkilöstössä. Viestinnän rooli korostuu nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Hallinnon palvelutaso säilytetään. Kustannustehokkuus ja -vaikuttavuus paranevat.

Tunnusluvut

Hallinto	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Henkilöstö	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
41	HALLINTO (ASUKASPALV. LTK)						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintamenot	81-	91-	63-	44,4-	64-	65-
****	Toimintakate (Netto)	81-	91-	63-	44,4-	64-	65-
Laskennalliset erät							
****	Muut laskennalliset erät	1-	24-	11-	124,0-	11-	11-
*****	Kokonaiskustannukset	82-	115-	74-	56,1-	75-	77-

6.5.2 VANHUS- JA VAMMAISPALVELUT

Budjettirahoitteinen

KOTIHOITO

Toiminta-ajatus

Kotihoito järjestää kotihoito- ja tukipalveluita niille kotona asuville asiakkaille, joiden toimintakyky ja itsestä huolehtiminen on alentunut ikääntymisen, sairauden, vamman tai muun syyn vuoksi. Kotihoidon tavoitteena on tukea ikäihmisiä, pitkäaikaissairaita sekä vammaisia henkilöitä selviytymään kotona mahdollisimman pitkään järjestämällä kotona selviytymistä tukevia palveluita.

Palvelusuunnitelma

Kotihoidon palveluita ovat kotisairaala- ja kotihoito. Tukipalveluita ovat ateria-, turvapuhelin-, pyykkihuolto-, kylvytys- ja päiväkeskuspalvelut. Kotihoito järjestää ikäihmisten neuvonta- ja palveluohjausta sekä ennaltaehkäisevänä palveluna hyvinvointia tukevia kotikäyntejä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Hoitotyön kehittämisen ja laadun takaa-minen	Laadukkaat ja riittävät kotihoito- sekä tukipalvelut	Asiakastyytyväisyyskysely > 4,2	Hoitosuositusten noudattaminen, henkilöstön koulutus
Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden ylläpitäminen ja kotona selviytyminen	Ennaltaehkäisevät ja hyvinvointia tukevat ohjauspalvelut	Hyvinvointia tukevat kotikäynnit ja palveluohjauksen asiakasmäärä	Omavalvontasuunnitelma Palveluohjauksen ja matalankynnyksen neuvontapalvelujen jatkokehittäminen
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Henkilöstö vakanssit	Hyvät ja toimivat kotihoitopalvelut	Henkilömäärä 12	Lisäresurssien tarve kotihoitotyöhön sekä ennaltaehkäisevään palveluohjaukseen

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Suoritetavoitteet					
- kotihoidon käynnit	18 542	2 2500	23 800	24 000	24 000
Toiminnan laajuustiedot					
- ruokakuntia	341	340	350	360	360
- siitä yli 65 v täyttäneitä	282	280	290	300	300
- tukipalveluasiakkaat	101	130	130	140	150

Talousarvion perustelut

Kotihoito on osa ikäihmisten palveluketjua, jossa huomioidaan asiakaslähtöisyys, ennaltaehkäisy ja taloudellisuusseikat. Palveluohjauksen tarve kasvaa tulevaisuudessa ja ennaltaehkäisevän palveluohjauksen kehittäminen jatkuu. Kotihoitoon nimetään 1 palveluohjaaja, joka pystyy laaja-alaisesti kartoittamaan ikäihmisen palvelujentarpeen. Palveluohjaaja neuvoo ja ohjaa ikäihmistä palvelujen sekä etuuksien yhteensovittamisessa. Kotihoito osallistunut Oma tupa, Oma lupa –hankkeen palveluohjauksen kehittämistyöryhmään, jonka tietoa sekä koulutusta sovelletaan palvelujen kehittämisessä.

Kotisairaanhoidon ja kotihoidon palveluprosesseja kehitetään ja muokataan muuttuvien asiakastilanteiden mukaan niin, että asiakkaan saama palvelu olisi joustavaa ja asiakkaan tarpeisiin vastaavaa. Tiimityössä siirrytty kahden alueellisen kotihoitotiimiin malliin ja hoitajien työpanosta pyritään siirtämään iltatyöhön. Tiimissä kotihoidon asiakkaat jaetaan alueittain niin, että välimatkoihin ja paikasta toiseen siirtymiseen kuluu vähemmän aikaa ja välitön asiakastyöaika lisääntyy. Henkilöstön koulutusta lisätään osaamiskartoituksen ja taloudellisten resurssien mukaisesti.

Asiakkaiden palveluiden tarvetta arvioidaan vähintään 1 x vuosi ja tarpeen mukaan useammin. Arvioinnissa ja seurannassa käytetään valtakunnallisesti hyväksytyjä mittareita (RAVA tai RAI, MMSE, GDS). Kotihoidon asiakaspalautetta kerätään jatkuvasti suullisesti sekä kirjallisesti asiakaspalautelomakkeella. Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden asiakastyytyväisyyttä kartoitetaan 1 x vuodessa tehtävällä asiakastyytyväisyyskyselyllä.

Tukipalveluiden ja apuvälineiden tarve kasvaa jatkossa. Kotihoidon palveluohjauksella pyritään tiedottamaan ja monipuolistamaan tukipalveluiden käyttöä. Hyvinvointiteknologiaa ja hoitovälineitä hankitaan kotihoitoon mahdollisuuksien mukaan. Kotihoidosta tehdään tutustumiskäyntejä lähiseudun toimintayksiköihin, joissa on hyvinvointiteknologiaa käytössä.

KYLÄNKARTANO

Toiminta-ajatus

Muuramen Kylänkartanossa toimii kunnan sosiaalitoimen ylläpitämä asumisyksikkö, johon kuuluvat pienryhmäkoti Suvanto ja Kylänkartanon tukiasunnot. Pienryhmäkoti Suvannossa on viisi (5) palveluasuntoa ja Kylänkartanossa on 13 tukiasuntohuoneistoa. Asumisyksikössä asuu vanhuksia, mielenterveyskuntoutujia ja kehitysvammaisia asukkaita.

Palvelusuunnitelma

Kylänkartanon kaikki asukkaat saavat hoito- ja ohjauspalveluja, joita ovat kotisairaanhoido-, lääkehoito-, perushoito-, ateria-, pyykki- ja siivouspalvelut. Kylänkartano tarjoaa tuetun ja turvallisen asumismuodon asukkaalle, jotka eivät selviydy kotona, mutta eivät tarvitse vielä laitoshoidoa. Kaikille asiakkaille laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma. Asukkaalle järjestetään myös virike-, ulkoilu- ja virkistystoimintaa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Turvallinen ja laadukas elämä ja asuminen kodinomaisessa ympäristössä.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Hoitotyön kehittämisen ja laadun takaminen	Laadukkaat ja riittävät kotihoito- sekä tukipalvelut	Asiakastyytyväisyyskysely > 4,2	Henkilöstön koulutus, hoitosuosituksen noudattaminen
Turvallinen asumisyhteisö ja ympäristö	Toimiva hälytysjärjestelmä ja toiminnan suunnitelmat	Turvahälytysten määrän seuranta	Nykyaikainen turva- ja hälytysjärjestelmä Omavalvontasuunnitelma Turvallisuussuunnitelma
Tarkoituksen mukainen asumismuoto	Asukasvalintaryhmään (HOPO) osallistuminen	Toimintakyky mittarit (RAVA, RAI, MMSE, Cerad)	Asiakkaan saumaton palveluketju ja palveluiden tarkoituksen mukainen käyttö
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Henkilöstö vakanssit	Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Henkilömäärä 4	Henkilöstö mitoitettu, riittävä henkilöstö, erityiskoulutusta tarpeet huomioiden

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Toiminnan laajuustiedot					
Asiakasryhmät:					
– vanhukset	7	6	6	6	6
– mielenterveys- kuntoutujat	9	8	8	8	8
– muut	4	4	4	4	4
– käyttöpäivät	6 935	6 570	6 570	6 570	6 570

Talousarvion perustelut

Kylänkartanon toimintaa selkiytetty ja muutettu toiminta yhdeksi toiminnalliseksi asumisyksiköksi. Kylänkartanolle on laadittu oma talousarvio, toimintasuunnitelma. Toiminnassa käytössä korostuu yhteisökasvatuksen toiminta-ajatus sekä ohjauksessa yhteisölliset toimintatavoitteet sekä yhteiset asukasvalintaperusteet.

Kylänkartanon käytännön toimintaa ohjaa yksikölle nimetty tiimin vastaava /hoitaja. Työntekijä- valinnoissa painotetaan moniammatillista mielenterveystyön- ja päihdetyönoosaamista. Henkilöstön koulutusta toteutetaan osaamiskartoituksen ja taloudellisten resurssien mukaisesti. Henkilöstön koulutussuunnitelmassa huomioidaan yksikön erityistarpeet.

Asumisyksikön asukkaiden ja hoitohenkilökunnan turvallisuuden parantamiseksi on hankittu nykyaikainen turvahälytysjärjestelmä koko taloon. Toimistotilaksi muutetussa asuinhuoneistossa on lääkkeenjako- ja säilytystila, asiakaspaperiensäilytys sekä asiakkaiden ohjaustila.

Kylänkartanon edustaja osallistuu asukassijoittelu ja -valintaryhmän (HOPO) toimintaan. Asukkaiden toimintakykyä kartoitetaan ja palveluntarvetta seurataan jatkuvasti asukkaiden tarkoituksenmukaisen asumistarpeen mukaisesti. Arvioinnissa ja seurannassa otetaan käyttöön valtakunnallisesti hyväksytyt ja paikallisesti sovitut mittarit (RAVA tai RAI, MMSE, GDS).

Hoito- ja palvelusuunnitelmat laaditaan jokaiselle ja ne tarkastetaan vähintään 1 x vuosi, tarpeen mukaan useammin. Henkilöstön koulutusta lisätään osaamiskartoituksen ja taloudellisten resurssien mukaisesti. Asiakastytyväisyyttä kartoitetaan 1 x vuodessa tehtävällä asiakastytyväisyyskyselyllä.

VANHUSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Vanhus- ja vammaispalveluiden tarkoituksena on iäkkäiden ja vammaisten henkilöiden hyvän elämänlaadun ja toimivan arjen turvaaminen.

Palvelusuunnitelma

Vanhusten palveluiden tarkoituksena on tukea kaikkien ikääntyneiden hyvää elämänlaatua, itsemääräämisoikeutta ja itsenäistä suoriutumista riippumatta heidän toimintakyvystään yhteistyössä omaisten, läheisten ja eri toimijoiden kanssa. Kunnan painopiste on kotihoidossa ja kun kotihoito ei ole enää mahdollista, tulee ajankohtaiseksi muut palvelumuodot yhteisesti sovittujen kriteereiden perusteella.

Tavoitteet

Vanhuspalveluiden tavoitteena on mahdollistaa ikäihmisen kotona selviytymisen mahdollisuus niin kauan kuin se on ihmisarvoa kunnioittaen tarkoituksenmukaista.

Kuntastrategia "Hyvää elämää omassa kodissa – ikääntyneenäkin"			
Pitkä aikaväli	Tavoitteet (lyhyen aikavälin tavoitteet)	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vanhuspalveluiden pääpaino avohoidossa	Kotihoidon käyntejä lisätään tarvittaessa ympärivuorokautiseksi	Työntekijän asiakastyöaika <900h/vuosi	Kotihoidossa teknologian hyödyntäminen
Iäkkään henkilön kotona asumisen tukeminen	Oikea palvelu oikeaan aikaan	Palvelutarpeen arviointi Toimintakykymittaus	Ennaltaehkäisevät palvelut ensisijaisesti Vapaaehtoistyön toimintaedellytyksien tukeminen Tukipalveluiden riittävyys Asuntojen esteettömyyttä ja turvallisuutta parannetaan asunnon muutostöillä ja apuvälineillä
Asiakastyytyväisyys	Asiakkaalla on tietoa ja osaavat hakeutua oikeiden palveluiden piiriin ja hakea oikeita palveluita	Asiakastyytyväisyys >4 Omaiskysely	Tyytyväisyyskysely 1 x vuosi
Hyvinvoiva henkilöstö	Riittävän henkilöstömäärän turvaaminen	Sairauspoissaolojen vähäisyys Asiakasmäärä suhteessa työaikaan	Kehittämisideoiden "aloitelaatikko" www-sivuilla Säännölliset henkilöstöpalaverit, kehityskeskustelut 1 x vuosi, tarvittaessa työnohjaus

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Palveluasumispaikkoja	70	72	72	72	75
Omaishoidon tuella hoidettavia	39	40	40	40	45
siitä yli 65 v.	24	35	35	35	37
yli 75 v.	12	25	25	25	28

Talousarvion perustelut

Suunnitelmakaudella kunnan ikäihmisten määrä tulee kasvamaan ja samalla vanhuspalveluiden tarjoamien palvelujen määrän tarve lisääntyy.

Muuramen kunnan valtuuston hyväksymän vanhuspalveluiden strategia vuoteen 2020 painopiste on ikäihmisten kotona selviytymisen mahdollisuus niin kauan kuin se on ihmisarvoa kunnioittaen tarkoituksenmukaista. Vanhuspalveluiden pääpaino on hyvin toimivassa kotihoitossa ja sen riittävässä tukipalveluissa.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemista ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (vanhuspalvelulaki) on tullut voimaan 1.7.2013. Laki tulee portaittain voimaan vuoden 2014 aikana. Vanhuspalvelulain tarkoituksena on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia sekä parantaa ikäihmisten mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien päätösten valmisteluun ja palveluiden kehittämiseen. Lain myötä kunnan käytettävissä on oltava monipuolista asiantuntemusta mm. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, gerontologisen hoito- ja sosiaalityön, geriatrian, lääkehoidon, ravitsemuksen, monialaisen kuntoutuksen sekä suun terveydenhuollon alalta viimeistään 1.1.2015 alkaen. Lisäksi kunnan on nimettävä iäkkäälle henkilölle vastuutyöntekijä, jos hän tarvitsee apua palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa 1.1.2015 alkaen. Vastuutyöntekijän toiminnan painopistealueina korostuvat palveluohjaus, neuvonta, riskiryhmien tunnistaminen sekä kotona asumisen tukeminen.

Vanhuspalveluita koskevinä toimina on palveluiden myöntämistä ja odotusaikojen julkaisemista koskevat säädökset. Vanhuspalvelulain mukaan palvelut tulee myöntää kolmen kuukauden määräajassa ja odotusajat tulee julkaista vähintään puolivuositain. Tavoitteena on että, kriteerit täyttävät palvelut myönnetään kolmen kuukauden määräajassa.

VAMMAISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Vammaispalvelulain mukaisilla palveluilla pyritään edistämään asiakkaan ja hänen läheistensä elämänlaatua turvaamalla asiakkaan tarvitsema hoito ja huolenpito sekä tukemaan asiakkaan kuntoutumista, omatoimista selviytymistä ja itsenäisyyttä. Palveluja kehitetään seutukunnallisen yhteistyön vahvistamisella ja seuraamalla valtakunnallista vammaispoliittista ohjeistusta.

Palvelusuunnitelma

Vammaispalvelulain mukaisten palveluhakemusten käsitteleminen, kehitysvammaisten erityishuoltolain mukaisten palvelujen varmistaminen, palvelusuunnitelmatyö, yhteistyö eri toimijoiden kanssa, verkostoituminen alueellisesti tasavertaisen palvelun takaamiseksi yli kuntarajojen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Turvallisuus, esteettömyys, tasavertaisuus, perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu, syrjäytymisen estäminen, osallisuuden edistäminen, nopea päätöksenteko, sisäiset toimintaprosessit selkeät			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Palveluihin tyytyväiset asiakkaat	Asiakkaiden tiedotus ja ennaltaehkäisevä palveluohjaus toimii Asiakkaat osaavat hakea oikeaa palvelua	Asiakastyytyväisyys >4 Oikaisuvaatimusten määrä <5 % päätöksistä	Asiakastyytyväisyyskysely Päivitetään www-sivut Lisätään netissä täytettäviä lomakkeita
Nopea päätöksenteko	Asiakkaan hakemus käsitellään huomioiden yksilöllinen kokonaistilanne Määrärahoja varataan tarvetta vastaiseksi	Hylkäävien päätösten määrä <30 % Hakemusten käsittelyaika <3 kk	Asiakas tavataan henkilökohtaisesti
Lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen	Erityislusten perheiden erilaiset tukimuodot resursoitu	Tilapäishoidon käyttöpäivämäärä Kustannus/vrk/asiakas	Selvitellään palvelusetelin käyttöä lapsiperheiden tukemiseksi vammaispalveluissa Etsitään perhehoitajia hankkeiden kautta
Strategiaan nähden riittävät taloudelliset resurssit	Resursoinnissa huomioidaan ennaltaehkäisevän päätöksenteon pitkäaikaisvaikutukset kunnan taloudelle	Kokonaiskustannusten hallinta / asiakas Määrärahojen riittävyys TA/TP 100 %	Päätöksen teossa huomioidaan asiakkaan kokonaistilanne

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kehitysvammaisten palvelut					
Asiakkaat	45	40	40	40	40
- joista palveluasuminen	10	14	14	15	16
Vaikeavammaisten palvelut					
Asiakkaat	130	130	130	130	130
- joista palveluasuminen	7	6	7	8	8

Talousarvion perustelut

Suomen vammaispolitiikan peruseriaatteina ovat vammaisten henkilöiden oikeus yhdenvertaisuuteen, osallisuuteen ja syrjimättömyyteen sekä tarpeellisiin palveluihin ja tukitoimiin. Periaatteena on, että julkiset palvelut suunnitellaan kaikille sopiviksi ja ympäristö esteettömäksi. Kun yleisten palvelujen apu ei riitä, järjestetään erityispalveluja, kuten asumis-, apuväline- ja kuljetuspalvelua. Vammaispalveluista säädetään sosiaalihuoltolaissa, vammaispalvelulaissa ja kehitysvammalaissa. (STM)

Vuoden 2015 talousarvioon on tehty muutoksia, lisätty kustannuspaikkoja tilastoinnin selkeyttämiseksi. Omaksi kustannuspaikakseen on jaettu vammaisten työllistämistoimet: kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta, vammaisten päivä- ja työtoiminta, vammaisten työllistämisen tuki. Myös asumispalveluihin on tehty jako kehitysvammaisten asumispalvelut, vammaisten ympärivuorokautinen asumispalvelu sekä vammaisten palveluasuminen (muu kuin ympärivuorokautinen palvelukodissa tapahtuva asuminen). Odotettavissa kehitysvammaisten päivätoiminnan kustannusten nousu kahden asiakkaan siirtyessä vakituisiksi päivätoiminnan kävijöiksi vuoden 2015 aikana.

Määrärahoja lisätty henkilökohtaisen avun kustannuspaikkaan, koska nämä kustannukset kasvavat henkilökohtaisten avustajien työehtosopimuksen tuomien palkankorotusten sekä myöntämisperusteiden laajenemisen vuoksi. Henkilökohtaisella avulla tuetaan myös vanhusväestöä joilla pitkäaikaisia sairauksia tai vammoja jotka aiheuttavat päivittäisen tuen tarpeen.

Autoavustuksen ja autoon myönnettävien varusteluiden myöntämiseen on selvennetty myöntämisperusteita. Vammaispalveluiden uusi soveltamisohje (1.9.2014 alkaen) antaa hyvät työkalut asiakkaiden yhdenvertaiselle kohtelulle ja selkeille perusteluille. Lapsiperheiden tukeen uusia perhehoitajia vammaisille lapsille on alueelle saatu runsaasti ja näiden uusien perhehoitopaikkojen käyttöä pyritään järjestelmällisesti lisäämään.

Talousarviossa on kehitysvammaisten asumispalveluihin lisääntynyt määrärahojen tarve sisäisen laskutuksen vuoksi. Kylänkartanossa asuu vakituisesti 4 kehitysvammaista asukasta, joiden asumispalveluista kehitysvammopalveluista maksetaan kotihoidolle sisäistä laskua n. 39 000 €/vuosi.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
46	VANHUSTEN JA VAMMAISTEN PALV.						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintatulot	1.100	1.178	1.275	7,6	1.300	1.326
***	Toimintamenot	4.864-	5.324-	5.364-	0,8	5.471-	5.581-
****	Toimintakate (Netto)	3.764-	4.146-	4.089-	1,4-	4.171-	4.254-
Laskennalliset erät							
****	Muut laskennalliset erät	49-	51-	72-	30,0	74-	75-
*****	Kokonaiskustannukset	3.813-	4.197-	4.162-	0,8-	4.245-	4.330-

6.5.3 SOSIAALITYÖN PALVELUT

Budjettirahoitteinen

MIELENTERVEYSKUNTOUTUJIIEN PALVELUT

Toiminta-ajatus

Mielenterveyspalveluilla pyritään edistämään asiakkaan ja hänen läheistensä elämänlaatua turvaamalla asiakkaan tarvitsema hoito ja huolenpito sekä tukemaan asiakkaan kuntoutumista, omatoimista selviytymistä ja itsenäisyyttä.

Palvelusuunnitelma

Mielenterveyskuntoutujien työtoiminta ja asumispalvelut järjestetään tarvetta vastaavasti. Mielenterveyspalvelut ostetaan kunnan omilta tai yksityisiltä palveluntuottajilta.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Mielenterveyspalvelut järjestetään avohuoltopainotteisesti ja ostopalveluina lähiseudun palveluntuottajilta.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Mielenterveyskuntoutujien työtoiminta ja asumispalvelut järjestetään tarvetta vastaavasti	Mielenterveyspalvelujen asiakasmäärä	Asumispalveluja ja työtoimintaa järjestetään asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukaisesti
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Mielenterveyspalvelut ostetaan kunnan omilta tai yksityisiltä palveluntuottajilta Kehitetään tuettua asumista kunnan omana toimintana	Asiakkaat - tuettu asuminen - asumispalvelut - työtoiminta Tukiasuminen vähentää sairaalakustannuksia	Yhteistyössä palveluntuottajien kanssa haetaan asiakkaalle soveltuva palvelu Tukiasumista kehitetään yhteistyössä. Kotihoito, aikuispsykiatria ja aikuissosiaalityö tapaavat säännöllisesti 2 krt/v

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Mielenterveyspalvelut, asiakkaat, joista	21	25	25	26	27
– tuettu asuminen	-	11	10	11	12
– palveluasuminen	7	5	5	6	7
– työtoiminta	-	11	11	12	13

Talousarvion perustelut

Mielenterveyspalvelut kuuluvat aikuissosiaalityön kokonaisuuteen. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluista ja työtoiminnasta vastaa aikuissosiaalityön sosiaalityöntekijä yhteistyössä aikuispsykiatrian kanssa. Kunta järjestää mielenterveyskuntoutujille tuettua asumista Kylänkartanossa, palveluasumista lähiseudun palvelukodeissa ja työtoimintaa pääosin omassa kunnassa. Keski-Suomen sairaanhoitopiirin psykiatrian poliklinikka ja päihdehoitaja sekä terveyskeskuksen omalääkärit ja masennushoitaja vastaavat asiakkaiden hoidosta.

Tuettu asuminen Kylänkartanossa järjestetään kotihoidon henkilökunnan avulla. Sisäisenä laskutuksena mielenterveyspalveluista maksetaan kahdeksan asukkaan tukiasumisen kustannukset.

Psykiatrisen palveluasumisen hinnat ovat sairaanhoitopiirin kilpailutuksen pohjalta olleet voimassa 1.5.2013 alkaen. Mielenterveyspalveluiden asiakkaiden tilannetta seurataan säännöllisesti ja terveydentilan salliessa pyritään palvelurakennetta keventämään avohuoltopainotteiseksi.

Asumispalveluiden asiakasmaksuja on peritty 1.3.2014 alkaen, asiakasmaksutulojen arvioidaan olevan n. 25 000 € vuodessa.

Muurame on osallistunut Jyväskylän päihde- ja mielenterveyssuunnitelman laatimisprosessiin, koska useat palvelut Jyväskylän seudulla ovat myös muuramelaisten käytettävissä.

PÄIHDEHUOLLON PALVELUT

Toiminta-ajatus

Päihdepalvelut tuotetaan yhteistyössä terveydenhuollon/erikoissairaanhoidon kanssa ja ostamalla palveluja Sovatek-säätiöltä sekä muilta lähiseudun palveluntuottajilta.

Palvelusuunnitelma

Päihdepalveluiden tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää päihde- ja muita riippuvuusongelmia sekä niihin liittyvää syrjäytymistä tarjoamalla tarkoituksenmukaisia ja laadukkaita päihdehuollon avo- ja laitospalveluja.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Päihdehuollossa toimitaan ennalta ehkäisevästi ja avohuoltopainotteisesti.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Päihdepalvelut ostetaan tarvetta vastaavasti lähiseudun palveluntuottajilta	Päihdehuollon asiakasmäärä	Palvelut hankitaan Sovatekilta ja lähiseudun palveluntuottajilta
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Päihdehuoltopalvelut tuotetaan avohuolto-painotteisesti, 75 % asiakkaista on avohuollossa Ennalta ehkäisevä ja oikea-aikainen puuttuminen yksilöiden syrjäytymiskierteisiin, päihdehoitajan päivystysvastanotto Päihdehuollon asiakasprosessien laatiminen	Asiakasmäärä - avopalvelut - katkaisuhoido - kuntoutuslaitushoito Päihdehoitajan asiakasmäärä Asiakasprosessit kuvattu	Avopalveluiden käyttö on ensisijaista, arvio laitospalveluiden tarpeesta tehdään sovitun työprosessin avulla yhteistyössä terveydenhuollon kanssa Tiivis yhteistyö aikuis-sosiaalityön ja päihdehoitajan kesken Asiakasprosessit ohjaavat toimintaa ja päätöksentekoa

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Päihdehuolto, asiakkaat					
– laituskuntoutus	4	4	4	4	4
– katkaisuhuolto	23	25	25	25	25
– avohoito	-	75	75	75	75

Talousarvion perustelut

Muuramessa päihdehuollon palvelut järjestetään avohuoltopainotteisesti. Kunnan omaa toimintaa on aikuissosiaalityöntekijän tekemä ohjaus- ja neuvontatyö sekä päätöksenteko kuntoutus- ja tuetun asumisen asioissa.

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin päihdesairaanhoitajalla on vastaanotto terveyskeskuksessa kahtena päivänä viikossa. Vastaanotolle pääsee myös päivystysluonteisesti. Poliklinikkapalveluja, vieroitushoitoa ja kuntoutuskursseja ostetaan Sovatek-säätiöltä Jyväskylästä. Kuntouttavaa laitoshoidoa järjestetään 3–5 henkilölle vuosittain, etusijalla nuoret, työikäiset ja lapsiperheiden vanhemmat. Katkaisuhuoltoja järjestetään myös Muuramen terveyskeskuksen vuodeosastolla. Päihdehuollon asumispalveluja käyttää tarpeen mukaan 2–4 henkilöä, palvelut ostetaan lähiseudun palveluntuottajilta. Muuramessa toimii oma päihdeongelmaisten vertaisryhmä.

Päihdepalveluihin tehtyjä prosessikuvauksia hyödynnetään käytännön asiakastyössä työvälineinä.

Nuorten päihteidenkäyttöön pyritään vaikuttamaan nuorten aktivointi- ja ryhmätoiminnalla ja tiiviillä yhteistyöllä etsivän nuorisotyön kanssa.

AIKUISVÄESTÖN TOIMEENTULOTUKI

Toiminta-ajatus

Toimeentulotukea myönnetään toimeentulotukilain mukaisesti taloudellisissa vaikeuksissa oleville yksinasuville henkilöille ja lapsiperheille heidän itsenäisen selviytymisensä tukemiseksi.

Palvelusuunnitelma

Toimeentulotukea myönnetään toimeentulotukilain ja kunnan soveltamisohjeiden mukaisesti aikuistalouksille ja hakemukset käsitellään lain säättämässä aikarajoissa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Toimeentulotukiasiat hoidetaan lain säättämässä aikarajoissa ja asiakkuuden kestoon vaikutetaan yksilölliset tarpeet huomioivalla työotteella.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Toimeentulotukilain soveltamisohjeet kunnassa päivitetään	Kunnan toimeentulotukiohje päivitetään	Ohje tarkistetaan vuosittain
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Toimeentulotukihakemukset käsitellään lain säättämässä määräajoissa	Toimeentulotukihakemuksen käsittely 7 arkipäivän aikana	Hakemusten käsittely-aikaa mitataan 2 krt / vuodessa
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Toimeentulotukea myönnetään tarvetta vastaavasti	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet % vastaavanikäisestä väestöstä	Kehitetään toimeentulotukiasiakkuuden seurantaa
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Työllistämisen ja aktivointityöllä vähennetään toimeentulotuen tarvetta	Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet lkm	Kunnan työllistämistoiminnassa priorisoidaan lapsiperhevanhemmat, nuoret ja pitkäaikaistyöttömät
	Työllistämisen ja aktivointitoiminnan resurssin lisäys kohdistuu myös syrjäytyneisiin nuoriin	Asiakasmäärä/nuoret, asiakkaiden aktivointiaste %	Palveluohjaajan uusi virka

Tunnusluvut

Toimeentulotuki	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
– tukea saaneet kotitaloudet yht.	322	335	330	330	60
– siitä aikuistaloudet	257	265	250	250	30
– lapsiperhetaloudet	65	70	70	70	30

Talousarvion perustelut

Toimeentulotukihakemukset on pääosin pystytty käsittelemään lain säätämässä aikarajoissa. Asiakkaan toivoma henkilökohtainen asiointiaika on myös pystytty järjestämään 7 arkipäivän kuluessa. Yksilöllinen asiakastyö suunnataan nuorille, syrjäytymisvaarassa oleville ja pitkäaikaistyöttömille asiakkaille.

Etuussihteerin työpanosta on vuoden 2014 alusta alkaen jaettu aikuis- ja yhtenä päivänä viikossa lapsiperhetalouksille. Myös toisen etuussihteerin työajasta 45 % kohdistuu sosiaalipalveluiden lapsiperhe- ja aikuistyön tehtäviin, myös toimeentulotukeen. Työnjaollisin järjestelyin lapsiperheiden perustoimeentulotukihakemukset käsitellään etuuskäsittelyssä. Harkinnanvaraiset päätökset tekevät sosiaalityöntekijät.

Vuoden 2013 alusta voimaan tulleen nuorten yhteiskuntatakuun mukaisesti jokaiselle alle 25-vuotiaalle tai alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tulee osoittaa opiskelu-, työkokeilu-, työpaja-, kuntoutus- tai työpaikka. Saattamalla nuoria aktiivitoiminnan piiriin saadaan toimeentulotukiasiakkuuksien kestoa lyhenemään ja toimeentulotuen tarve vähenemään.

Toimeentulotukilain mukaiset kuntakohtaiset soveltamisohjeet otettiin käyttöön 1.4.2014. Ohjeiden tarkistus tehdään vuosittain 1.1. alkaen.

Toimeentulotukimenot ovat olleet Muuramessa valtakunnallisesti vertailtuna pienet. Ensijaisten etuuksien kuten eläkkeiden, opintotuen, työttömyysturvan ja asumistuen tasokorotukset vähentävät toimeentulotuen tarvetta. Työttömyys on kasvanut Muuramessa vuoden aikana 94 henkilöllä (626 työtöntä 31.7.2014, 13.3 %). Lapsilisän leikkaus lisää jonkin verran toimeentulotuen tarvetta. Vuodelle 2015 esitetään pientä tasokorotusta perustoimeentulotuen määrärahaan, harkinnanvaraisen toimeentulotuen määrärahat pidetään ennallaan. Perustoimeentulotukeen kunta saa 50 % valtionosuutta.

Hallitus on osana rakenneuudistusohjelmaa päättänyt, että perustoimeentulotuki siirtyy Kelan hoitamaksi 1.1.2017 alkaen. Harkinnanvaraisen, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntäminen jää kuntaan sosiaalityöntekijöiden tehtäväksi. Perustoimeentulotuen siirtymisen Kelalle arvioidaan huomattavasti vähentävän toimeentulotukea hakevien asiakkaiden määrää etuuskäsittelyssä ja sosiaalityössä vuonna 2017.

AKTIVOINTI, TYÖLLISTÄMINEN JA KUNTOUTTAVA TYÖTOIMINTA

Toiminta-ajatus

Pitkäaikaistyöttömiä aktivoidaan ja tuetaan heidän työllistymistään kunnan omien työllistymistä edistävien toimenpiteiden, kuntouttavan työtoiminnan ja työvoiman palvelukeskuksen kanssa tehtävän yhteistyön avulla.

Palvelusuunnitelma

Pitkäaikaistyöttömyyttä ja sen haittavaikutuksia vähennetään tehokkaalla aktivointi- ja työllistämistyöllä kunnan omien työntekijöiden, yhteistyökumppaneiden ja hanketyöntekijöiden eri toimenpiteiden avulla.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Kunnan eri toimenpiteillä vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä ja sen haittavaikutuksia. Työllistämistrategiassa määritellään kunnan työllisyyden hoidon tavoitteet, toimenpiteet ja resurssit.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Korkea työllisyys	Kuntaan laaditaan työllistämistrategia	Työllistämistrategia v. 2014 -	Kunta toteuttaa aktiivointi- ja työllistämistyötä työllistämistrategian mukaisesti
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Kunnan eri toimenpitein vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä ja sen haittavaikutuksia	Palkkatuella työllistetään 20 henkilöä eri hallintokuntiin	Kunnan työntekijöiden ja hanketyöntekijöiden tiiviin yhteistyön avulla toimitaan henkilöiden aktiivoinnin ja työllistämistavoitteiden saavuttamiseksi
Hyvät ja toimivat peruspalvelut		Kuntalisä myönnetään 30 henkilön työllistämiseen	
Korkea työllisyys	Kunta osallistuu työllisyyden kuntakokeiluun 2012 - 2015 Muuramelle asetettujen tavoitteiden mukaisesti	Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään 70 asiakkaalle, ryhmiä 5 - 6/ v.	Tiivis yhteistyö hanketyöntekijöiden kanssa, yhteistyöpalaveri 1 krt/kk
		Työmarkkinatuen kuntaosuus on enintään 500 000 €	
		Työvoiman palvelukeskuksen palveluja ostetaan 30 - 40 asiakkaalle/v.	
		Kuntakokeilussa n. 3 työntekijää	
		Kuntarahaosuus enintään 45 000 €	
		Asiakasmäärä 100 - 150 vuodessa	
		Asiakkaiden aktiivointiaste 50 %	
		Yrityskumpp. 100	

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kuntouttava työtoiminta					
- asiakasmäärä	41	40	70	70	70
- työtoimintapäivät	-	2 500	3 500	3 500	3 500
Työmarkkinatukea 500 pv. saaneet					
- henkilöt /kk	74	60			
- tmt 300 pv. saaneet + yli 1 000 pv. saaneet	-	-	130	110	90
- työmarkkinatukimenot	312 500	250 000	500 000	400 000	350 000
Kuntalisä					
- asiakasmäärä	15	20	30	30	30
Palkkatukityöllistäminen					
- asiakasmäärä	21	20	30	35	35

Talousarvion perustelut

Työmarkkinatukiuudistuksen (2006) jälkeen kunta on maksanut 50 % pitkäaikaistyöttömien yli 500 pv saamasta työmarkkinatuesta. Kunnan maksuosuus oli 312 500 euroa vuonna 2013. Aktivointityön tavoitteena on mm. parantaa työttömien toimintakykyä ja työllistymisedellytyksiä, saada kunnan työmarkkinatukimenot alenemaan ja pitkäaikaistyöttömiä työllistymään yrityksiin, kunnan eri hallintokuntiin ja yhteisöihin. Keskeiset yhteistyökumppanit ovat TE-toimisto, työvoiman palvelukeskus, työpaja ja työllisyyden kuntakokeiluhanke.

Hallitus antoi eduskunnalle talousarvioesitykseen liittyvän esityksen työttömyysturvalain 14 luvun 3 §:n muuttamisesta 1.1.2015 lukien siten, että kuntien rahoitusosuus työmarkkinatuesta laajenee. Vuoden alusta kunta rahoittaa 50 % 300 – 999 päivää työmarkkinatukea saaneiden osuudesta ja 70 % työmarkkinatukea yli 1 000 päivää saaneiden osalta. Työmarkkinatukea saaneita oli tammi-heinäkuussa 2014 keskimäärin 84 henkilöä kuukaudessa. Kelalta saatujen tilastotietojen pohjalta (huhtikuun -14 tilanne) henkilömäärä kunnan maksamalla työmarkkinatukilistalla lisääntyisi 32 henkilöllä. Arvio 1.1.2015 alkaen on työmarkkinatukea 300 pv saaneita 130 henkilöä ja kunnan maksuosuus n. 500 000 €. Valtion talousarviossa vuodelle 2015 esitetään myös, että valtio kompensoi kunnille siirrosta aiheutuvia kustannuksia.

Aktivointi- ja työllistämistoiminnan lisävastuiden hoitamiseen esitetään 1.4.15 alkaen palkattavaksi palveluohjaaja. Hänen työnkuvaansa kuuluisi työmarkkinatukea 300 pv ja yli 1 000 pv saaneiden henkilöiden tilanteiden selvittely, terveystarkastuksiin ohjaus, koulutus- ja työllistymisedellytysten selvittely, kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen ja ryhmien vetäminen. Henkilöstöressurin lisääminen on välttämätöntä pitkäaikaistyöttömyyden kustannusten hallinnan kannalta. Kuntouttavan työtoiminnan lisäys tunnusluvuissa on laskettu kahden palveluohjaajan resurssilla.

Pitkäaikaistyöttömyyden kuntakokeiluhanke (Muurame, Jämsä, Jyväskylä) jatkuu vuoden 2015 loppuun asti. Hankkeen tavoitteena on parantaa yritysten ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä, olla mukana uusien toimintamallien kehittämisessä pitkäaikaistyöttömyyden vähentämisessä ja saada Muurameen työllistämistrategia. Kuntarahaosuus on 25 % kustannuksista. Hankkeessa työskentelee 2,5 – 3 työntekijää ja asiakkaita on n. 100 – 150.

Kuntalisämääräraha (40 000 €) siirretään yleishallinnosta sosiaalipalveluihin. Kuntalisän kriteerit päivitetään ja asiakasmäärää lisätään n. 30 henkilöön. Palkkatuella työllistetään 30 henkilöä. Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen on työllistämistoiminnan painopisteenä ja asiakasmäärää lisätään lähes kaksinkertaiseksi mm. ryhmätoiminnan avulla.

Työvoiman palvelukeskustoiminnan lakisääteistämisestä ja muuttamisesta valtakunnalliseksi on 1.1.2015 alkaen tulossa voimaan uusi laki "Työllistymistä edistävästä moniammatillisesta yhteispalvelusta." Uutta toimintamallia Keski-Suomen maakunnassa organisoidaan vuoden 2015 aikana. Muurame on yhdessä Petäjäveden ja Jyväskylän kanssa mukana työvoiman palvelukeskuksessa, josta palveluja ostetaan 3040 :lle moniammatillista palvelua tarvitsevalle asiakkaalle.

Kunnan työllistämisstrategia pyritään saamaan valmiiksi syksyn 2014 aikana. Työllistämisstrategiaan valituilla toimenpiteillä lisätään palkkatukityöllistämisen määrää, kuntalisten saajien määrää ja kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärää. Kaikki työmarkkinatukilistalla olevat henkilöt ohjataan terveystarkastuksiin ja työkykyä selvitetään tarvittaessa hankkeen kuntoutusohjaajan avulla. Kunta määrittelee jokaiselle hallintokunnalle sovitun vastuun aktivointi- ja työllistämistyöstä. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden ohjauspalkkiot maksetaan toimintapaikan järjestävälle toimipisteelle.

TYÖPAJATOIMINTA

Toiminta-ajatus

Muuramen työpaja toimii muuramelaisten työllistämisen- ja työssäoppimiskeskuksena. Työpaja tarjoaa työllistymistä edistävää toimintaa eli harjaannuttaa asiakkaita työelämään, antaa työkokemusta ja toimii työmarkkinoille aktivoijana.

Palvelusuunnitelma

Työpajan tarjoamien tukityöllistämisen-, työkokeilu ja kuntouttavan työtoiminnan paikkojen avulla valmennetaan nuoria ja pitkäaikaistyöttömiä työelämään, annetaan työelämäkokemusta ja suunnitellaan yksilöllisiä opinto- ja työpolkuja yksilövalmentajan tuella.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Työpaja tarjoaa nuorille ja pitkäaikaistyöttömille tukityöllistämisen-, työkokeilu- ja kuntouttavan työtoiminnan paikkoja sekä edistää pajalla olevien henkilökohtaisten työ- ja koulutuspolkujen syntymistä yksilövalmentajan tuen avulla. Pajatoiminnassa huomioidaan elämänhallinnan, liikunnan ja terveyden edistämisen taitojen ohjaus.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Työpajatoiminta parantaa nuorten ja työttömien työelämätaitoja ja työhön sijoittumisedellytyksiä	Pajajakson jälkeen aktiivitoiminnan piiriin siirtyneet, tavoite 60 %	Lisätään ryhmävalmennusta ja sosiaalista vahvistamista
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Työpajatoimintaan osallistuneiden määrä	Asiakkaat/v	Pajalle ohjautumista edistetään yhteistyöverkostossa
Hyvät ja toimivat peruspalvelut	Kuntoutus-, työkokeilu- ja henkilötyöpäiviä lisätään	Työpäivät/v, pajajakson ka TA 6 kk	Ryhmävalmennuksessa sitoutuminen pajalle on parempaa
Korkea työllisyys	Pajalaisten osallistuminen työpajan liikunnan ja terveyden edistämisen ohjelmaan	Osallistumisprosentti	Työpajaohjaajan työpanosta kohdennetaan erilaisten ryhmien vetämiseen
	Sairauspoissaolojen vähentäminen	Poissaolojen määrä % pajapäivistä	Yksilö- ja työvalmentajan tuki elämänhallintataidoissa
	Työpajaohjaajan työsuhteen vakinaistaminen vakiinnuttaa toimintaa	Pajajakson keskeyttäneet %	Työpajaohjaaja ohjaa syrjäytymisvaarassa olevia nuoria ryhmänä, vertaistuki

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Pajan nettomenot/osallistuja	1 066	1 340	1 330	1 380	1 360
Kunnan rahoitusosuus % bruttomenoista	24	26	28	29	29
Pajajakson jälkeen aktiivitoimintaan siirtyneet	23	34	36	39	42
Pajatoimintaan osallistuvat	54	58	60	65	70
- työpäivät	4 050	3 600	3 700	4 000	4 500
- joista kuntouttavassa työtoiminnassa	23	16	24	26	28
- joista alle 25- v.	22	28	28	30	32
Liikunnan ja terveyden edistämishjelmaan osallistuminen - % pajan valmentautujista	70 %	90 %	90 %	90 %	90 %
Sairauspoissaolojen vähentäminen - poissaolot % pajapäivistä	6,5 %	9 %	alle 7 %	7 %	7 %
Työpajajakson keskeyttäminen %			alle 4 %	alle 3 %	alle 2 %

Talousarvion perustelut

Kunnan veloitteet huolehtia pitkäaikaistyöttömistä sekä vaikeasti työllistettävistä kasvavat merkittävästi vuonna 2015. Tarve työkokeilujen ja kuntouttavan työtoiminnan järjestämiseen kasvaa. Työpaja voi tarjota nuorille ja pitkäaikaistyöttömille erilaisia ratkaisuja työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseen sekä kuntoutumiseen. Työpajan rooli nuorisotakuun yhtenä toteuttajana on merkittävä.

Muuramen ja Uuraisten kuntien yksilövalmentajahanke on saanut Avi:n hankerahoitusta ajalle 1.7.14 – 30.6.15. Yksilövalmentaja on Muuramessa neljä työpäivää viikossa. Talousarvio on laadittu oletuksella, että hankerahoitus jatkuu loppuvuodelle. Yksilövalmentaja vastaa pajatoimintaan osallistuvien ohjauksesta, yksilöllisten työ- ja koulutuspolkujen suunnittelusta ja liikunta-, terveys- ja elämänhallintataitojen ohjauksesta.

Työpajan Kirppari-kahvio tarjoaa vaihtoehtoisia työkokeilu- ja oppimismahdollisuuksia kahvila- ja lounastoiminnassa. Uutena ryhmätoimintamuotona kehitetään kädentaitoja.

Työpaja tekee koulutusyhteistyötä JAO:n Viitasaaren yksikön kanssa puualan ammattitutkinon suorittamisesta työpajalla sekä paikallisissa yrityksissä. Työpajajaksoa suorittaville annetaan osaamistodistuksia puu- ja ruokahuollon eri tehtävistä.

Työpajaohjaajan ohjauksessa valmentautujat toimivat pienessä ryhmässä ja saavat myös yksilöllistä valmennusta. Ryhmätoimintaan voi kuulua arkirutiinien ja päivärytmin tukemista, sosiaalisten taitojen opastusta, kädentaitoja, musiikkia, liikuntaa ja työelämätaitojen harjaannuttamista. Kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä maksettava valtion tuki 10,09 €/pv on 1.1.14 alkaen ohjattu toimintaa järjestävälle toimintayksikölle. Ohjauspalkkioiden avulla työpaja pystyy lisäämään pajalla olevien liikunnan, harrastus- ja virkistystoiminnan järjestämistä.

Työpajan yhden ohjaajan työsuhde esitetään vakinaistettavaksi 1.4.15 alkaen. Aiemmin palkkatuella palkatun työpajaohjaajan palkkauskustannus kasvaa n. 10 000 €. Työpajaohjaajan vakinaistaminen lisää ohjaajan sitoutumista työhön ja ammatillista kehittymistä sekä mahdollistaa työpajatoiminnan kehittämisen sisällöllisesti ja laadullisesti asiakaskunnan haasteellisuuden lisääntyessä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
47	SOSIAALITYÖN PALVELUT						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	631	619	638	3,0	651	664
***	Toimintamenot	1.957-	2.044-	2.386-	14,3	2.434-	2.483-
****	Toimintakate (Netto)	1.326-	1.425-	1.748-	18,5	1.783-	1.818-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	3-	3-	3-	0,0	3-	3-
****	Muut laskennalliset erät	38-	27-	43-	36,3	44-	45-
*****	Kokonaiskustannukset	1.366-	1.455-	1.794-	18,9	1.830-	1.866-

6.5.4 PERUSTERVEYDENHUOLTO

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Jyväskylän terveydenhuollon palvelujen yhteistoiminta-alue vastaa Hankasalmen, Jyväskylän, Muuramen ja Uuraisten kuntien perusterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Vastuualueen palveluyksiköitä ovat avosairaanhoido, keskitetyt palvelut, neuvolat, koulu- ja opiskelu-terveydenhuolto, suun terveydenhuolto ja terveystieteiden keskus.

Palvelusuunnitelma

Terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kansanterveyttä ja pyrkiä vähentämään väestöryhmien välisiä terveyseroja terveyspalvelutarpeiden mukaisesti terveyttä edistämällä, sairauksia ehkäisemällä, niitä hoitamalla ja kuntouttamalla. Terveystieteiden tavoitteena on terveyshyödyn tuottaminen kaikille palvelukontakteissa. Potilaan omaa osallistumista aktivoidaan.

Talousarvion perustelut

Hoidon tarve kasvaa 1 - 2 % vuosittain väestön ikääntymisen, vaatimusten ja lääketieteen nopean kehittymisen seurauksena. Kustannusten nousu hillitsemisen edellyttää tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Muuramen kunnan terveystieteiden keskus sairaalan potilasmäärää alennetaan viidellä potilaspaikalla ja samalla sopeutetaan henkilöstömäärää suhteessa palvelutarpeeseen.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
50	PERUSTERVEYDENHUOLTO						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintamenot	5.359-	5.707-	5.719-	0,2	5.833-	5.950-
****	Toimintakate (Netto)	5.359-	5.707-	5.719-	0,2	5.833-	5.950-
Laskennalliset erät							
*****	Kokonaiskustannukset	5.359-	5.707-	5.719-	0,2	5.833-	5.950-

6.5.5 ERIKOISSAIRAANHOITO

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskus hankkii erikoissairaanhoidon palvelunsa suurimmalta osin Keski-Suomen sairaanhoitopiiriltä. Sairaanhoitopiiri tuottaa palvelut itse tai hankkii ne ostopalveluna.

Palvelusuunnitelma

Keski-Suomen sairaanhoitopiirin hallitus antoi toukokuussa suunnitteluohjeen, jonka mukaan jäsenkunnilta arvioitujen hoitopalvelujen tulojen muutos voi olla enintään + 2 % vuoden 2014 talousarvioon verrattuna. Suunnitteluohjeen lähtökohtana on sairaanhoitopiirin strategia ja siinä hyväksytyt tavoitteet. Suunnitteluohjeen mukaisesti palvelutarvearvion lähtökohtana ovat erikoisalojen tämän hetkiset resurssit ja nykyinen palvelujen volyyymi.

Talousarvion perustelut

Hoidon tarve kasvaa 1 - 2 % vuosittain väestön ikääntymisen, vaatimusten ja lääketieteen nopean kehittymisen seurauksena. Kustannusten nousun hillitseminen edellyttää tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamista. Talousarvioesitys ei sisällä olennaisia muutoksia palvelujen saatavuudessa tai viiveissä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
51	ERIKOISSAIRAANHOITO						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	8.676-	8.548-	8.456-	1,1-	8.625-	8.798-
****	Toimintakate (Netto)	8.676-	8.548-	8.456-	1,1-	8.625-	8.798-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	8.676-	8.548-	8.456-	1,1-	8.625-	8.798-

6.5.6 VAPAA-AIKAPALVELUT

Budjettirahoitteinen

KANSALAI SOPISTO

Toiminta-ajatus

Kansalaisopisto tarjoaa monipuolista koulutusta ja laaja-alaisia harrastusmahdollisuuksia. Opiskelu ja harrastaminen mahdollistaa itsensä kehittämisen, lisää henkistä hyvinvointia ja hyvää elämänlaatua sekä tarjoaa onnistumisen ja omaehtoisen oppimisen elämyksiä, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.

Palvelusuunnitelma

Aikuisopetuspalvelut ostetaan Jyväskylän kansalaisopistolta.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Syrjäytymisen estäminen	Elinikäinen oppiminen	Kurssien määrä	Koulutus-, kulttuuri- ja harrastustoiminnan järjestäminen eri-ikäisille
Osallisuuden edistäminen	Itsensä kehittäminen omien tavoitteiden mukaisesti	Kurssilaisten määrä	Monipuolinen, mielenkiintoinen ja ajassa oleva kurssitarjonta
Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen	Kansalaisvalmiuksien kehittäminen	Opetustuntien määrä	Yleisluennot
Asuinympäristön viihtyvyys	Henkinen ja fyysinen hyvinvointi		
Kulttuuripalvelujen saata vuus			
Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet			
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Opiskelijamäärä	1 223	1 250	1 250	1 200	1 200
Opintopiirit	75	80	75	75	75
Opetustunnit	2 126	2 150	2 175	2 150	2 150
Opetustunnin hinta	32/29	30	30	31	31
Euroa/opiskelija	56	53	56*	58	58
Euroa/asukas	7	7	7	7	7

*sis. sisäiset vuokrat

Talousarvion perustelut

Jyväskylän kansalaisopistolta ostettavien valtionosuustuntien määrä on maksimissaan 2 200, joten toiminnan laajentaminen nykyisestä ei ole mahdollista. Kunnan oma talousarvio ei mahdollista 2 200 tunnin ostamista, vaan ostettava tuntimäärä on aleneva. Kansalaisopiston tuntiinintaan vaikuttaa kunnan omista tiloistaan perimät vuokrat. Kokonaishintaa nostaa kunnan omat sisäiset vuokrat (kudontapiirit). Tuntimäärästä ja kurssien sisällöstä käydään keskustelu palveluntuottajan kanssa vuosittain.

KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kirjastotoimen tarkoituksena on osana kunnan tietoverkkoa ja alueellista ja valtakunnallista kirjastoverkkoa luoda edellytyksiä kuntalaisten rikkaaseen ja virikkeiseen elämään tiedon ja elämysten kautta koulutuksessa, työssä ja vapaa-aikana.

Palvelusuunnitelma

Kirjasto tarjoaa monipuolisen, ajan tasalla pysyvän ja asiakaskunnan muuttuvia tarpeita vastaavan aineistokokoelman, ammattitaitoisen henkilökunnan avun sekä tehokkaat tiedonhaku-järjestelmät ja laajan kirjastoverkon.

Kirjastonkäytön opetuksen järjestämisen pohjana ovat Kulttuurikelloon kirjatut sopimukset opetuksen järjestämisestä tietyille luokka-asteille. Kirjastonkäytön opetusta sekä kirjaston ja kirjallisuuden esittelyjä järjestetään myös muille ryhmille toiveiden ja resurssien mukaan.

Huolehditaan aineistokokoelmien ajantasaisuudesta. Uutuushankinnassa tavoitteena on Keski-Suomen kirjastojen keskiarvo. Hankinnoissa painotetaan lasten ja nuorten kirjallisuutta.

Yhteistyön tiivistäminen muiden Keski-kirjastojen kanssa toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi. Erityisenä kehittämiskohteena e-aineistojen hankinta alueen kirjastoille.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Hyvät ja toimivat peruspalvelut.</p> <p>Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu.</p> <p>Syrjäytymisen estäminen.</p> <p>Asuinympäristön viihtyisyys.</p> <p>Kulttuuripalvelujen saataavuus</p> <p>Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet.</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Tiedon ja elämyksien tarjoaminen kirjastotoimen avulla: riittävä kirjaston palveluverkosto ja laajat aukioloajat sekä ammattitaitoinen henkilöstö ja ajanmukaiset kokonaisuudet.</p> <p>Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi ja ennaltaehkäisevä työ.</p>	<p>Asiakaspalaute</p>	<p>Asiakaskyselyt</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Tiedon ja elämyksien tarjoaminen kuntalaisille tuottamalla laadukkaita kirjastopalveluja.</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Kirjastopalvelujen ja kirjastoverkon saavutettavuus; riittävä kirjaston palveluverkosto ja laajat, käyttäjäystävälliset aukioloajat.</p> <p>Ammattitaitoinen ja asiakaspalveluhenkinen henkilöstö.</p> <p>Laadukkaat ja ajantasaiset kirjastojärjestelmät ja vuorovaikuttavat verkkopalvelut asiakkaille.</p> <p>Monipuolinen ja ajantasainen kirjastoaineisto. Kirjojen uutuushankinnassa tavoitteena on Keski-Suomen kirjastojen keskiarvo.</p> <p>Kulttuurikelloon kirjatut suunnitelmat koulun ja kirjaston yhteistyöstä.</p>	<p>Suoritettavoitteet:</p> <p>Lainausten määrä Asiakkaat (kirjastokäynnit ja verkkokäynnit)</p> <p>Taloudellisuus: Menot euroa / asukas Menot euroa / laina</p> <p>Tehokkuus: Lainat/asukas Käynnit/asukas</p> <p>Vaikuttavuus Opastetut luokkakäynnit (osallistajat) Muut ohjatut käynnit (osallistajat)</p> <p>Voimavarat Vakinainen henkilökunta Työllistetyt</p>	<p>Aukiolotuntien ja toimipisteiden optimointi asiakkaiden näkökannalta katsoen. Tiivis Keski-kirjastojen välinen yhteistyö.</p> <p>Keskitytään erityisesti lasten ja nuorten kirjallisuuden hankintaan. Hankitaan tarvittaessa lisäkappaleita kysytystä aineistosta. Uutena asiana e-aineistojen hankinta.</p> <p>Lasten ja nuorten kirjastonkäytön opetusta annetaan 1., 4. ja 5. luokkien oppilaille sekä tarvittaessa myös muille ryhmille.</p>

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Suoritettavoitteet:					
Lainausten määrä	195 108	195 000	195 000	195 000	195 000
Asiakkaat (kirjasto- käynnit ja verkko- käynnit)	273 108	250 000	260 000	260 000	260 000
Taloudellisuus:					
Menot euroa / asukas	48,47	50,05	51,47	51,50	51,50
Menot euroa/laina	2,38	2,45	2,52	2,52	2,52
Tehokkuus:					
Lainat/asukas	20,39	20,41	20,35	20,35	20,35
Käynnit/asukas	28,50	26,20	27,14	27,14	27,14
Vaikuttavuus:					
Opastetut luokka- käynnit (osallistujat)	361	450	450	450	450
Muut ohjatut käynnit (osallistujat)	176	180	180	180	180
Voimavarat:					
Vakinainen henkilö- kunta	5	5	5	5	5
Työllistetyt	0,64	1	1	1	1

Talousarvion perustelut

Vuoden 2014 talousarvion laadintaohjeiden mukainen 0-budjetti aiheutti käytännössä kirjaston aineisto-hankintojen määrärahan supistumisen. Muurame on asukaskohtaisessa aineistohankinnassa etäännyntynyt yhä kauemmas tavoitellusta Keski-Suomen kirjastojen keskiarvosta. Vuoden 2015 talousarvion laadinnassa on tavoitteena päästä kirjallisuus-, lehti- ja AV-kirjastoaineistojen hankintamäärärahoissa kohti Keski-Suomen kirjastojen keskiarvoa.

Hankintojen painopisteenä tulee jatkossakin olemaan edellisvuosien tapaan lasten- ja nuorten kirjallisuus, sillä lasten lukemisharrastukselle halutaan tarjota mahdollisimman hyvät puitteet. Lastenkirjojen ohella myös muut hankinnan osa-alueet ja materiaalit kaipaavat lisäpanostusta: aikuisten tietokirjallisuuden ja av-aineiston hankintaan on hyvä saada lisäystä ja lehtikoelmaa ylläpito vaatii muutaman uuden lehtivuosisikerran tilausta, sillä lehtikokoelmaa on jouduttu karsimaan 2000-luvulla yli 10 nimekkeellä. Lehtisalin käyttö on Muuramessa erittäin aktiivista.

Keski-kirjastot ovat päättäneet hankkia yhteishankintana lisenssit ja tekniset ratkaisut, joilla mahdollistetaan e-kirjojen lainauksen aloittaminen vuoden 2015 aikana. Lisäksi hankitaan yhteinen peruskokoelma, lähinnä kotimaista e-aineistoa. Muuramen kirjaston osuus e-kirjojen lainauksen käynnistämiseksi on n. 1 500 €. Myös sähköisten lehtien hankintaa on suunniteltu aloitettavaksi vuoden 2015 aikana.

E-lehtien lainauksen vuosikustannukset on määritelty asukaslukupohjaisesti, ja ne ovat Muuramen kirjastolle luokkaa 1 000 - 1 500 €, kokoelman laajuudesta riippuen.

KULTTUURITOIMINTA

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut ovat osa kuntalaisten jokapäiväistä elämää. Kulttuuripalvelut parantavat ihmisten elämänlaatua, tukevat alueen luovuutta, edistävät myönteistä sosiaalista ilmapiiriä ja rakentavat yhteenkuuluvuutta ja paikallista identiteettiä.

Palveluja tuotetaan itse tai yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa ja palveluvalikoimaa täydennetään ulkopuolisilta hankituilla kulttuuripalveluilla. Kulttuuripalvelut ovat myös osa kunnan eri palveluprosesseja ja niitä tuotetaan yhteistoiminnassa. Tärkeitä yhteistyötahoja ovat opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, ikäihmisten ja vammaisten palvelut, taiteen perusopetus, kirjasto, kansalaisopisto sekä liikunta- ja nuorisopalvelut.

Palvelusuunnitelma

Opetus- ja kulttuuripalveluiden yhteistyönä toteutettava Kulttuurikello –perusopetuksen taidede- ja kulttuurikasvatusohjelma tavoittaa kaikki peruskoululaiset (noin 1 300 oppilasta). Kulttuurikello pitää sisällään vuosittaiset koululaiskonsertit, elokuvafestivaalin, museoretket ja luokkakohtaiset taidetyöpajat.

Yhdessä varhaiskasvatuspalveluiden kanssa toteutettava Kulttuurikaruselli pitää sisällään henkilökunnan koulutuksen lisäksi päivähoitolasten taidetyöpajatoimintaa vuosittain sovittavan painotuksen mukaisesti. Kulttuurikarusellin ohjelmalvelut ovat tarjolla kaikille alle kouluikäisille.

Ikäihmisten hyvinvointia ja viihtymistä tuetaan mm. järjestämällä Koskikodilla säännöllisiä, kaikille avoimia tilaisuuksia kuten yleislauluhetkiä, veteraanitapahtumia, Kevätpolska-tapahtuma keväällä ja yhdessä vanhuspalveluiden kanssa vanhusten viikko syksyisin.

Kuntalaisten omaehtoista kulttuuritoimintaa tuetaan avustuksilla, tiloilla, tiedottamisella ja yhteisiä tapahtumia järjestämällä. Kotiseututyössä keskitytään paikallisten järjestöjen ja seurakunnan kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi kuntajuhliin.

Muuramesalin ohjelmisto tarjoaa laadukkaita teatteri-, tanssi- ja elokuvaesityksiä sekä konsertteja kaiken ikäisille. Ohjelmatarjontaa täydentävät paikallisten kulttuurijärjestöjen ja harrastajien omaehtoiset ohjelmatuotannot. Tarjontaa lisäävät myös ammattitaitelijoiden, ohjelmatoimistojen ja taiteen oppilaitosten kanssa toteutettavat yhteistuotannot.

Kulttuuritoimen vuosittaisiin perustoimintoihin kuuluvat myös monipuolinen lastenkulttuuritarjonta ja Muurame-päivät.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Kulttuuripalvelujen saataavuus	Luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle ja kokemiselle Muuramessa	Lastenkulttuuri-tapahtumien määrä, Kulttuurikello-, Kulttuurikaruselli- ja Kulttuuriaitta -hankkeiden toteutuminen	Yhteistyö koulujen, varhaiskasvatuksen ja vanhustyön kanssa
Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet	Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin edistäminen ja ennaltaehkäisevä työ	Tapahtumien, ryhmien, kulttuurijärjestöjen määrä	Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa
Perheiden hyvä elämä ja lasten tasapainoinen kasvu	Vetovoimainen kunta	Kävijämäärät	Seudullinen yhteistyö ja muu yhteistyö
Syrjäytymisen estäminen	Hyvinvointipalvelujen kehittäminen eri hallintokuntien ja toimijoiden yhteistyönä.	Tapahtumien määrä ja monipuolisuus	Järjestöjen tukeminen
Osallisuuden edistäminen		Kulttuuritilat	Oma tuotanto
Sosiaalisten verkostojen rakentaminen, ylläpitäminen ja vahvistaminen			Ostopalvelut
Asuinympäristön viihtyvyys			Tiedotus, markkinointi
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Nettokustannukset euroa/asukas	24,5	26	26	26	26
TilaisuuDET/vuosi	92	70	70	70	70
Kävijämäärät/vuosi	8 500	9 000	9 000	9 000	9 000

Talousarvion perustelut

Kulttuurikellon ja Kulttuurikarusellin toiminta rahoitetaan osaksi opetus- ja kulttuuriministeriön lastenkulttuurikeskusten verkoston sekä opetus- ja varhaiskasvatuspalveluiden kautta.

LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kunnallisen liikuntatoimen tehtävänä on luoda edellytykset seuratoiminnalle, järjestää liikunta-toimintaa sellaisille ryhmille, jotka jäävät seuratoiminnan ulkopuolelle sekä aktivoida kuntalaiset liikuntaharrastusten piiriin. Painopistealueena on lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi.

Palvelusuunnitelma

Toiminnan tavoitteena on luoda olosuhteet ja aktivoida kuntalaiset harrastamaan liikuntaa vähintään terveysliikunnan tasolla, edistäen terveyttä ja hyvinvointia, ennaltaehkäisten sairauksia ja näin saada taloudellisia säästöjä terveys- ja sosiaalsektorilla. Painopistealueena ovat lapset, nuoret ja lapsiperheet ja ne kuntalaiset, jotka jäävät seuratoiminnassa vähemmälle tai kokonaan ulkopuolelle.

Seuratyötä tuetaan avustuksin ja yhteistyöprojektein sekä tarjoamalla liikuntapaikat maksutta urheilujärjestöjen junioreiden ja avustuksella tuettuna aikuisryhmien käyttöön. Liikuntapaikat tarjotaan ilmaiseksi kaikille alle 18-vuotiaille muuramelaisille (pois lukien uimahalli ja kuntosali) lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman mukaan.

Uimahallin peruskorjauksen vuoksi lasten uimakoulut, alaluokkien oppilaiden ja esikoululaisien uimaopetus sekä aikuisten vesiliikunta on mahdollista lokakuusta 2015 alkaen. Näin ollen myöskään kesän uimakouluja ei järjestetä vuonna 2015.

Eri liikuntatilojen kalusteita ja välineitä uusitaan siten, että varmistetaan turvallinen harrastaminen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin ja tasapainoisen kasvun ja kehityksen turvaaminen</p> <p>Hyvinvointipalveluiden tuotannon ja kokonaisuuden suunnitelmallinen kehittäminen eri hallintokuntien ja toimijoiden välisenä yhteistyönä</p> <p>Turvallinen ja viihtyisä kunta asua ja elää</p> <p>Elämäntapasairauksien ennaltaehkäisy</p>	<p>Vaikuttavuustavoitteet</p> <p>Edellytysten luominen urheiluseuratoiminnalle</p> <p>Liikuntatoiminnan järjestäminen sellaisille ryhmille, jotka jäävät seuratoiminnan ulkopuolelle</p> <p>Kuntalaisten aktivointi liikuntaharrastusten piiriin</p> <p>Omaehtoiseen liikuntaan kannustaminen</p>	<p>Liikuntapalvelun järjestämisen erityis- ja terveysliikuntaryhmien määrä, osanottajamäärä</p> <p>Uimahallin ja kuntosalin kävijät</p> <p>Avustusta saaneiden seurojen jäsenmäärä</p> <p>Seurojen liikunta-avust / asukas</p>	<p>Liikuntajärjestöjen taloudellinen tukeminen</p> <p>Liikkuva koulu -toiminta</p> <p>Liikunnan ohjauspalvelut</p> <p>Tiedotus</p>
<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Monipuoliset vapaa-ajanviettomahdollisuudet</p>	<p>Tuottavuustavoitteet</p> <p>Riittävät ja monipuoliset liikuntatilat ja liikuntaharrastusmahdollisuudet, mukaan lukien ulkoilu- ja retkireitistöt sekä kevyenliikenteen väylät, liikuntaesteettömyys huomioiden</p>		<p>Liikuntapaikkojen rakentaminen ja ylläpito</p> <ul style="list-style-type: none"> - uimahallin ja kuntosalin peruskorjaus - edellytysten luominen järjestöjen liikuntapaikkarakentamiseen -ulkoilu- ja retkireitistöverkoston suunnittelu ja rakentaminen

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
30	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	1.984	1.973	2.078	5,1	2.120	2.162
***	Toimintamenot	22.816-	23.469-	23.661-	0,8	24.134-	24.617-
****	Toimintakate (Netto)	20.832-	21.496-	21.582-	0,4	22.014-	22.454-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	3-	8-	7-	22,7-	65-	62-
****	Muut laskennalliset erät	138-	161-	180-	10,3	183-	187-
*****	Kokonaiskustannukset	20.973-	21.665-	21.769-	0,5	22.263-	22.703-

6.6 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, rakentamisen suunnittelusta, rakentamisesta/rakennuttamisesta, mittaustoimesta, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, palo- ja pelastustoimesta, kaduista, yksityisteistä, puistoista, ulkoilu- ja urheilualueista, kiinteistöistä, ruokahuollosta, siivouksesta, vesihuollosta ja jätehuollosta.

Lautakunnan kokoonpano on yhdeksän jäsentä.

Palvelusuunnitelma

Lautakunta huolehtii sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti ja taloudellisesti.

Lautakunta kokoontuu vuoden aikana 11 kertaa.

Lautakunnan alaisten henkilökunnan määrä on noin 85 henkeä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
60	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintamenot	16-	21-	21-	4,0-	21-	21-
****	Toimintakate (Netto)	16-	21-	21-	4,0-	21-	21-
Laskennalliset erät							
*****	Kokonaiskustannukset	16-	21-	21-	4,0-	21-	21-

6.6.1 YHDYSKUNTASUUNNITTELU

Budjettirahoitteinen

TEKNINEN HALLINTO

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden hallinnosta, suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta huolehtiminen sekä osallistuminen kunnan kehittämiseen

Palvelusuunnitelma

Teknisen hallinnon suurimmat tehtäväkokonaisuudet:

- Maankäytön suunnittelutehtävät
- Mittaus- ja kartoitustyöt
- Kiinteistöjen suunnittelu, rakentaminen/rakennuttaminen ja kunnossapito
- Katujen kunnossapito ja rakentaminen
- Kunnan toimesta tapahtuva liikenneturvallisuustyö ja liikenteenhoidon suunnittelu
- Kunnan maa- ja metsätilojen hoito
- Jätehuollon järjestäminen
- Vesihuollon rakentaminen ja kunnossapito
- Ruokapalvelut
- Yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Luodaan asumiselle, elämiselle ja yrittämiselle turvallinen ja viihtyisä ympäristö. Edistetään taloudellisia ja tehokkaita rakenteita ja toimintatapoja.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Tekninen osasto hoitaa sille kuuluvat tehtävät tehokkaasti, joustavasti ja taloudellisesti	Vaikuttavuustavoitteet Viihtyisän ja turvallisen kunnan kehittäminen	Palautteen määrä ja laatu	Lisätään suunnitelmallisuutta
Tuottavuustavoitteet Taloudellinen ja tehokas yhdyskunta Työpaikka-alueiden ja palveluiden sekä liikenneyhteyksien kehittäminen Viihtyisien ja turvallisten asuin ympäristöjen kehittäminen Väestön kasvu	Tuottavuustavoitteet Uusien alueiden kehittäminen ja rakentaminen Vanhojen alueiden kehittäminen Sujuva lupakäsittely, nopea päätöksenteko Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden kunnostamistoimet Lupien ja hakemusten käsittelyajat Väestön määrä	Kaavoituksella turvataan yhdyskuntarakenteen kasvaminen ja kehittäminen Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö Resurssien varaaminen Osa tehtävistä tehdään omana työnä ja osa ostopalveluina. Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Henkilöstö	13	13	14	14	14

Talousarvion perustelut

Teknisen osaston tarjoamien palveluiden määrän tarve kasvaa kunnan väliluvun lisääntyessä ja taajamien laajentuessa. Teknisen osaston palvelutaso säilytetään.

Rakennusvalvontaa on hoidettu samalla henkilöstömäärällä yli 30 vuotta ja nykyiset resurssit eivät ole enää riittävät. Väkiluku on kaksinkertaistunut sinä aikana, määräykset lisääntyneet ja sen seurauksena rakennusvalvonnan työmäärä on kasvanut. Myös kiinteistöjen rakennuttamis- ja valvontatehtävät ovat lisääntyneet ja muuttuneet. Talousarvioon on varattu uuden rakennustöiden valvojan/lupainsinöörin yhdistelmäviran palkkakustannukset vuodelle 2015 (rakennusvalvonta 60 % ja kiinteistötoimi 40 %).

KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Vastata kunnan kaavoituksesta ja kehittämisestä kestävästä kehitystä tukevalla tavalla. Kunnan tulee huolehtia riittävien raakamaareservien hankinnasta sekä tonttien markkinoinnista.

Palvelusuunnitelma

Maankäyttö- ja rakennuslaki edellyttää, että taaja-asutusta ja muuta sellaista aluetta varten, jonka rakentamisen ja muun maankäytön yksityiskohtainen järjestäminen on tarpeellista, on kunnan toimesta, sitä mukaa kuin kehitys vaatii, laadittava asemakaava. Kunnan tulee myös ylläpitää ajantasakaavoja sekä ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Kunnan tulee huolehtia lain mukaisesti myös tarpeellisesta yleiskaavan laatimisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla.

Kaavoituksesta ja tonttien markkinoinnista vastaa kunnan kaavoittaja. Ulkopuolista konsulttia tarvitaan suunnittelutehtävissä ja erilaisten selvitysten laadinnassa (esim. luontoselvitykset, tiesuunnitelmat).

Kaavoitukseen liittyvät toimet edellyttävät entistä parempaa luonnon, ympäristön, maiseman, kuntalaisten, eri viranomaisten ja ympäristövaikutusten huomioonottamista.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Luodaan asumiselle, elämiselle ja yrittämiselle turvallinen ja viihtyisä ympäristö.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Suunnitelmallinen kunnan kehittäminen Tonttien riittävyys (kaava-varanto)	Vaikuttavuustavoitteet Kunta on aktiivinen maankäytön kehittämisessä ja suunnittelussa	Kaavoitusreservi (vapaat tontit)	Yleiskaavoitus ja ajantasaiset asemakaavat Vuosittain päivitettävä kaavoituskatsaus
Tuottavuustavoitteet Taloudellinen ja tehokas yhdyskuntarakenne Työpaikka-alueiden ja palveluiden sekä liikenne-yhteyksien kehittäminen Viihtyisien asuinympäristöjen kehittäminen Väestön kasvu	Tuottavuustavoitteet Kaavoituskatsauksen mukaisten kaavahankkeiden toteuttaminen	Hyväksytyt ja viireillä olevat kaavat (ha) Vuosittain uusia omakotitalotontteja tarjolle 20–30 kpl Vapaiden tonttien reservi asumiseen ja yrittämiseen Myytyjen tonttien määrä	Kaavahankkeiden eteenpäin vieminen ja resurssien varaa-minen Kaavoitus ja tonttimyynti samalla vastuualueella > tukee vuorovaikutusta

Tunnusluvut

Kaavoitus	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Ulkopuolisten palveluiden osto €	35 300	70 000	70 000	70 000	70 000

Keskustaajaman osayleiskaava, pohjoisosa	5 000 €
Keskustaajaman osayleiskaava, eteläosa	10 000 €
Hautalahden asemakaava	20 000 €
Peltolammen asemakaava	8 000 €
Liikekeskustan asemakaavamuutos	5 000 €
Asemakaavamuutokset	10 000 €
Keskustan kehittämissuunnitelma	5 000 €
Asemakaavayhdistelmä	2 000 €
Atk-ohjelmistot ja ylläpitomaksut	5 000 €

Talousarvion perustelut

Suurena kaavoitushankkeena on meneillään kirkonkylän vahvistettavan osayleiskaavan uudistaminen ja laajentaminen. Osayleiskaavan suunnittelualue käsittää ensimmäisessä vaiheessa (pohjoisosa) taajaman alueen valtatie 9 molemmin puolin rajoittuen etelässä Muuramenjokeen ja pohjoisessa Jyväskylän kaupungin rajaan. Osayleiskaavoituksen tarkoituksena on saada Muuramen keskustaajamaan oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Vuonna 2015 on tavoitteena hyväksyä osayleiskaavan pohjoisosa ja käynnistää eteläosan osayleiskaavoitus. Yleiskaavoitus kestää arviolta 2–3 vuotta ja sen tavoitteena on ohjata asemakaavoitusta.

Suunnitelmakaudella käynnistetään Hautalahden ja Kinkomaalla Peltolammen asemakaavat asumisen tarpeisiin. Tonttireserviä on keskusta-alueella uudella Seunavuoren laajennusalueella ja Kinkomaalla uudella Liisalan alueella. Nämä kaavat valmistuivat kesällä 2014 ja niissä on kaikkiaan kunnalla 157 tonttia.

Asemakaavamuutoksia on vireillä liikekeskustan alueella ja Kirkonmäellä. Liikekeskustan aluetta kehitetään edelleen kaupallisiin tarkoituksiin (lämpökeskus on poistunut käytöstä) ja Kirkonmäellä tulee muutoksia pysäköinti- ja liikennejärjestelyihin. Asemakaavamuutoksia tulee tehtäväksi keskusta-alueella mm. uuden paloaseman rakentamista varten.

Raakamaareserviä kaavoitusta varten kunnalla on Pyyppöläntien varrella sekä Kinkomaalla ns. Hinkanlammen alueella.

Liikenteen sekä kevyenliikenteen suunnitelmat vaativat jollakin aikavälillä kaavamuutoksia valtatie 9 varteen Verkkoniemen ja Velkapohjan asuinalueiden kohdalla sekä Punasillan teollisuusalueen kohdalla.

Vuoden 2015 rakentamiseen uusia tontteja tulee hakuun Seunavuoresta 18 kpl, Liisalan alueelta 12 kpl, yhteensä 30 kpl. Rakentamiskelpoisia tontteja on haettavissa yhteensä 41 kpl.

Isolahden osayleiskaavan alueella kunnalla on kaikkiaan 19 myytävää tonttia. Tonteista 5 laitettiin hakuun ja niistä on myyty 2 sekä varattu 1. Koulun taakse sijoittuvalle 12 tontin rypäälle on tehty lohkomissuunnitelma ns. hevos-/puutarhatonteiksi.

Suunnitelma omakotitalojen tonttitarjonnasta 2013–2017

Vuosi	Seunavuori	Tervämäki	Ahvenlampi	Hautalahti	Yhteensä
2013	7	4	12		23*
2014	7	9	7		23*
Myynnissä olevat tontit 5.8.2014	1	14	2		17
2015	18		12		30*
2016	10	7	11		28*
2017	10	-	10	?	20*
Jäljellä olevat kaavoitetut tontit 31.12.2017	83	-	-		83
Kaavareservi	-	-	~30	~60	~90

Kaavareservi = Raakamaa, kaavoittamaton tonttimäärä arvioitu.

* Vuosittaiset myyntiin tulevat uudet tontit

Kaavoituksen ajoitus 2014–2017

Kaava-alue		2014	2015	2016	2017-
Liisalan asemakaava	10 ha	■			
Seunavuoren asemakaavan laajennus	37 ha	■			
Liikekeskuksen asemakaavan muutos	4 ha	■	■		
Mikkolan asemakaavan muutos	0,2 ha	■	■		
Vanhan Kievarin asemakaavan muutos	1 ha	■	■		
Kirkonmäen asemakaavan muutos	1,6 ha	■	■		
Muuramen Eteläportin asemakaava	7 ha	■ ■ ■	■		
Ahvenlammen asemakaavan laajennus III-vaihe (Hinkanlampi)	5 ha		■	■	
Peltolammen asemakaava (Kinkomaa)	8 ha		■	■	
Hautalahden asemakaava	24 ha		■	■	
Valtatien asemakaavan muutos/VT9				■ ■	■
Punasillan asemakaavan muutos (kevyenliikenteenväylä)				■ ■	■
Keskustaajaman osayleiskaava, I - vaihe, pohjoisosa	1 800 ha	■	■		
Keskustaajaman osayleiskaava, II-vaihe, eteläosa	1 100 ha		■	■	
Kinkomaan osayleiskaava					
Golf-alueen osayleiskaava					
Eteläosan osayleiskaava					

MITTAUS

Toiminta-ajatus

Mittaustoimi vastaa ja valvoo kunnan ja muiden toimijoiden kartoitus- ja mittaustöitä Maankäyttö- ja Rakennuslaissa sekä JHS 185:ssä säädetyllä tavalla kunnan alueella.

Palvelusuunnitelma

Tavoitteina ovat edellytysten luominen asemakaavan toteuttamiselle ja maankäytön suunnittelulle merkitsemällä asemakaavan mukaiset rakennuspaikat maastoon ja tekemällä asemakaavoitusta varten Maankäyttö- ja Rakennuslain sekä JHS 185:n vaatimukset täyttävät pohjakartat ja kartta-aineistot.

Tehtäväkenttään kuuluvat myös rakennusvalvonnan avustaminen merkitsemällä uusien rakennusten sijainti ja korkeusasema rakennuspaikoille sekä asemakaava-, että haja-asutusalueilla, kunnallisteknisen suunnittelun ja rakentamisen mittaus- ja dokumentointityöt, osoitejärjestelmä- ja opaskartta-aineistojen ylläpito sekä mittaustoimessa tarvittavan atk-ohjelmiston ja kaluston ylläpito. Tehtäviin kuuluu myös kaikkien kaavoitusmittausten valvonta kunnan alueella.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Teknisen osaston suunnittelu- ja rakentamishankkeiden edistäminen	MRL:n ja JHS 185:n mukaiset pohjakartat ja maastoon merkinnät	Yhdyskuntarakenteen toteutuminen	Yhteistyö kaavoituksen, rakennusvalvonnan, kunnallistekniikan sekä muun maankäytön suunnittelun kanssa
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Teknisen osaston suunnittelu- ja rakentamishankkeiden toteutuminen	Mittaus- ja kartoitustyöt kaavoitusta ja muuta maankäytön suunnittelua sekä rakentamista varten	Pohjakarttojen kartoitus (ha)	Oikea-aikainen ja joustava oma palvelutuotanto
Kunnan opaskartat ja osoitejärjestelmä	Mittaus- ja dokumentointityöt kunnallistekniikan suunnittelua ja rakentamista varten	Uusien lohkottavien tonttien määrä (kpl) ja muut toimitukset	
		Uudisrakennusten ja sijaintikatselmusten mittaukset (kpl)	
		Rakennettavan kunnallistekniikan määrä	

Tunnusluvut

Mittaustoimen tehtävät ovat suhteessa kaikkeen teknisen toimen suunnitteluun ja rakentamiseen. Mittauksen tunnuslukuina voidaan pitää siten kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja kunnallistekniikan määrien tunnuslukuja.

Talousarvion perustelut

Asemakaavoitusta, rakennusvalvontaa ja kunnallistekniikkaa varten tehdään mittauksia ja kartoituksia etenkin Seunavuoren, Kinkomaan ja keskustan alueilla. Uusia asemakaavatontteja tulee vuonna 2015 hakuun 30 kpl. Uutena suunnittelualuekohteena aloitetaan Hautalahden kaava-alueen kartoitus. Vesihuollon johtokarttojen laatimista numeeriseen muotoon jatketaan.

Vuonna 2015 päivitetään osoitekartat ja suoritetaan ilmakuvaus. GPS:n antennijärjestelmän uusiminen on investointipuolen kalustohankinnoissa.

KUNNALLISTEKNIIKAN SUUNNITTELU

Toiminta-ajatus

Kunnallistekniikan tehtäviin kuuluu (katu, vesi- ja viemärijohtojen, puistojen sataman ym. yleisten alueiden) yleis- ja rakennussuunnittelu rakentamisohjelmien toteuttamiseksi ja rakentamisvalmiuksien ylläpitämiseksi.

Palvelusuunnitelma

Kaavoitukseen liittyvän kunnallistekniikan ja liikenteen suunnittelu.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Taloudellinen ja tehokas yhdyskunta	Vaikuttavuustavoitteet Kunnallistekniikan toimivuus	Palautteen määrä ja laatu	Eri vastuualueiden tiivis yhteistyö
Tuottavuustavoitteet Rakentamisohjelma Asemakaavoituksen toteuttaminen	Tuottavuustavoitteet Uusien alueiden toteuttaminen Vanhojen alueiden kehittäminen	Vuosittain rakennettavat uudet alueet Vanhojen alueiden kunnostamistoimet	Resurssien varaa- minen Osa tehtävistä tehdään omalla työllä ja osa ostopalveluna

Tunnusluvut

Kunnallistekniikan suunnittelu	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Ulkopuolisten palvelujen osto €	11 500	60 000	60 000	60 000	60 000

Talousarvion perustelut

Kokonaan uusien laajennusalueiden; Seunavuoren, Ahvenlammen ja Liisalan asemakaava-alueiden kunnallistekniikan suunnittelu sekä Hautalahden vesihuollon yleissuunnitelman laadittaminen.

KESKUSTAN KEHITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on Muuramen keskustan vetovoimaisuuden lisääminen, alueen viihtyvyys ja toimivuus sekä palvelujen säilyminen. Keskustan kehittämisestä laaditaan suunnitelma syksyn 2014 aikana, joka antaa suuntaviivoja tuleville hankkeille.

Palvelusuunnitelma

Merkittävimmät uudistus- ja kehittämiskohteet:

- Vanha ja uusi liikekeskus: näiden välinen yhteys, pääpaino vanhan liikekeskuksen alueen kehittämisessä
- Asumisen tehostaminen/tiivistäminen
- Tiejärjestelyt ja kevyenliikenteenväylät
- Muuramejoki ja kylänlahti, rannan hyödyntämismahdollisuudet
- Vihersuunnittelu ja valaistus

Talousarvion perustelut

Kehittämissuunnitelma valmistuu vuodenvaihteessa 2014/2015. Vuonna 2015 varataan 30 000 euroa määrärahaa erikseen kohdennettavaan keskustan kehittämishankkeeseen.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
61	YHDYSKUNTASUUNNITTELU						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	4	14	16	12,9	17	17
***	Toimintamenot	496-	616-	570-	8,0-	582-	593-
****	Toimintakate (Netto)	493-	601-	554-	8,6-	565-	576-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	2-	0	3-	100,0	6-	6-
****	Muut laskennalliset erät	27-	51-	20-	154,3-	21-	21-
*****	Kokonaiskustannukset	522-	653-	577-	13,1-	591-	603-

6.6.2 RAKENNUSVALVONTA

Budjettirahoitteinen

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa siten, kuin siitä laissa säädetään.

Valtion lainoittaman/avustaman maatalous- ja asuntorakentamisen suunnitelmien, sekä korjaustoimenpiteiden tekninen valvonta.

Rakennusrekisterin pitäminen ja tietojen toimittaminen muille viranomaisille.

Palvelusuunnitelma

Rakennusvalvonta edesauttaa hyvän, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansaamista sekä rakennetun ympäristön ja rakennuskannan suunnitelmallista hoitoa ja kunnossapitoa.

Pyritään nopeaan ja oikeudenmukaiseen päätöksentekoon lupa-asioissa, asiakasläheiseen palveluun sekä joustavaan rakennusaikaiseen valvontaan ja ohjaukseen.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Luodaan asumiselle, elämiselle ja yrittämiselle turvallinen ja viihtyisä ympäristö.			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Palvelukyky, tehokkuus, osaaminen	Vaikuttavuustavoitteet Nopea, joustava päätöksenteko	Hakemusten käsittelyajat tekla < 6 vk raktark < 4 vk	Hyvät ohjeet, asiapapereiden ennakkokäsittely
Tuottavuustavoitteet Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö Tasapuolisuus ja oikeudenmukaisuus	Tuottavuustavoitteet Sujuva lupakäsittely ja rakennusaikainen valvonta Oikeudenmukaiset päätökset	Myönnettyjen lupien ja ilmoitusten määrä Katselmusten saattavuus < 5 vrk Oikaisuvaatimusten ja valitusten määrä < 5 kpl/a	Henkilöresursseista ja koulutuksesta huolehtiminen Toimiva yhteistyö, ennakoiva valvonta

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Myönnettyt luvat yhteensä	239	220	220	220	220
Rakennus- ja toimenpideluvat	180	170	170	170	170
Toimenpideilmoitukset	52	50	50	50	50
Rakennuslupakatselmukset	720	600	600	600	600
Valmistuneet asunnot	60	50	50	50	50

Talousarvion perustelut

Lupien käsittelyyn, rakentamisen ja rakennetun ympäristön valvontaan, loma-aikojen tuurauksiin, asiakaspalveluun ja neuvontaan on saatava lisää resursseja. Rakennusvalvontaa on hoidettu samalla henkilöstömäärällä yli 30 vuotta ja nykyiset resurssit eivät ole enää riittävät. Väkiluku on kaksinkertaistunut sinä aikana, määräykset lisääntyneet ja sen seurauksena rakennusvalvonnan työ määrä on kasvanut. Myös kiinteistöjen rakennuttamis- ja valvontatehtävät ovat lisääntyneet ja muuttuneet. Talousarvioon on varattu uuden rakennustöiden valvojan/lupainsinöörin yhdistelmäviran (kustannukset 40/60) palkkakustannukset vuodelle 2015.

Lupien ja rakentamisen ohjauksen ja neuvonnan määrä on suoraan riippuvainen suhdanteista, asukasmäärän kasvusta, kaavoituksesta ja kunnan tonttivarannosta.

Vuonna 2015 varaudutaan sähköisen arkistoinnin kehittämiseen (suurkuvaskannerin hankinta).

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
62	RAKENNUSVALVONTA						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	84	69	90	23,3	92	94
***	Toimintamenot	142-	174-	168-	3,5-	171-	174-
****	Toimintakate (Netto)	58-	105-	78-	34,7-	79-	81-
	Laskennalliset erät						
****	Muut laskennalliset erät	11-	10-	11-	9,1	11-	11-
*****	Kokonaiskustannukset	69-	114-	88-	29,4-	90-	92-

6.6.3 YMPÄRISTÖNHUOLTO

Budjettirahoitteinen

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Toimialan tehtävä on ympäristölainsäädännön alainen neuvonta ja valvonta, vesihuoltolain ja jätevesiasetuksen edellyttämät tehtävät, maa-ainoslupien valvonta, ympäristön tilan seuranta, luonnon virkistyskäytön edistäminen sekä lupaviranomaisena toimiminen.

Palvelusuunnitelma

Ympäristönsuojelu edesauttaa terveellisen, turvallisen ja viihtyisän ympäristön aikaansaamista. Ympäristöhaittojen ennakoiva ehkäiseminen.

Pyritään sujuvaan ja nopeaan lupa- ja ilmoitusasioiden käsittelyyn.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Hyvä ympäristön tila ja ekologisesti kestävä kehitys			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Palvelualltius, tehokkuus, osaaminen	Vaikuttavuustavoitteet Sujuva lupakäsittely, nopea päätöksenteko	Lupahakemusten käsittely 4 kk:ssa, ilmoitusten 2 kk:ssa.	Toimiva yhteistyö, joustavat työtavat, asiakkaiden neuvonta
Tuottavuustavoitteet Terveellinen, turvallinen ja viihtyisä ympäristö	Tuottavuustavoitteet Ympäristöhaittojen ennakoiva ehkäiseminen. Luonnon virkistyskäytön edistäminen.	Jätelain alaisia jätehuoltotarkastuksia tehdään vuosittain 25 ja ympäristölupien tarkastuksia 5. Luontopolut ym. alueet pidetään kunnossa.	Toimintojen säännöllinen valvonta. Kunnostetaan vuosittain polkuja ja alueita.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Ympäristölupapäätökset ja rekisteröinnit	3	2	2	2	2
Lannan patterointi-ilmoitukset	5	6	6	6	6
Muut päätökset ja ilmoitukset	6	12	12	12	12
Romuajoneuvojen siirtopäätökset	4	10	10	10	10
Jätehuolto- ja lupatar- kastukset	15	30	20	20	20

Talousarvion perustelut

Toimiala on jatkuvassa lainsäädäntömuutoksessa. Nitraattiasetusta muutetaan lähiaikoina, samoin vesihuoltolakia. Myös ympäristönsuojelulain kokonaisuudistus on vireillä. Ympäristölupamäärä vähenee ja osa luvista korvataan rekisteröintimenettelyllä.

Vesihuoltolain tarkoittamilla toiminta-alueilla olevat kiinteistöt selvitetään ja veloitetaan liittymään kunnan tai vesiosuuskuntien vesi- ja viemäriverkostoon. Haja-asutusalueiden kiinteistöjen jätevesien käsittelytilanteen selvittämistä jatketaan. Luonnon virkistyskäyttöä edistetään mm. Muuramenjoen luontopolun kunnostuksella.

Maa-aineslupa-asioiden valmistelu on siirretty ympäristöpäällikölle vuonna 2014.

AJONEUVOJEN SIIRTÄMINEN JA HÄVITTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaiset toimenpiteet.

Palvelusuunnitelma

Hylätyt tai tien kunnossapitoa haittaavat ajoneuvot ja romuajoneuvot siirretään kunnan romuajoneuvoille varattuun varastoon, josta ne edelleen toimitetaan purettaviksi.

Talousarvion perustelut

Kunta on vastuussa ajoneuvojen siirtämisestä annetun lain mukaan tietyistä ajoneuvojen ja romuajoneuvon siirtämisistä (Laki ajoneuvojen siirtämisestä 828/2008).

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Toiminta-ajatus

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on vähentää ja ennaltaehkäistä ihmisten terveyttä uhkaavia tekijöitä ja terveyshaittoja, jotka voivat aiheutua mm. elintarvikkeista, talousvedestä, uimavedestä, sisäilmasta, tupakasta tai kemikaaleista. Eläinlääkintähuolto huolehtii hyöty- ja pieneläinten terveydestä sekä eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaisista viranomaistehtävistä. Myös pieneläinpäivystyksen ja löytöeläinten hoitopalveluiden hankinnan menot sisältyvät tähän kohtaan.

Vuodesta 2009 alkaen tehtävät on siirretty Jyväskylän kaupungin ympäristöterveydenhuollon palveluyksikölle.

Palvelusuunnitelma

Kuluttajien turvallisuudesta huolehditaan valvomalla ja tarkastamalla kuluttajapalveluita ja -tavaroita. Tarkastuksilla arvioidaan yritysten elintarviketurvallisuutta, kuten hygieniää ja tuoteturvallisuutta. Vesilaitoksen talousveden laatua valvotaan, samoin uimapaikkojen veden laatua.

Talousarvion perustelut

Terveys- ja elintarvikevalvonnan sekä hallinnon kustannukset jaetaan sopijakuntien asukasluvun suhteessa. Eläinlääkintähuollon kustannukset jaetaan 75 % hyötyeläintilojen ja 25 % asukasluvun mukaisesti, paitsi pieneläinpäivystyksen kustannukset, jotka jaetaan sopijakuntien asukasluvun suhteessa.

Ympäristöterveydenhuollon kustannuspaikka siirretään vuonna 2015 tekniselle puolelle ympäristöpäällikön alaisuuteen perusterveydenhuollon kustannuspaikalta.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Ympäristöterveydenhuolto	134 000 €	140 000	149 000 €	149 000 €	149 000 €

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
63	YMPÄRISTÖNHUOLTO						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintatulot	4	2	7	70,8	7	7
***	Toimintamenot	58-	70-	211-	66,8	215-	220-
****	Toimintakate (Netto)	54-	68-	204-	66,6	208-	213-
Laskennalliset erät							
****	Muut laskennalliset erät	3-	4-	4-	2,9-	4-	4-
*****	Kokonaiskustannukset	57-	72-	208-	65,3	212-	216-

6.6.4 LIIKUNTAPAIKAT

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävä on järjestää mahdollisimman hyvät edellytykset urheilun ja liikunnan harjoittamiseen sekä kilpaurheilijoille että muille liikunnan harrastajille. Toiminnan tuloksena ihmisten terveys ja työkyky säilyy ja kohenee.

Palvelusuunnitelma

Toiminta keskittyy suuren yleisön, koululaisten ja aktiivisten urheilijoiden liikuntamahdollisuuksien ylläpitoon ja liikuntapaikkojen hoitoon.

- Urheilukenttien ja muiden liikuntapaikkojen hoito ja kunnossapito.
- Uimarantojen pitäminen viihtyisinä ja puhtaina.
- Uimarantojen tason tulee täyttää terveysviranomaisten vaatimukset.
- Muuramessa ei ole EU-uimarantoja.
- Kesäaikana ulkoilureitit palvelevat lenkkeilijöitä ja talvisin suurin osa reiteistä toimii latu-pohjina. Keskeisimmät reitit on valaistu.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Muuramessa on monipuoliset ja korkeatasoiset liikuntapaikat kaikenikäisille			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Muuramessa on hyvä asua ja harrastaa.	Edellytysten luominen erilaisille liikunnan harrastajille	Erilaisten liikunta- ja harrastuspaikkojen määrä	Eri harrastajien omaa panostusta lisätään.
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Monipuoliset liikuntapaikat	Liikuntapaikkojen hoitotason säilyttäminen hyvänä.	Liikuntapaikkojen käyttöaste ja hoitotaso	Yhteistyö koulujen, seurojen ja liikunta-palveluiden kanssa

Tunnusluvut

Liikuntapaikat	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kentät					
Urheilukenttä	2	2	2	2	2
Jalkapallokenttä (tekonurmi)	1	1	1	1	1
Jääkiekkokaukalo	5	5	5	5	5
Tenniskenttä	2	2	2	2	2
Luistelukenttä	5	5	5	5	5
Koripallokenttä (ulkona)	1	1	1	1	1
Urheilu- ja retkeilyalueet					
Valaistua latureittiä km	7	7	7	7	7
Muuta latua km	65	65	65	65	65
Yleinen uimaranta kpl	12	12	12	12	13
Venelaituri kpl	3	3	3	3	3
Venepaikka kpl	71	71	71	71	71
Latukone kpl	1	1	1	1	1

Talousarvion perustelut

Palveluja pyritään tarjoamaan kaikille ikäryhmille, mutta painopistealueena on lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi.

Urheilu- ja muut liikuntamahdollisuudet kunnossapidetään kohtuullisella tasolla. Koulunmäen aluetta kehitetään monipuolisena liikunta- ja harrastepaikkana alueelle laaditun käyttösuunnitelman mukaisesti. Kustannukset ovat investointipuolella. Niittyahon koulun jääkiekkokaukalon uusiminen siirretään vuodelle 2016.

Latureittien määrä säilytetään nykyisenä. Reitistöjen pohjia kunnostetaan ja tasataan mahdollisuuksien mukaan. Kinkomaan latu- ym. reitistöjä kehitetään Kinkoriutan alueella.

Venepaikkojen määrä säilytetään suunnitelmakaudella nykyisellä tasolla. Venelaitureiden kiinnitysketjut tarkastetaan ja tarvittaessa uusitaan. Kameravalvontaa jatketaan.

Kaikkien urheilupaikkojen hoitotason taloudellisuutta tarkastellaan ja liikuntapaikkoja hoidetaan pääsääntöisesti vain normaalityöaikana ja viikonloppuisin vain erityisistä syistä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
65	LIIKUNTAPAIKAT						
Tuloarviot ja määrärahat/1000€							
***	Toimintatulot	20	22	15	46,0-	15	16
***	Toimintamenot	217-	245-	230-	6,6-	234-	236-
****	Toimintakate (Netto)	196-	223-	215-	3,8-	219-	220-
Laskennalliset erät							
****	Poistot ja arvonalentumiset	45-	56-	47-	17,7-	42-	60-
****	Muut laskennalliset erät	5-	6-	4-	54,8-	4-	4-
*****	Kokonaiskustannukset	246-	284-	265-	7,0-	264-	284-

6.6.5 MATKAILUKOhteet

Budjettirahoitteinen

SAUNAKYLÄ

Toiminta-ajatus

Saunakylän toimintaa ollaan lopettamassa ja Saunakylä siirtyy Jämsään.

Palvelusuunnitelma

Saunakylän museosaunojen siirto Jämsään tapahtuu vuoden 2015 aikana. Saunakylään jää pari saunottavaa savusaunaa.

Talousarvion perustelut

Saunakylä loppuu nykymuotoisena ja Saunakylään jää mahdollisesti vain pari savusaunaa ja kota, joita kunta käyttää omissa tilaisuuksissaan. Saunat ja kota siirretään yhdeksi pieneksi kokonaisuudeksi nykyisen saunakyläalueen eteläreunaan tai muuhun tarkemmin suunnitellulle alueelle.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
66	MATKAILUKOhteet						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	0	0	0	0,0	0	0
****	Toimintakate (Netto)	0	0	0	0,0	0	0
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	168-	0	0	0,0	0	0
*****	Kokonaiskustannukset	169-	0	0	0,0	0	0

6.6.6 LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

Budjettirahoitteinen

LIIKENNEVÄYLÄT

Toiminta-ajatus

Katujen, kevytväylien ja valaistuksen hoito ja kunnossapito.
Kunnan yksityistieavustusten jakaminen.

Palvelusuunnitelma

Liikenneväylien hoitokilometrit lisääntyvät vuosittain uudisrakentamisen vaikutuksesta. Liikenneväylien, katujen ja kevytliikenneväylien hoitotaso pyritään pitämään kohtuullisena. Katujen päällystäminen alentaa hoito- ja kunnossapitokustannuksia, mutta katujen määrän kasvu lisää hoitokustannuksia. Asfaltoinnit ja talvikunnossapito tehdään ostopalveluina.

Vuosittain pyritään parantamaan ja päällystämään vanhempien asuinalueiden katuja. Tekni-
nen lautakunta päättää erikseen vanhojen alueiden perusparannettavat kadut ja asfaltoinnit. Katujen peruskorjaus ja päällystys sekä katuvalaistus toteutetaan investointimäärärahalla.

Avustusta annetaan niille yksityisteiden kunnossapidolle, joiden varrella on ympärivuotista, pysyvää asutusta ja joiden tiekunnat on perustettu toimituksessa.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Viihtyisien ja turvallisten asuin ympäristöjen kehittäminen	Vaikuttavuustavoitteet	Myönteinen kuntalaispalaute	
Tuottavuustavoitteet Kohtuullinen katujen kunnossapitotaso	Tuottavuustavoitteet Perusparannetaan vuosittain vanhojen asuntoalueiden katuja.	Asfaltoimattomien katujen määrä	Pääosa tehdään ostopalveluina.

Tunnusluvut

Liikenneväylät	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
katuja (km)	65,3	65,5	65,9	66,3	66,6
kevyen liikenteen väyliä (km)	18,9	19,8	20,1	20,4	20,6
avustettavia yks.teitä (kpl)	47	48	48	48	48
avustettavia yks.teitä (km)	104,15	104,15	104,15	104,15	104,15
avustuksia yks.teille (euroina)	50 000	56 200	53 350	50 000	50 000

Talousarvion perustelut

Kunnan kasvun jatkuessa katuverkosto kasvaa. Uusina kohteina tulevat hoitoon vuonna 2014 rakennetut Kinkomaan Ahvenlammen, Seunavuoren ja Tervämäen asuntoalueiden kadut sekä Pyyppöläntien kevyenliikenteen väylä. Katujen hoitotaso säilytetään nykyisellään.

Katuvalaistuskustannukset nousevat tievalaistuksen lisääntymisen ja ilkvallan myötä. Valaistuksen määräaikaista yö- ja kesäkatkaisua jatketaan. Pääsääntöisesti valaistus on katkaistuna kello 24.00–05.30. Asemakaava-alueen ulkopuoliset valaistukset ovat katkaistuna kello 23.00–06.00. Muuramen ydinkeskustan valot palavat koko yön.

Yksityisteitä avustetaan yhteensä 53 350 eurolla vuonna 2015. Summa sisältää Pyyppöläntien perusparannusavustuksen 3 350 euroa (20 % kustannuksista). Yksityisteiden peruskorjausavustukset käsitellään vuosittain erillisinä asioina.

PUISTOT

Toiminta-ajatus

Rakennetun ja luonnontilaisen ympäristön viihtyisyyden ja maisemakuvan ylläpitäminen.

Palvelusuunnitelma

Puistojen, puistometsien, kaduilla olevien kunnan omien bussipysäkkien, katujen liikennevihreän ja muiden yleisten alueiden ylläpitäminen ja kunnostaminen sekä hoitotason säilyttäminen kohtuullisella tasolla. Osa viheralueista niitetään kerran tai kahdesti kesässä ostopalveluna.

Kunnan leikkipuistojen ja välineistön ylläpitäminen vaatimusten edellyttämällä tasolla. Vesakoitumisen estäminen.

Muuramenjoen virkistyspolun ylläpitäminen. Matonpesupaikkojen ylläpitäminen ja kunnostaminen.

Keskustan merkittävät puistot pyritään hoitamaan hyvin. Keskustan merkittävimpien paikkojen viihtyisyyttä ja kauneutta lisätään kukka-asetelmilla, jotka istutetaan keväisin ja poistetaan talven ajaksi.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet Viihtyisä ympäristö	Vaikuttavuustavoitteet Viihtyisä keskusta-alue	Myönteinen kuntalaispalautte	Resurssien suuntaaminen puistoihin.
Tuottavuustavoitteet Kohtuullinen viheralueiden hoitotaso	Tuottavuustavoitteet Pienten lasten leikkipaikkojen kehittäminen Keskusta-alueen kehittäminen	Leikkikenttien määrä Hoidettavien puistoalueiden määrä (ha)	Resurssien lisääminen.

Tunnusluvut

Puistot	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Puistoina hoidettavia alueita (ha), joista	164,7	189,6	164,7	165,2	165,2
– hoidettavaa tiealuetta	1,8	2,6	2,7	2,9	3,1
– leikattavaa nurmea	10	11,6	11,8	12,1	12,3
– niittoalueita	27,6	34,3	34,4	34,6	34,7
– puistometsää	130	141,1	141,5	141,9	142,3
Leikkikenttiä (kpl)	20	20	20	21	21

Talousarvion perustelut

Puistojen ja asuntoalueiden rakentamisen myötä hoidettavia puistoalueita ja liikennevihreitä tulee lisää hoidettavaksi.

Vuonna 2015 ei rakenneta uusia puistoalueita/leikkikenttiä.

Kunnan puistotoimi tulee edellyttämään tulevaisuudessa nykyisen kausityöntekijän muuttamisesta kokovuotiseksi, mikäli kunnan vihreää julkisivua aiotaan kehittää. Kokovuotista henkilöä esitetään vuodelle 2016.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
67	LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUE						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	309	4	3	16,7-	3	3
***	Valmistus omaan käyttöön	159	145	154	5,4	157	160
***	Toimintamenot	710-	797-	815-	2,2	831-	848-
****	Toimintakate (Netto)	242-	649-	659-	1,5	672-	685-
	Laskennalliset erät						
****	Puistot ja arvonalentumiset	1.069-	1.108-	1.064-	4,1-	1.058-	1.155-
****	Muut laskennalliset erät	7-	6-	5-	17,1-	5-	5-
*****	Kokonaiskustannukset	1.319-	1.762-	1.728-	2,0-	1.735-	1.846-

6.6.7 PALO- JA PELASTUSTOIMI

Budjettirahoitteinen

Toiminta-ajatus

Vuoden 2004 alusta alkaen kuntien hoitama pelastustoimi siirtyi alueellisesti järjestettäväksi. Tätä toimintaa hoitamaan on perustettu Keski-Suomen pelastuslaitos, josta vastaa Jyväskylän kaupunki isäntäkuntaperiaatteella. Muuramen kunta ostaa pelastustoimen palvelut alueelliselta pelastuslaitokselta. Asiasta on tehty sopimus kuntien kesken.

Palvelusuunnitelma

Pelastuslaitos toimii vuokrakiinteistöissä ja kalusto on pelastuslaitoksen omaa. Ensihoitopalveluihin kuuluvan ambulanssin tilat on vuokrattu Punasillan alueelta.

Pelastuslaitos suunnittelee uuden paloaseman rakentamista Muurameen. Asemalle on löydetty uusi sijoituspaikka läheltä Muuramen keskustaa, kaavoitus on tarkoitus käynnistää vuoden 2014/15 aikana. Uuden aseman koko tulee olemaan noin 1100–1200 huoneistoneliötä. Rakentamisesta vastaa Muuramen kunta ja pelastuslaitos vuokraa kiinteistön.

Talousarvion perustelut

Pelastustoimesta aiheutuviksi kustannuksiksi on Keski-Suomen pelastuslaitos arvioinut vuodelle 2015 Muuramen osalle 759 494 euroa, kasvua on 0 % (vuodelle 2014 kasvua oli 4,1 %). Kustannukset jaetaan asukasluvun suhteessa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
68	PALO- JA PELASTUSTOIMI						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintamenot	728-	767-	766-	0,1-	781-	797-
****	Toimintakate (Netto)	728-	767-	766-	0,1-	781-	797-
	Laskennalliset erät						
*****	Kokonaiskustannukset	728-	767-	766-	0,1-	781-	797-

6.6.8 KIINTEISTÖTOIMI

Budjettirahoitteinen

SIIVOUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Siivoustoimen tehtävä on huolehtia kunnan kiinteistöjen siivouksesta tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Hyvällä siivoustoiminnalla pystytään ylläpitämään rakennusten kuntoa, välttämään tarpeetonta korjausta ja säilyttämään tilojen viihtyisyys.

Palvelusuunnitelma

Tarkoituksenmukaisen ja kohtuuhintaisen siivoustason säilyttäminen. Tulevien vuosien haaste siivouksialalla on uusien työntekijöiden rekrytointi suurien ikäluokkien eläköityessä. Osa siivoustyöstä hankitaan ostopalveluna.

Tunnusluvut

Siivoustoimi	TP 13	TA 14	2015	2016	2017
Henkilöstöä	Siivouspäällikkö + 12 kokoaikaista + 4 osa-aikaista	1+16+4	1+16+4	1+16+4	1+16+4
Siivottavat pinta- alat m ²	27 593	31 586,5	26 806	31 500	
euroa/m ² /vuosi	24,10	24,37	25,60		

Siivottavat tilat jakaantuvat seuraavasti:

Paloasema/kunnanvarasto	1188 m ²	
Franssila	380 m ²	*)
Virastotalo	2479 m ²	+ Ovenia 98 m ²
Pääkirjasto	737 m ²	
Nisulanmäen koulu	8112 m ²	
Lukio	1307 m ²	
Mäkelänmäen koulu	4134 m ²	
Isolahden koulu	917 m ²	
Kinkomaan koulu	991 m ²	
Niittyahon koulu	1331 m ²	
Leikari päiväkot	1273 m ²	
Leikari koulu	718 m ²	
Rajalan päiväkot	2219 m ²	
Rajala seurakunnan tila	68 m ²	
Kukkaniemi	121 m ²	*)
Urheilukentän huoltorakennus	153 m ²	*)
Kinkomaan huoltorakennus	30 m ²	*)
Hammashoitola/ Kouluterveydenhuolto	160 m ²	
Liikuntatila	140 m ²	
Kuntosali	250 m ²	

*) Siivous ei ole päivittäistä. Siivottavat neliöt on tarkistettu mitoituksessa.

Talousarvion perustelut

Siivottavat pinta-alat tulevat lisääntymään uudisrakentamisen myötä vuosittain. Vuonna 2014 valmistui Mäkelänmäen koulun n. 1100 m²:n laajennus. Uimahallirakennus valmistuu syksyllä 2015. Siivoustyötä pyritään kehittämään ja ammattitaitoa päivittämään mahdollisuuksien mukaan. Koneita päivitetään. Vuonna 2015 hankitaan yhdistelmäkone 7000 euroa.

TOIMITILAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kiinteistöhallinto on keskitetty teknisten palveluiden lautakunnalle.

Vuoden 2010 alusta tuli käyttöön kiinteistökustannusten jako sisäisen vuokran mukaan käyttäjille. Vuokra jakaantuu pääomavuokraan ja ylläpitovuokraan. Ylläpitovuokran tulee kattaa kiinteistöjen ylläpidosta aiheutuvat kustannukset. Pääomavuokrassa on korko ja korjausvastike.

Sisäinen vuokra

- auttaa kokonaisvaltaiseen ajatteluun palvelutuotannon todellisten kustannusten hahmottamisessa/mittaamisessa
- kannustaa tilaomaisuuden tehokkaampaan käyttöön
- helpottaa kunnan yksiköiden toiminnan taloudellista arviointia ja vertailua
- antaa paremman mahdollisuuden vertailla myös muita vaihtoehtoisia tapoja hankkia tiloja
- selkeyttää budjetointia ja rahoitussuunnittelua
- tuottaa toimivat ja tarkoituksenmukaiset tilaresurssit ydintoiminnalle pitkällä aikavälillä

Palvelusuunnitelma

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on kunnan omassa käytössä olevien kiinteistöjen ja huoneistojen hoito ja kunnossapito sekä edellytysten luominen niiden tehokkaalle käytölle.

Kiinteistöjen käytön edellytyksenä on kiinteistöjen hyvä kunto. Kuntoa mitataan nykyään useimmiten sisäilma-asioilla. Kunnassa toimii sisäilmatyöryhmä, johon kuuluvat työterveyden, terveystarkastuksen, työsuojelun ja kiinteistöjen edustajat. Työryhmä kokoontuu useita kertoja vuodessa. Kiinteistöissä teetetään kunto- ja sisäilmatutkimuksia ja selvityksiä ulkopuolisilla konsulteilla. Tutkimuksiin ja selvityksiin käytetään kymmeniä tuhansia euroja vuosittain.

Kiinteistöjä peruskorjataan vuosittain. Pienemmät peruskorjaukset tehdään omana työnä. Suuremmat peruskorjaustöiden määrärahat ovat investointipuolella ja ne ovat usein ostopalveluna.

Terveyskeskuksen kiinteistö siirtyi vuoden 2011 alusta kuntayhtymältä Muuramen kunnalle. Kiinteistössä toimii Jyväskylän terveystieteiden tutkimuskeskuksen Muuramen toimipiste ja kiinteistö on vuokrattu Jyväskylän kaupungin tilapalvelulle. Kunta järjestää terveystieteiden tutkimuskeskuksessa tarvittavat tilat. Mielenterveystoimi siirtyi Franssilan kiinteistöön vuonna 2014.

Terveyskeskuksen sisäpuolinen hoito ostetaan kiinteistössä työskenteleviltä Tilapalvelun laitosmiehiltä, muutoin kunnan kiinteistöjä hoitavat omat kiinteistöhoitajat. Kiinteistöhoitajia on vakituisesti 5 henkeä. Kaikki merkittävimmät kiinteistöt ovat keskitetyn kiinteistövalvonnan ohjauksessa. Lisääntyneen ilkeilyn takia kiinteistöjen kameravalvontaa on lisätty vuosittain.

Tunnusluvut (Menot euroa/vuosi)

Rakennukset ja huoneistot (krs-ala /tilavuus)	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Hallinto	48 681	59 890	50 600	53 000	55 000
Virastotalo 3721 m ² /11950 m ³	173 069	165 570	170 620	173 400	176 900
Koskenranta 1280 m ² /4600 m ³	70 243	81 620	89 270	91 000	93 000
Kukkaniemi 121 m ² /480 m ³	10 352	15 300	19 360	20 000	20 000
Urheilukentän huoltorakennus	8 024	10 060	11 730	11 900	12 400
Kinkomaan huoltorakennus	-	3 000	4 410	4 700	4 900
Franssila 380 m ² /1671 m ³	12 410	21 250	21 950	22 100	24 000
Rantala	1 722	3 910	3 810	3 900	4 000
Varasto	25 373	7 810	7 950	8 000	8 100
Leikari	106 917	90 880	90 250	90 500	91 000
Kylänlahden päiväkoti	61 748	40 410	41 440	5 000	-
Rajalan päiväkoti	108 239	93 450	94 920	96 000	98 000
Isolahden koulu	53 032	60 620	63 540	65 000	66 000
Kinkomaan koulu	246 941	224 400	245 490	260 000	240 000
Niittyahon koulu	58 371	70 080	67 520	69 000	71 000
Terveyskeskus	250 749	237 280	240 570	248 000	252 000

Talousarvion perustelut

Vuonna 2014 ei korotettu sisäisiä vuokria. Vuonna 2015 sisäisiä vuokrat korotetaan käyttökustannusten nousujen johdosta ylläpitovuokran osalta 2 %, pääomaosuuden vuokraa ei nosteta. Korotus johtuu yleisestä palvelujen ostojen ja energian hintojen noususta.

Kiinteistöjen vuosittaiset käyttötalouden puolelle kuuluvat pienet korjaustyöt säilytetään viime vuosien tasolla.

HUONEISTOJEN JA RAKENNUSTEN VUOKRAUS

Toiminta-ajatus

Kunnan omistamien huoneistojen ja rakennusten asianmukainen hoito ja kunnossapito.

Palvelusuunnitelma

Säilyttää kunnan huoneistot ja kiinteistöt kohtuullisessa kunnossa.

Kustannustason pitäminen kohtuullisena.

Huoneistojen ja kiinteistöjen arvon säilyttäminen.

Tunnusluvut

Nettomenot euroa/vuosi

Vuokrahuoneistot m ² /m ³ / euroa (netto)	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Muiden tilojen vuokraus	34 723	44 600	36 260	38 000	39 000
Mikkola 229 m ² /849 m ³	37 095	-	-		

Talousarvion perustelut

Aittosaaren kiinteistö on tällä hetkellä tyhjänä. Kiinteistö on inventoitu kohde ja siten säilytettävä. Vanha Kievari on myyty vuonna 2014.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017	
	/1000€						
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
69	KIINTEISTÖTOIMI						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	5.556	5.475	5.502	0,5	5.612	5.725
***	Valmistus omaan käyttöön	56	48	72	32,5	73	75
***	Toimintamenot	2.864-	2.757-	2.771-	0,5	2.826-	2.883-
****	Toimintakate (Netto)	2.748	2.766	2.803	1,3	2.859	2.916
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	1.417-	1.446-	1.564-	7,6	1.756-	1.782-
****	Muut laskennalliset erät	33-	33-	39-	15,6	39-	40-
*****	Kokonaiskustannukset	1.298	1.288	1.200	7,3-	1.064	1.094

6.6.9 SISÄISET PALVELUT

Kohderahoitteinen

KONEKESKUS

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Konekeskus myy palveluja omakustannushintaan lähinnä tekniselle osastolle. Konekeskuksen tarkoitus on tukea kunnan omia toimintoja.

Palvelusuunnitelma

Konekeskus toiminta perustuu omakustannusperiaatteeseen. Ylläpidetään töiden sujumisen kannalta välttämätöntä konekanta. Vanhentunutta kalustoa uusitaan, vuonna 2014 uusittiin traktori.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kalustoa (kpl)					
Traktorit	4	4	4	4	4
Kuorma-auto	1	1	1	1	1
Henkilöstö	2	2	2	2	2

Talousarvion perustelut

Konekeskus säilytetään entisellään. Pienehkön oman konekannan säilyttäminen on töiden sujumisen takia välttämätöntä.

RUOKAPALVELU

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Ruokapalvelun toiminta jakautuu keskuskeittiölle sekä Leikarin-, Rajalan, Niittyahon-, Isolahden ja Monitoimitalon palvelukeittiöihin sekä Kinkomaan tarjoilukeittiöön. Keskuskeittiö valmistaa aterioita peruskouluille, lukiolle, päivähoitolle ja työpaikkaruokailulle sekä osan kunnan sisäisistä tarjoiluista. Ruokapalvelu tuottaa ravintosuositusten mukaisia, maittavia aterioita kokonaistaloudellisesti, tehokkaasti ja työhyvinvoinnista huolehtien.

Palvelusuunnitelma

Nisulanmäki:

Keskuskeittiö valmistaa aterioita noin 2000 henkilölle ja aterioita tarjoillaan 12 eri kohteessa (Aamupaloja 7 kohteessa, lounaita 12 kohteessa ja välipaloja 11 kohteessa). Koululaisten maksullisen välipalan tarjoaminen jatkuu kouluruokailusuositusten mukaisesti Nisulanmäen ja Mäkelänmäen ruokasaleissa.

Ruokapalvelun kustannukset jaetaan suoritteiden määrän mukaisesti käyttäjille.

Tunnusluvut

Toiminnan laajuuden mittarit (Nisulanmäki)

Ruokapalvelut	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Ateriasuoritteiden määrä	439 630	467 000	460 000	463 000	465 000
Kuljetettavien aterioiden määrä ja osuus kokonaismäärästä	316 532 72 %	336 240 72 %	331 200 noin 72 %	333 360 noin 72 %	334 800 noin 72 %
Erityisruokavalioiden osuus	14 %	14 %	14 %	14 %	14 %
Henkilöstö	24, joista 5 osa- aikaista	24, joista 5 osa- aikaista	24, joista 6 osa- aikaista	24, joista 6 osa- aikaista	24, joista 6 osa- aikaista

Yksikkökustannusmittarit

Ruokapalvelut	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kokonaiskustannukset/euroa (ilman sisäisiä tilityseriä)	1 108 460	1 165 930	1 205 850	1 220 000	1 230 000
Kokonaiskustannukset keskimäärin/suorite/euroa	2,52	2,49	2,62	2,63	2,65

Talousarvion perustelut

Kinkomaan koulun ruokailua ja astiahuoltoa muutetaan syksyn 2014 aikana, jos Kinkomaan koulun korjausavustus myönnetään. Ruokailu jatkuu toistaiseksi tarjoilukeittiönä siirtotiloissa. Astiahuolto tapahtuu keskuskeittiöllä sekä kaikki ruoat tulevat Kinkomaalle tarjoiluvalmiina.

Ruokapalvelun menoihin vaikuttavat mm. kaikkien elintarvikkeiden (5–15%) hintojen kohoaminen, kuljetusten kallistuminen, laitteiden ja astioiden uusiminen, johtuen rikkoutumisista sekä kulumisesta ja koneiden ja laitteiden korjaustarpeista (osa hankittu 1990).

Erityisruokavalioiden osuus kokonaismäärästä on noin 14 %, mikä lisää merkittävästi työmäärää ja kustannuksia. Erikseen tehtävien erityisruokavalioiden yksittäismäärät ovat lisääntyneet kaikilla osa-alueilla (koulu, lukio, päivähoito).

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
1 K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40 TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
71 SISÄISET PALVELUT						
Tulosbudjetti						
Toimintatulot						
* Myyntitulot	1.160	1.191	1.163	2,4-	0	0
* Valmistus omaan käyttöön	13	15	15	0,0	15	16
* Tuet ja avustukset	0	10	0	0,0	0	0
*	0	0	0	0,0	1.186	1.210
Toimintamenot						
Materiaalit ja palvelut						
* Aineet, tarvikkeet, tavarat	363-	399-	400-	0,2	0	0
* Palvelujen ostot	77-	81-	104-	22,2	0	0
* Henkilöstömenot	757-	836-	795-	5,1-	0	0
* Muut menot	82-	83-	82-	1,0-	0	0
*	0	0	0	0,0	1.408-	1.436-
** TOIMINTAKATE	104-	182-	202-	9,9	206-	211-
Rahoitustulot ja -menot						
*** VUOSIKATE	104-	182-	202-	9,9	206-	211-
Poistot ja arvonalentumiset						
* Suunnitelman mukaiset poistot	23-	29-	25-	16,1-	24-	27-
**** TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	128-	212-	228-	7,0	230-	237-

6.6.10 VESIHUOLTO

Kohderahoitteinen

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Hyvälaatuisen talousveden tuottaminen ja jakelu Muuramen kirkonkylässä ja Kinkomaalla sekä tukkumyynti Jyväskylän Säynätsalon kaupunginosaan ja seitsemälle vesiosuuskunnalle. Vesilaitoksen toiminta-alueita laajennetaan kaavoituksen myötä.

Muuramen jätevedet johdetaan sekä kirkonkylästä että Kinkomaalta puhdistettaviksi Nenäin-
niemen keskuspuhdistamolle.

Vesi- ja viemärlaitos toimii kunnallisena liikelaitoksena ja toiminta on kannattavaa.

Palvelusuunnitelma

Haja-alueiden vesihuolto on järjestetty joko kiinteistökohtaisilla laitteilla tai vesiosuuskuntien toimesta. Muuramessa toimii tällä hetkellä 8 vesiosuuskuntaa. Yhtä osuuskuntaa lukuun ot-
tamatta kaikki muut toimivat yhteistyössä Muuramen kunnan vesilaitoksen kanssa sekä puh-
taan veden hankinnassa että jäteveden toimittamisessa.

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Vesilaitos tuottaa terveellistä vettä ja hoitaa jätevedet ympäristöystävällisesti.		Tunnusluvut	Henkilöstön koulutus
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet		
Vesihuoltolaitoksen tulee toimia kannattavasti.		Tulo- ja meno- arvio	Taksapolitiikka ja riittävät resurssit

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 2015	2016	2017
Hallinto (euroa) br.menot	73 503	90 000	95 000	140 000	140 000
Vesi- ja jätevesimaksu- tulot	1 190 699	1 225 690	960 000	960 000	960 000
Veden hankinta (netto)	206 824	240 000	270 000	270 000	270 000
Viemäriverkostot (netto)	313 602	390 000	410 000	410 000	410 000
Avustukset vesiosuuskun- nille			-	-	-
Tonttiliittymien rakenta- minen (nettomeno)					
Veden myynti (m ³):					
– kuntalaiset	406 405	405 000	410 000	410 000	410 000
– Kinkomaan Vitapolis	5 999	8 000	8 500	8 500	8 500
– Rannankylä-Isolahti vok	28 318	24 000	24 500	24 500	24 500
– Rajahonka-Valkolan vok	7 580	7 800	7 800	7 800	7 800
– Riihipelto vok	2 533	2 300	2 300	2 300	2 300
– Hautalanmäki vok	2 277	2 400	2 400	2 400	2 400
– Pyyppälä vok	4 215	4 300	4 400	4 400	4 400
– Saarenkylä vok	6 172	5 500	5 800	5 800	5 800
– Majala vok	947	900	1 000	1 000	1 000
– Jyväskylän kaupunki	145 838	155 000	155 000	190 000	190 000
Asiakkaat					
– omakotitalot	1 667	1 700	1730	1760	1790
– rivitalot	91	92	93	94	95
– kerrostalot	44	45	46	47	47
– muut kiinteistöt	191	193	195	196	197
Vesijohtoa (m)	80 959	81 000	82 000	83 000	83 000
Jätevesiviemäriä (m)	89 526	90 000	91 000	92 000	92 000

Talousarvion perustelut

Vesi- ja viemärlaitoksen toiminta jatkuu suunnitelmakaudella kunnan liikelaitoksena, joka itse kattaa menonsa. Kirjanpito on eriytetty muusta kunnan kirjanpidosta laskennallisesti.

Suunnitelmakaudella toiminta painottuu vesi- ja viemärlaitoksen toimintavarmuuden kehittämiseen ja talousveden laadun varmistamiseen rakentamalla Suuruskankaan vesilaitoksen ja kirkonkylän verkoston välinen varavesilinja sekä laatimalla pohjavedenottamoiden toiminnan tehostamisen suunnitelmia. Lisäksi vesilaitoksilla, vedenottamoilla ja vesihuoltoverkostossa tehdään ylläpito ja saneeraustoimenpiteitä.

Vesihuoltoverkostoa ylläpidetään ja saneerataan hyvänlaatuisen talousveden jakelun sekä jäteveden asianmukaisen johtamisen turvaamiseksi.

Veden kulutuksen arvioidaan kasvavan hiukan vuosittain.

Jätevesien puhdistuksen arvioitu kuutiohinta on vuonna 2015 noin 32 senttiä.

Vesihuoltolaitoksen taksoja korotetaan 2,0 %:lla.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
Tulosbudjetti/1000€						
Toimintatulot						
* Liikevaihto	1.407	1.306	1.360	4,0	0	0
* Valmistus omaan käyttöön	97	113	109	3,8-	111	113
*	0	0	0	0,0	1.387	1.415
Toimintamenot						
Materiaalit ja palvelut						
* Aineet, tarvikkeet, tavarat	120-	140-	134-	4,2-	0	0
* Palvelujen ostot	266-	417-	384-	8,7-	0	0
* Henkilöstömenot	321-	319-	401-	20,6	0	0
* Muut menot	5-	11-	9-	16,7-	0	0
*	0	0	0	0,0	948-	966-
** TOIMINTAKATE	792	532	540	1,5	551	562
Rahoitustulot ja -menot						
* Korkomenot (sisäiset)	133-	140-	133-	4,9-	133-	133-
*** VUOSIKATE	659	392	406	3,6	417	428
Poistot ja arvonalentumiset						
* Suunnitelman mukaiset poisto	326-	336-	324-	3,6-	340-	372-
**** TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	332	56	82	32,2	77	56

6.6.11 JÄTEHUOLTO

Kohderahoitteinen

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Kunnan jätehuoltotehtävien hoitaminen kestävää kehitystä tukevalla tavalla.

Muuramessa toimii kunnan kilpailuttama jätteenkuljetus. Uusi viisivuotinen sopimuskausi alkoi 1.4.2014. Jätteen kuljetusurakoitsijana jatkaa Sihvari Oy.

Muurame on osakkaana alueellisessa jätteenkäsittely-yhtiö Mustankorkea Oy:ssä.

Muuramen kunnalla on jätteenkäsittely-yhtiön hallituksessa vuorovuosin jäsen/varajäsen, vuorottelu tapahtuu Laukaan kunnan kanssa.

Palvelusuunnitelma

Jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista tehtävistä huolehtiminen ja varautuminen tuleviin lainsäädäntömuutoksiin.

Jätehuollon kehittäminen ja yhteistyö Jyväskylän seudulla.

Jätehuoltoneuvonnan hoitaminen ja jätteiden hyötykäytön edistäminen.

Jätetaksoja korotetaan vuosittain kustannusten nousua vastaavalla summalla.

Ylläpidetään vaarallisten jätteiden keräyspisteitä ja hyötyjätteen keräyspisteitä.

Strategiset pitkän aikavälin tavoitteet			
Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet	Lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet	Mittari ja vertailuarvo	Toimenpiteet
Vaikuttavuustavoitteet	Vaikuttavuustavoitteet		
Noudatetaan kestävää kehitystä ja huolehditaan ympäristöstä.			
Tuottavuustavoitteet	Tuottavuustavoitteet	Tulo- ja menoarvio	Taksapolitiikka ja hyvä asioiden hoito
Jätehuollon tulee toimia omakustanteisesti.			

Tunnusluvut

Jätehuolto	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Jätehuoltomenot	460 000	443 000	465 000	470 000	470 000
Jätehuoltotulot	609 000	570 000	615 000	620 000	620 000
Vaarallisten jätteiden menot	5 700	9 000	8 000	8 000	8 000
Kuntaurakan asiakasrivimäärä	4306	4400	4450	4500	4550
Hyötykeräyspisteet	9	9	9	10	10
Kuntaurakan jätemäärät (tonnia):					
- kuivajäte	1288	1300	1320	1350	1350
- biojäte	433	420	420	420	420
- kartonki	104	110	110	110	110
- keräyslasi	36	32	32	32	32
- keräysmetalli	30	27	27	27	27
Muut jätemäärät (tonnia):					
- vaaralliset jätteet	11	15	15	16	16

Talousarvion perustelut

Jätehuolto on vahvasti sidoksissa seudullisen yhteistyöhön.

Jyväskylän seudun jätteiden käsittelystä huolehtii Mustankorkea Oy, jossa Muuramen kunta on osakkaana, 2,6 % osuudella osakepääomasta. Vapo on myymässä omistustaan Jyväskylän kaupungille, mutta kaupungin ostopäätöksestä on valitettu. Jyväskylän kaupungin ja Laukaan kunnan kesken on sovittu, että Mustankorkean omistus siirtyy Laukaan ja Muuramen kunnille samassa suhteessa kuin kunnat omistavat tällä hetkellä yhtiötä. Muuramen kunnan osuudeksi yhtiöstä tulisi järjestelyn jälkeen 5,8 %.

Maatuvalle jätteelle tulee kaatopaikkakielto vuoden 2016 alusta alkaen. Siihen liittyen Mustan-korkea Oy valmistautuu jätteen hyötykäyttöasteen kohottamiseen ohjaamalla polttokelpoinen jäte energiantuotantoon vuoden 2016 alusta alkaen. Kuntatasolla tämä edellyttää entistäkin parempaa jätteen syntyapaikkajittelua.

Uuden pakkausjäteasetuksen mukaan pakkausten tuottajavastuu laajenee 1.5.2015 ja kunnan vastuut ja kustannukset pakkausjätteistä pienenevät huomattavasti.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
76	JÄTEHUOLTO						
	Tulosbudjetti						
	Toimintatulot						
*	Myyntitulot	609	566	622	8,9	0	0
*	Tuet ja avustukset	0	1	1	0,0	0	0
*		0	0	0	0,0	635	648
	Toimintamenot						
	Materiaalit ja palvelut						
*	Aineet, tarvikkeet, tavarat	1-	6-	3-	63,7-	0	0
*	Palvelujen ostot	437-	413-	430-	4,0	0	0
*	Henkilöstömenot	18-	20-	33-	38,9	0	0
*	Muut menot	4-	6-	5-	26,0-	0	0
*		0	0	0	0,0	481-	491-
**	TOIMINTAKATE	149	122	151	19,1	154	157
	Rahoitustulot ja -menot						
***	VUOSIKATE	149	122	151	19,1	154	157
	Poistot ja arvonalentumiset						
****	TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	149	122	151	19,1	154	157

6.6.12 MUU TOIMINTA

Kohderahoitteinen

MAA- JA METSÄTILAT

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Kunnan metsien ja maiden hoito ja myynti metsänhoitosuunnitelman puitteissa sekä maiden mahdollinen vuokraus.

Muuramen kunnan metsistä osa on varsinaista talousmetsää, osa tulevaa rakennusmaata ja osa puistometsää. Rakennusmaiden metsiä hoidetaan niin, että kaavoitusvaiheessa metsä olisi sopivaa puistoksi ja kestävä luonnonoloja vastaan.

Palvelusuunnitelma

Kunta teetti vuonna 2014 metsänhoitoyhdistyksellä uuden metsätaloussuunnitelman talousmetsiinsä. Puistometsiä hoidetaan erillisen suunnitelman pohjalta. Raakamaata/metsää hankitaan kunnan omistukseen kaavoitusta varten aina, kun se on kohtuudella mahdollista.

Kunnan metsien hyvä ja oikea-aikainen hoito.

Talousarvion perustelut

Vuonna 2015 jatketaan harvennus- ja päätehakkuita. Edellisen, lumettoman talven vuoksi harventamatta jääneet Tervämäen ja Kinkovuorentien suunnan hakkuut (12 ha) saatetaan päätökseen.

Tunnusluvut

	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
Kunnan omistamat maa- ja metsätilat (ha)	227	180	240	240	240

TONTIT

Tehtäväkohtaiset tavoitteet

Kunnan vuokraamien tonttien vuokratulot ja maanmyynnistä kirjanpitoon tulevat voitot. Kunta luovuttaa tontit yleensä valmiiksi muodostettuina tiloina.

Palvelusuunnitelma

Tonttien luovutus suunnitelman mukaisesti rakentamiseen.

Tonttien luovutustapa on käteismyynti.

Vuonna 2015 tulee rakennuskelpoisiksi ja samalla myyntiin 30 uutta omakotitonttia. Edellisiltä vuosilta on varaamatta (08/2014) 17 tonttia.

Tunnusluvut

	2011	2012	2013	2014	2015
Myydyt omakotitalotontit	23	26	23	22 (11.8.menessä)	

Talousarvion perustelut

Tonttien luovutus säilynee suunnitelmakaudella vakaana. Tonttien markkinointia lisätään. Kunnan kehitys ja kasvu turvataan sopivalla asuin-/yritystonttien myynnillä.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
1 K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40 TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
77 MUU TOIMINTA						
Tulosbudjetti						
Toimintatulot						
* Myyntitulot	66	101	107	5,2	0	0
* Muut tulot	727	866	1.066	18,8	0	0
*	0	0	0	0,0	1.196	1.220
Toimintamenot						
Materiaalit ja palvelut						
* Aineet, tarvikkeet, tavarat	3-	2-	2-	46,7-	0	0
* Palvelujen ostot	42-	55-	57-	3,7	0	0
* Henkilöstömenot	1-	1-	0	0,0	0	0
* Muut menot	2-	2-	1-	118,2-	0	0
*	0	0	0	0,0	60-	62-
** TOIMINTAKATE	746	907	1.113	18,5	1.135	1.158
Rahoitustulot ja -menot						
*** VUOSIKATE	746	907	1.113	18,5	1.135	1.158
Poistot ja arvonalentumiset						
**** TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	746	907	1.113	18,5	1.135	1.158

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
40	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	9.947	9.626	9.952	3,3	10.151	10.354
***	Valmistus omaan käyttöön	325	321	349	7,9	356	363
***	Toimintamenot	7.678-	8.184-	8.325-	1,7	8.492-	8.658-
****	Toimintakate (Netto)	2.593	1.763	1.975	10,7	2.015	2.058
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	3.050-	2.974-	3.028-	1,8	3.226-	3.402-
****	Muut laskennalliset erät	138-	162-	148-	9,0-	151-	154-
*****	Kokonaiskustannukset	595-	1.373-	1.201-	14,3-	1.363-	1.498-
1	K Ä Y T T Ö T A L O U S						
	Tuloarviot ja määrärahat/1000€						
***	Toimintatulot	13.817	13.205	13.422	1,6	13.695	13.981
***	Valmistus omaan käyttöön	325	321	349	7,9	356	363
***	Toimintamenot	54.960-	56.776-	56.917-	0,2	58.068-	59.210-
****	Toimintakate (Netto)	40.818-	43.250-	43.146-	0,2-	44.017-	44.867-
	Laskennalliset erät						
****	Poistot ja arvonalentumiset	3.183-	3.166-	3.208-	1,3	3.489-	3.634-
****	Muut laskennalliset erät	0	0	0	0,0	0	0
*****	Kokonaiskustannukset	44.001-	46.415-	46.354-	0,1-	47.507-	48.501-

7 TULOSLASKELMA 2015–2017

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
	/1000€					
TULOSLASKELMA						
TOIMINTATULOT						
* Myyntitulot	3.887	3.768	3.943	4,4	0	0
* Maksutulot	1.951	1.519	1.421	6,9-	0	0
* Tuet ja avustukset	793	849	759	11,8-	0	0
* Muut toimintatulot	7.186	7.070	7.300	3,1	0	0
*	0	0	0	0,0	13.695	13.981
** TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	13.817	13.205	13.422	1,6	13.695	13.981
** VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	325	321	349	7,9	356	363
TOIMINTAMENOT						
* Henkilöstömenot	18.422-	19.126-	18.657-	2,5-	0	0
* Palvelujen ostot	25.397-	26.295-	25.977-	1,2-	0	0
* Aineet, tarvikkeet ja tavara	2.284-	2.378-	2.442-	2,6	0	0
* Avustukset	3.039-	3.139-	3.931-	20,2	0	0
* Muut toimintamenot	5.818-	5.839-	5.910-	1,2	0	0
*	0	0	0	0,0	58.068-	59.210-
** TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	54.960-	56.776-	56.917-	0,2	58.068-	59.210-
TOIMINTAKATE						
	40.818-	43.250-	43.146-	0,2-	44.017-	44.867-
* Verotulot	36.320	36.562	38.019	3,8	38.962	40.320
* Valtionosuudet	9.833	9.545	8.255	15,6-	8.186	7.999
Rahoitustulot ja -menot						
* Korkotulot	7	5	4	11,1-	4	3
* Muut rahoitustulot	268	208	196	5,9-	196	196
* Korkomenot	139-	231-	180-	27,9-	243-	244-
* Muut rahoitusmenot	137-	154-	146-	4,8-	146-	146-
VUOSIKATE						
	5.333	2.686	3.002	10,5	2.942	3.262
Poistot ja arvonalentumiset						
* Suunn.mukaiset poistot	3.183-	3.166-	3.208-	1,3	3.489-	3.634-
Satunnaiset erät						
TILIKAUDEN TULOS						
	2.150	480-	206-	132,5-	548-	372-
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)						
	2.150	480-	206-	132,5-	548-	372-

8 RAHOITUSLASKELMA 2015–2017

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017	
	/1000€						
RAHOITUSLASKELMA							
Toiminnan rahavirta							
**	Vuosikate	5.333	2.686	3.002	11,8	2.942	3.262
**	Tulorahoituksen korjaukset	668-	800-	1.000-	25,0	1.000-	1.000-
Investointien rahavirta							
*	Investointimenot	4.191-	5.745-	10.060-	75,1	2.842-	2.202-
*	Rah.osuudet invest. menoihin	0	0	1.024	0,0	33	24
*	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	751	860	1.690	96,5	1.060	1.060
***	Toiminnan ja invest. rahavirta	1.226	2.999-	5.344-	78,2	193	1.144
Rahoituksen rahavirta							
Antolainojen muutokset							
*	Antolainojen vähennykset	36	36	36	0,0	36	36
Lainakannan muutokset							
*	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	5.568	7.811	40,3	2.757	1.802
*	Pitkäaikaisten lainojen vähenn	2.620-	2.606-	2.504-	3,9-	2.986-	2.982-
*	Lyhytaikaisten lainojen muutos	2.600	0	0	0,0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset							
*	Toimeksiant.var. ja po:n muut.	15-	0	0	0,0	0	0
*	Saamisten muutos	245-	0	0	0,0	0	0
*	Korottomien velkojen muutos	674-	0	0	0,0	0	0
***	Rahoituksen rahavirta	918-	2.999	5.344	78,2	193-	1.144-
*****	RAHAVAROJEN MUUTOS	308	0	0	0,0	0	0
*	RAHAVAROJEN MUUTOS	308-	0	0	0,0	0	0

9 ALIJÄÄMÄN KATTAMINEN

Kuntalain mukaan talousarviossa ja suunnitelmaosassa tai niiden hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla edellisen vuoden taseen osoittama alijäämä ja talousarvion laatimisvuonna arvioitu alijäämä katetaan. Muuramen kunnan vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan kunnan kumulatiivinen ylijäämä oli 6,9 milj. euroa. Vuoden 2014 muutetun talousarvion mukaan ylijäämää arvioidaan vuonna 2014 syntyvän 0,2 milj. euroa.

Vuoden 2015 talousarvion mukainen alijäämä on 0,2 milj. euroa.

Rahasto	+ 1 011 664 euroa
Tase 31.12.2013 tilikauden + ed. tilikausien ylijäämä	+ 6 861 059 euroa
TA 2014 + muutokset: tilikauden ylijäämä	+225 940 euroa
TA 2015 tilikauden alijäämä	-206 350 euroa
TA 2016 tilikauden alijäämä	- 547 610 euroa
TA 2017 tilikauden alijäämä	- 372 430 euroa
Yli- ja alijäämät yhteensä	+ 5 960 609 euroa
Kaikki yhteensä	+ 6 972 273 euroa

10 INVESTOINTIOSA

10.1 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

10.1.1 ATK-OHJELMAT

10.1.1.1 Kunnanhallitus

Hanketavoitteet

ATK-ohjelmien kehittäminen.

Hankintaan lisää virustorjuntalicenssejä.

Hankintaan lisää virtualisointilicenssejä.

Uusitaan UTM-järjestelmän ylläpitolisenssi.

Päivitetään kunnan internet- ja intranetsivut.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden arviointi

Riittävällä määrällä virustorjuntalicenssejä ylläpidetään työasemien ja palvelimien tietoturvan taso korkeana.

Ilman virtualisointilicenssejä, emme pysty uudistamaan työasemaympäristöä.

UTM lisenssin uudistaminen on välttämätöntä palomuurilaitteiston toiminnan kannalta ja tietoturvan varmistamiseksi.

Internet-sivusto päivitetään vastaamaan nykyajan vaatimuksia, huomioiden mm. esteettömyys ja mobiililaitteet. Samalla kuntalaisille voidaan tarjota enemmän sähköisiä palveluja.

Intranet-sivuston päivittämisen ansiosta Intranet saadaan tehokkaampaan käyttöön.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
75	KUNNANHALLITUS						
8140	ATK-ohjelmat						
475	ATK-OHJELMAT/KHALL						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	16-	40-	63-	57,5	30-	30-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	16-	40-	63-	57,5	30-	30-

10.2 AINEELLISET HYÖDYKKEET

10.2.1 MAA- JA VESIALUEET

10.2.1.1 Kunnanhallitus

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
88	KUNNANHALLITUS						
8110	Maa-alueet						
0	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	144-	100-	730-	630,0	100-	100-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuu den myynti						
*	Omaisuu den myynti yht.	67	60	690	1.050,0	60	60
	Investoinnit netto	77-	40-	40-	0,0	40-	40-

10.2.2 RAKENNUKSET

10.2.2.1 Teknisten palveluiden lautakunta

10.2.2.1.1 Virastotalo

Hanketavoitteet

Virastotalo peruskorjattiin 2001–2002 ja kiinteistöön siirrettiin myös kirjasto. Virastotalon teknisen/sosiaalitoimen siipi on valmistunut vuonna 1982. Näitä tiloja ei tuolloin peruskorjattu vaan ainoastaan ilmastointia tehostettiin. Kunta pitää kiinteistön toiminnan vaatimassa ja tarvitsemassa kunnossa.

Investointien toteuma

Teknisen/sosiaalitoimen siivessä on aloitettu peruskorjausluontoiset korjaukset. Vesikatto on uusittu ja ikkunat vaihdettu. Lattiapinnoitteiden ja sisäpintojen uusimiset ovat valmistuneet teknisen osaston osalta. Vuonna 2014 on uusittu sosiaaliosaston työhuoneiden lattiat ja sisäpinnat. Sos.osaston käytävän lattian uusiminen siirretään vuodelle 2016.

Vuonna 2015 ei peruskorjaustoimenpiteitä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8410	Muut talorakennukset						
101	VIRASTOTALON PERUSKORJAUS						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	7-	43-	0	100,0-	30-	40-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	7-	43-	0	100,0-	30-	40-

10.2.2.1.2 Mäkelänmäen koulun korjaaminen

Hanketavoitteet

Mäkelänmäen koulu on valmistunut vuonna 1976. Vuonna 2014 on valmistunut noin 1100 m²:n laajennusosa. Kunta pitää kiinteistön toiminnan vaatimassa ja tarvitsemassa kunnossa.

Investointien toteuma

Rakennuksessa on tehty peruskorjausluonteisia korjauksia vuosittain.

Kaikkien luokkien lattiapinnoitteet on uusittu aikaisempina vuosina. Uusimatta on opettajien huoneen käytävät ja varastotilat. Tämä työ siirretään vuodelle 2016.

Vuonna 2015 ei peruskorjaustoimenpiteitä.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8410	Muut talorakennukset						
105	MONITOIMITALON KORJAUKSET						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	51-	40-	0	100,0-	40-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	51-	40-	0	100,0-	40-	0

10.2.2.1.3 Uimahallin peruskorjaus

Hanketavoitteet

Vuonna 1976 rakennettua Monitoimitaloa ei ole uimahallin osalta peruskorjattu. Sekä vedenkäsittelylaitteisto että rakenteet ovat peruskorjauksen tarpeessa.

Suunnitelmassa on nykyisen uimahallin sekä kouluterveydenhuollon, hammashoidon ja kuntosalin tilojen peruskorjaus, kokonaiskustannusarvio on 4 800 000 euroa.

Hankkeeseen saadaan valtiolta avustusta 800 000 euroa.

Investointien toteutumisen analysointi

Investoinnilla säilytetään uimahallitoiminnot kunnassa. Valtionavustuksen oleellisia kriteerejä ovat liikuntaesteettömyys ja erityisryhmien huomiointi.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

- Kaikkien kuntalaisten terveyden edistäminen
- Nykyisen uimahallin toiminnan tehostuminen mukaan lukien kahvila ja kuntosali
- Kaikkien ikäluokkien sekä erityisryhmien huomioiminen
- Opetussuunnitelman mukaisen uimataidon opettaminen kunnassa (kustannusvaikutus 50 000 euroa)

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8410	Muut talorakennukset						
109	UIMAHALLIN PERUSKORJAUS						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	47-	2.000-	2.500-	25,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	47-	2.000-	2.500-	25,0	0	0

10.2.2.1.4 Nisulanmäen koulun korjaaminen

Hanketavoitteet

Nisulanmäen koulu on valmistunut vuonna 1990 ja laajennus vuonna 2004. Kunta pitää kiinteistön toiminnan vaatimassa ja tarvitsemassa kunnossa.

Investointien toteuma

Rakennuksessa on tehty peruskorjausluonteisia korjauksia vuosittain. Muuramesalin tuolit ja verhot on uusittu vuonna 2013–2014.

Vuonna 2015 uusitaan 2. krs. luokkasiiven käytävän alakatto ja valaistus.

Kustannusarvio on 35 000 €.

Vuonna 2016 kunnostetaan vanhan puolen iv-kone.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8410	Muut talorakennukset						
115	KULTTUURIKESKUKSEN MUUTOSTYÖT						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	139-	34-	35-	2,9	160-	40-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	139-	34-	35-	2,9	160-	40-

10.2.2.1.5 Kinkomaan koulun laajennus

Hanketavoitteet

Kinkomaan koulu on rakennettu kolmessa vaiheessa. Vanhin osa on valmistunut v. 1936, keskiosan laajennus v. 1959 ja liikuntatilat v. 1998. Rakennuksen vanhimmassa ja keskiosassa on tehty joitakin muutos- ja peruskorjaustöitä vuonna 1985. Koulussa on todettu huhtikuussa 2011 sellaisia sisäilmaongelmia, että koulu on muuttanut elokuussa 2011 siirtotiloihin. Varsinaisessa koulurakennuksessa toimii ainoastaan liikuntasali, liikuntasalin aula on ruokailutilana ja yksi vanha luokkahuone on puutyötilana.

Siirtotilat on vuokrattu vuoteen 2016 asti. Kesällä 2013 hankittiin lisää väistötiloja kasvaviin tarpeisiin. Vanhaan kouluun ei tulla sijoittamaan enää koulutiloja ja sen kunnostaminen toteutetaan eri hankkeena.

Kouluun tulee normaalien koulutilojen lisäksi tilat päivähoitoryhmälle, esikoululle ja iltapäivätoiminnalle. Hankkeen tämänhetkinen kustannusarvio on 3 989 000 euroa. Hankkeelle on haettu valtion avustusta, jota voi saada enintään 25 %.

Investointien toteuma

Kinkomaan koulun rakentaminen alkaa jo loppuvuonna 2014, mikäli hankkeeseen saadaan valtionavustusta. Rakennus valmistuu vuonna 2015, kustannusarvio yht. 4 739 000 euroa.

Vuodelle 2015 kustannusarvio on 4 469 000 euroa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8410	Muut talorakennukset						
305	KINKOMAAN KOULU/PERUSKORJAUS						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	1-	50-	4.469-	8.838,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	1-	50-	4.469-	8.838,0	0	0

10.2.2.1.6 Terveyskeskus

Hanketavoitteet

Terveyskeskuksen kiinteistö siirtyi Muuramen kunnan omistukseen vuoden 2011 alussa ja kiinteistössä jatkuu nykyinen toiminta. Kunta pitää kiinteistön toiminnan vaatimassa ja tarvitsemassa kunnossa.

Investointien toteuma

Rakennuksessa on tehty peruskorjausluonteisia korjauksia vuosittain. Vuonna 2013 peruskorjausta on tehty neuvolan ja hammashoitolan sisäovien vaihdolla äänieristetyiksi sekä pohjakerroksen sos.tilojen kosteiden tilojen peruskorjauksella. Vuonna 2014 peruskorjattiin hammashoitotilojen ilmastointi ja uusittiin keittiön jakelulinja. Mielenterveystoimi muutti terveyskeskuksesta pois vuonna 2014 Franssilaan ja työterveys laajensi toimintaansa vapautuneihin tiloihin.

Vuonna 2015 uusitaan keskikerroksen ikkunat itäsivulta sekä tiivistetään huoneiden ulkoseinät, 34 000 euroa.

Alakerroksen ikkunoiden uusiminen siirretään vuodelle 2016.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
80						
8410						
251						
TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
Muut talorakennukset						
TERVEYSKESKUS/VANHA						
Investointien talousarvio						
Investointimenot						
* Investointimenot yht.	0	54-	34-	37,0-	40-	40-
Rahoitusosuudet						
Omaisuuksien myynti						
Investoinnit netto	0	54-	34-	37,0-	40-	40-

10.2.2.1.7 Paloaseman rakentaminen

Hanketavoitteet

Pelastuslaitos toimii vuokrakiinteistöissä ja kalusto on pelastuslaitoksen omaa. Ensihoitopalveluihin kuuluvan ambulanssin tilat on vuokrattu Punasillan alueelta.

Pelastuslaitos suunnittelee uuden paloaseman rakentamista Muurameen. Asemalle on löydettävä uusi sijoituspaikka läheltä Muuramen keskustaa, kaavoitus on tarkoitus käynnistää vuoden 2014/15 aikana. Uuden aseman koko tulee olemaan noin 1100–1200 huoneistoneeliötä. Rakentamisesta vastaa Muuramen kunta ja pelastuslaitos vuokraa kiinteistön.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€						
80						
8410						
400						
TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
Muut talorakennukset						
PALOASEMAN RAKENTAMINEN						
Investointien talousarvio						
Investointimenot						
* Investointimenot yht.	0	0	0	0,0	0	50-
Rahoitusosuudet						
Omaisuuksien myynti						
Investoinnit netto	0	0	0	0,0	0	50-

10.2.3 KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

10.2.3.1 Teknisten palveluiden lautakunta

10.2.3.1.1 Liikenneväylät

SEUNAVUOREN ALUE

Hanketavoitteet

Seunavuoren laajennuksen (II-vaihe) aloittaminen, asemakaava valmistui kesällä 2014.

Investointien toteuma

I-vaiheen rakentaminen on aloitettu vuonna 2006 ja se valmistui katujen osalta kokonaisuudessaan vuonna 2014. Alueella on (6.8.2014) yksi rakennuskelpoinen varaamaton omakotitalotontti.

Vuonna 2015 uudelle laajennusalueelle tulee 18 kpl uutta rakennuskelpoista tonttia Sudenkorennon, Keijukorennon ja Elokorennon varrelle (Rajalantien jatkeeksi). Katuja rakennetaan yhteensä noin 560 metriä, 252 000 euroa.

TERVAMÄKI

Hanketavoitteet

Tervämäen alueen katujen rakentamisen jatkaminen. Asemakaavoitettu alue on laajentunut vuonna 2011.

Investointien toteuma

Tervämäen alueella on (6.8.2014) 14 rakennuskelpoista varaamatonta omakotitalotonttia. Riekontietä on rakentamatta noin 150 metriä, sen varrella on kaavareserviä 7 tontille.

Vuonna 2015 ei tarjota uusia tontteja ja Riekontien jatkaminen siirretään vuodelle 2016.

Investointien toteutumisen analysointi

Tervämäen alueella pidetään kunnanteknisen rakentamisen osalta vuoden tauko, asemakaava-alueen kadut on rakennettu vuoden 2016 jälkeen. Tämän jälkeen alueella on vielä viimeistelytyöitä, asfaltointia ja valaistuksen rakentamista.

Alueella on kokonaisuudessaan melko rinteinen maasto, jonka johdosta tontteja on jäänyt rakentamattomiksi. Viime vuonna 2013 jakoon annetuista 7 tonteista on varaamatta kuitenkin vain 2 tonttia.

KINKOMAAN AHVENLAMMEN JA LIISALAN ALUE

Hanketavoitteet

Kinkomaan Ahvenlammen asemakaava-alueen rakentaminen jatkuu ns. Liisalan alueena. Liisalan asemakaava tuli lainvoimaiseksi osittain kesällä 2014.

Investointien toteuma

Ahvenlammen alueella on (6.8.2014) 2 rakennuskelpoista varaamatonta omakotitalotonttia. Ahvenlammen alueen II-vaiheen kadut ovat valmistuneet vuonna 2014.

Vuonna 2015 Liisalan alueelle tulee uusia rakennuskelpoisia omakotitontteja 6 kappaletta Kukonaskeleen varrelle ja myös Kananaskeleen varrella varaudutaan 6 tonttiin. Kukonaskelta jatketaan noin 260 metriä, 130 000 euroa ja Kananaskelta noin 80 metriä, 40 000 euroa.

ASUNTOALUEIDEN VIIMEISTELY

Hanketavoitteet

Asuntoalueiden tiestön ja ympäristön viimeistelytöiden tekeminen, kun suurin osa alueiden tonteista on rakennettu. Tämä määräraha ei ole tarkoitettu päällystämiseen.

Investointien toteuma

Viimeistelyä on toteutettu vuosittain uusilla alueilla. Vuonna 2015 Seunavuoren, Kinkomaan ja Tervämäen katujen viimeistelyä, 20 000 euroa.

MUUT LIIKENNEVÄYLÄT

Hanketavoitteet

Kaavateiden rakentaminen, perusparantaminen ja päällystäminen ns. vanhoilla alueilla.

Vuonna 2015 rakennetaan Rajalan asuntoalueella Pappilanpolkua 85 metriä, 40 000 euroa. Manttaalintie peruskorjataan päiväkodin rakentamisen jälkeen, 230 metriä, 110 000 euroa. Vuonna 2015 käytetään lisäksi muihin kohteisiin yhteensä 350 000 euroa.

Teknisten palveluiden lautakunta päättää muista vuoden 2015 määrärahan käyttökohteista erikseen.

Investointien toteutumisen analysointi

Teiden päällystäminen vähentää liikenneväylien kunnossapitokustannuksia ja lisää käyttökävyyttä. Vanhoilla alueilla toteutumatta jääneet alueet tiivistävät yhdyskuntarakennetta.

SAARENKYLÄNTIEN KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLÄ

Hanketavoitteet

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen Saarenkyläntielle välille Muuramentie – Pitkäläntie. Hanke toteutetaan 2–3 vaiheessa, kustannusarvio 330 000 euroa.

Investointien toteuma

Kevyen liikenteen väylän rakentaminen aloitettiin vuonna 2014 Teollisuustieltä kohti Harjupitkäläntietä.

Vuonna 2015 kevyen liikenteen väylän rakentamista jatketaan, 110 000 euroa.

Investointien toteutumisen analysointi

Kevyenliikenteen väylä parantaa Pitkälän, Riihiniemen ja Saarenkylän liikenneturvallisuutta ja vähentää jossain määrin koulukuljetusten järjestämisen tarvetta.

SAARENKYLÄNTIE/RIIHINIEMI

Hanketavoitteet

Saarenkyläntien perusparannus välillä Riihiniemi ja Syväsalmentien risteys. Kustannusarvio 200 000 euroa.

Investointien toteuma

Saarenkyläntien alkupäätä perusparannetaan Teollisuustiestä kohti Harjupitkäläntietä vuonna 2014/15 kevyenliikenteen väylän rakentamisen yhteydessä.

Vuonna 2016 perusparannetaan Saarenkylän loppupää Riihiniementien risteyksestä Syväsalmentien risteykseen saakka.

Investointien toteutumisen analysointi

Saarenkyläntie on vanha rakentamaton yksityistie, jonka perusparannus on tarpeellinen alueen lisääntyneen liikenteen vuoksi.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
409	LIIKENNEVÄYLÄT						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	1.146-	1.055-	1.052-	0,0	1.202-	920-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	1.146-	1.055-	1.052-	0,0	1.202-	920-

10.2.3.1.2 Tievalaistus

Hanketavoitteet

Kunnan pitkän aikavälin tavoitteena on kaikkien katujen ja kevyen liikenteen väylien valaiseminen. Tievalaistuksen tarkoituksena on parantaa ihmisten asuin- ja työympäristöä sekä edistää viihtyvyyttä ja turvallisuutta. Valaistuksen laajentaminen lisää käyttömenoja.

Eco-design-direktiivin (2005/32/EY) täytäntöönpanotoimenpiteiden myötä Euroopan Unionin alueelta myynnistä poistuvat elohopealamput. 245/2009 säädöksen vaatimukset purkauslamppuille tulevat voimaan 13.4.2015. Elohopealamput ja niitä suoraan korvaavat suurpainenatriumlamput poistuvat markkinoilta. Katuvaloja on yhteensä 2300 kpl (tilanne 06/2013), joista 884 kpl (38 %) on elohopeapohjaista valaistusta.

Investointien toteuma

Vuodelle 2015 rakennetaan uusia valaistuspisteitä sekä uusitaan vanhoja elohopealamppuja yhteensä 100 000 eurolla.

Vanhat elohopealamput vaihdetaan vuosina 2014 - 2016.

Teknisten palveluiden lautakunta päättää valaistavista kohteista erikseen.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
	/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK					
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet					
410	TIEVALAISTUS					
	Investointien talousarvio					
	Investointimenot					
*	51-	100-	100-	0,0	100-	50-
	Investointimenot yht.					
	Rahoitusosuudet					
	Omaisuuksien myynti					
	51-	100-	100-	0,0	100-	50-
	Investoinnit netto					

10.2.3.1.3 Puistot

Hanketavoitteet

Rakennetun ympäristön parantaminen. Hyvin rakennetut ja perustetut viheralueet vähentävät hoitotoita. Puistot lisäävät ympäristön viihtyisyyttä ja antavat virikkeitä. Ympäristöhoito on noussut talouden parantamisen jälkeen yhdeksi kunnan tärkeimmistä kehittämiskohteista.

Investointien toteuma

Ahvenlammen asuntoalueelle on valmistunut leikkipuisto 2013. Vuonna 2014 ei rakennettu uusia puisto- eikä leikkipaikka-alueita.

Keskustan Jokirannan leikkipuiston kehittäminen siirretään vuodelle 2016.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
425	PUISTOT						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	25-	0	0	0,0	30-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	25-	0	0	0,0	30-	0

10.2.3.1.4 Urheilu- ja ulkoilualueet

Hanketavoitteet

Urheilu- ja liikuntamahdollisuuksien sekä venepaikkojen ja uimarantojen kehittäminen.

Investointien toteuma

Vuonna 2013 kehitettiin Kinkomaan urheilukentän ympäristöä ja rakennettiin uusi huoltorakennus. Vuonna 2014 on toteutettu Kylänlahden uimarannalle uusi laituri. Uusia uimapaikkoja tullaan toteuttamaan Seunavuoren alueelle aikaisintaan 2016. Kinkomaan laiturin uusiminen ja Niittyahon jääkiekkokaukalo siirretään vuodelle 2016.

Vuonna 2015 peruskorjataan Muuramenjoen luontopolun puusilta, 20 000 euroa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
431	URHEILU-JA ULKOILUALUEET						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	106-	50-	20-	60,0-	130-	120-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	106-	50-	20-	60,0-	130-	120-

10.2.3.1.5 Koulunmäen piha-alueet

Hanketavoitteet

Koulunmäen kehittämistä varten on laadittu vaiheittain toteutettava suunnitelma. Tavoitteena on muodostaa laadukas lähiliikuntaympäristö kouluikäisille ja sitä vanhemmille.

Investointien toteuma

Vuonna 2014 on toteutettu Mäkelänmäen koulun piha-alueet, hankkeelle saatiin Länsi- ja Sisä-Suomen AVI:lta valtion-avustusta 4 000 euroa. Vuonna 2014 uusittiin myös opettajien pysäköintipaikat ja pyörätelineet Nisulanmäen koulun puolelta.

Vuonna 2015 varaudutaan Nisulanmäen koulun piha-alueiden rakentamiseen, 80 000 euroa.

Vuonna 2016 toteutettavaksi jää lukion piha-alue ja vuonna 2017 toteutetaan viimeiset suunnitelmat Mäkelänmäen yläpihalta.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

Koulunmäen alueen kehittäminen palvelee alueen yli 1300 oppilasta.

Koulunmäen piha-alueiden kehittäminen palvelee oleellisesti kasvavan kunnan hyvinvoinnin edistämisen, viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden strategisia tavoitteita. Myös Muuramen kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa tavoitteeksi on asetettu lasten, nuorten ja perheiden ja välitunti liikunnan kehittäminen sekä koulujen piha-alueiden suunnittelu välituntiliikuntaa edistäviksi

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
427	KOULUNMÄEN LÄHILIIKUNTAPAIKKA						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	80-	0,0	110-	80-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	0	80-	0,0	110-	80-

10.2.3.1.6 Vesihuolto

TERVAMÄKI

Hanketavoitteet

Tervämäen alueen kunnallistekniikan rakentamisessa pidetään vuoden tauko. Asemakaavoitettu alue on laajentunut vuonna 2011.

Investointien toteuma

Tervämäen alueella on (6.8.2014) 14 rakennuskelpoista varaamatonta omakotitalotonttia. Riekontietä on rakentamatta noin 150 metriä, sen varrella on kaavareserviä 7 tontille.

Vuonna 2015 ei tarjota uusia tontteja ja Riekontien jatkaminen siirretään vuodelle 2016. Tervämäen asemakaava-alueen vesihuolto on vuoden 2016 jälkeen rakennettu.

Alueella on kokonaisuudessaan melko rinteinen maasto, jonka johdosta tontteja on jäänyt rakentamattomiksi. Viime vuonna jakoon annetuista 7 tonteista on varaamatta kuitenkin vain 2 tonttia.

SEUNAVUOREN ALUE

Hanketavoitteet

Seunavuoren laajennuksen (II-vaihe) aloittaminen, 195 000 euroa. Asemakaava valmistui kesällä 2014.

Investointien toteuma

I-vaiheen rakentaminen on aloitettu vuonna 2006 ja se valmistui vesihuollon osalta kokonaisuudessaan vuonna 2014. Alueella on (6.8.2014) yksi varaamaton rakennuskelpoinen omakotitalotontti.

Vuonna 2015 uudelle laajennusalueelle tulee 18 kpl uutta rakennuskelpoista tonttia Sudenkorennon, Keijukorennon ja Elokorennon varrelle (Rajalantien jatkeeksi).

KINKOMAAN AHVENLAMMEN JA LIISALAN ALUE

Hanketavoitteet

Kinkomaan Ahvenlammen asemakaava-alueen rakentaminen jatkuu ns. Liisalan alueena, 120 000 euroa. Liisalan asemakaava tuli lainvoimaiseksi osittain kesällä 2014.

Investointien toteuma

Ahvenlammen alueella on (6.8.2014) 2 rakennuskelpoista varaamatonta omakotitalotonttia. Ahvenlammen alueen II-vaiheen vesihuolto valmistui vuonna 2014.

Vuonna 2015 Liisalan alueelle tulee uusia rakennuskelpoisia omakotitontteja 6 kappaletta Kukonaskeleen varrelle ja myös Kananaskeleen varrella varaudutaan 6 tonttiin.

VESILAITOSTEN KEHITTÄMINEN

SUURUSKANGAS

Hanketavoitteet

Kapasiteettiä ja tuottovarmuutta Muuratharjulla sijaitsevalla Suuruskankaan vesilaitokselle on kohotettu ottamalla käyttöön vuonna 2011 kolmas siiviläkaivo nykyisten kaivojen läheisyyteen. Tällä uudella kaivolla päästään sellaiseen varmuuteen, että laitokselta pystytään pumpaamaan verkostoon tarvittava vesimäärä, vaikka ylävesisäiliö olisi pois käytöstä.

Suuruskankaan vesilaitoksen vedestä osa on Muuratjärvestä rantaimetyntyttä vettä, jonka johdosta pohjaveden happipitoisuus on laskenut. Tällöin riskinä on veden mangaani- ja rautapitoisuuden nousu. Laitoksen vedenlaatu tulisi varmistaa ennen kuin riskitekijät alkavat näkyä vedenlaadussa.

Tällä hetkellä Suuruskankaan vesilaitokselta on vain yksi syöttölinja keskustan verkostoon. Vedenjakelun turvaamiseksi syöttövesilinjoja pitäisi olla ainakin kaksi, jotka muodostavat rengasyhteyden.

Investointien toteuma

Suuruskankaan vesilaitoksen vedenlaadun varmistamiseksi on aloitettu laitoksen toiminnan tehostamisen suunnitelman laatiminen vuonna 2014. Vuonna 2015 laitoksen toiminnan tehostamisen suunnitelman laatimista jatketaan, 50 000 euroa.

Vedenlaadun laadun varmistamisen toimenpiteiden rakentaminen alkaa lupien tultua voimaan (2016–2017).

Muuramen kunta yhdessä Jyväskylän Energian kanssa aloittaa vuonna 2014 yhdysvesijohdon rakentamisen Suuruskankaan pohjavedenottamolta Korpilahden taajaman vesijohtoverkoston valtion tukemana hankkeena. Yhdysvesijohtolinja tulee alkuosastaan toimimaan Suuruskankaan vesilaitoksen varavedenyhteytenä keskustan verkostoon Innanlahden kautta Niittyahon suunnasta. Näin yhdysvesijohtolinja muodostaa toisen syöttölinjan ja rengasyhteyden varmistaen vedenjakelun.

Vuonna 2015 varavedenyhteyden rakentamista ja liittämistä jatketaan, 100 000 euroa.

INNANLAHTI

Hanketavoitteet

Innanlahden vesilaitos on otettu käyttöön vuonna 1968, ja laitos on pitkälti tekniikaltaan alkuoperäiskunnossa. Viime vuosikymmenten aikana laitokselle ei ole tehty suurempia investointeja. Laitos on toiminut pitkään varavesilaitoksena, mutta on nykyään jatkuvassa käytössä, vedentuottomäärän ollessa kuitenkin vähäinen (n. 120 m³/d).

Innanlahden vesilaitoksen asema kunnan vedentuotannossa on selvitettävä. Nykyiseltään pitkällä aikavälillä laitos ei tule täyttämään vedenlaadun vaatimuksia (hygieniasointi, rauta- ja mangaanipitoisuus).

Vuonna 2015 aloitetaan selvitys Innanlahden vesilaitoksen asemasta kunnan vedentuotannossa, 30 000 euroa.

KINKOMAA

Hanketavoitteet

Kinkomaan vesilaitokselta johdetaan talousvettä Kinkomaan taajama-alueelle, joka on voimakkaassa kasvussa. Alueelle tullaan lähivuosina kaavoittamaan uusia asuinalueita sekä ole-massa olevien kaava-alueiden rakentaminen jatkuu.

Tällä hetkellä Kinkomaan vesilaitoksella on käytössä yksi siiviläkaivo, jonka vedentuotto-kapasiteetti on jo maksimikäytössä. Vesilaitoksen kapasiteettiä ja tuottovarmuutta on koho-tettava, jotta pystytään vastaamaan kasvavaan vedenkulutukseen.

Vuonna 2015 aloitetaan selvitys Kinkomaan vesilaitoksen kehittämisestä, 35 000 euroa.

VESIHUOLLON PERUSPARANNUS

Hanketavoitteet

Vanhojen alueiden vesihuoltoverkoston, pumppaamoiden yms. kunnostus ja peruskorjaus.

Investointien toteuma

Syksyllä 2014 aloitetaan selvitys- ja suunnittelutyö vanhan vesijohto- ja viemäriverkoston kunnosta. Selvityksen perusteella aloitetaan verkoston kunnostus sekä peruskorjaus.

Vuonna 2015 kunnostus- ja peruskorjaustyöhön varataan 50 000 euroa.

MUU VESIHUOLTOTYÖ

Hanketavoitteet

Pienehköjen vesihuoltohankkeiden toteutus.

Investointien toteuma

Vuosittain rakentamisen takia kesken talousarviovuoden tulevien pienehköjen vesihuoltotöi-den toteutukseen 50 000 euroa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8430	Kiinteät rakenteet ja laitteet						
440	VESIHUOLTO						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	486-	545-	630-	0,0	655-	700-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	486-	545-	630-	0,0	655-	700-

10.2.4 KONEET JA KALUSTO

10.2.4.1 Kunnanhallitus

10.2.4.1.1 ATK-laitteet

Hanketavoitteet

Uusitaan langattoman verkon tukiasemia.
 Uusitaan työasemia.
 Uusitaan konesalin varavirtajärjestelmää.
 Uusitaan lähiverkon aktiivilaitteita.
 Hankitaan lisätään palvelinalustaan kapasiteettia.
 Uusitaan Mäkelänmäen koulun atk-luokan laitteet.
 Uusitaan ryhmäperhepäivähoidon toimipisteiden tietokoneet.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden arviointi

Langattoman verkon kuuluvuus ja kapasiteetti vaarantuu ilman uusia tukiasemia. Vanhimmat tukiasemat ovat teknisesti toimimattomia uudempien ohjausjärjestelmän versioiden kanssa.

Työasemien uudistaminen on tarpeen tehokkaan ja nykyaikaisen työskentelyn turvaamiseksi.

Konesalin toimintavarmuuden lisääminen poikkeusoloja (sähkökatkoja yms.) varten vaatii varavirtajärjestelmien kehittämistä.

Lähiverkon aktiivilaitteiden uusiminen mahdollistaa laitteiden nykyaikaisen toiminnan mm. virransyöttö, valvonta ja hälytykset.

Palvelinalustan kapasiteetin lisäys mahdollistaa virtuaalityöasemien määrän lisäämisen ja kehittämisen.

Mäkelänmäen koulun atk-luokan laitteiden uusiminen mahdollista nykyaikaisten sovellusten käytön ja helpottaa laitteiden ylläpitoa.

Ryhmäperhepäivähoidon tietokoneiden uusiminen helpottaa sovellusten käyttöä ja mahdollistaa laitteiden etäylläpidon.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
449	ATK-LAITTEET/VARHAISKASVATUS						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	5-	4-	30,0-	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	5-	4-	30,0-	0	0
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
450	ATK-LAITTEET/KHALL						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	106-	14-	19-	35,7	17-	17-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	106-	14-	19-	35,7	17-	17-

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
457	ATK-LAITTEET/LAPSI- JA PERH. Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	25-	15-	0	100,0-	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	25-	15-	0	100,0-	0	0
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
480	ATK-LAITTEET/MÄKELÄNMÄKI Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	22-	0,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	0	0	22-	0,0	0	0
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
481	ATK-LAITTEET/NISULANMÄKI Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	0	0,0	15-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	0	0	0	0,0	15-	0
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
482	ATK-LAITTEET/KINKOMAA Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	0	0,0	49-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	0	0	0	0,0	49-	0
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
485	ATK-LAITTEET/LUKIO Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	10-	0,0	15-	15-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	0	0	10-	0,0	15-	15-
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
486	ATK-LAITTEET OPPILASHUOLTO Investointien talousarvio Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	6-	0,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuuden myynti Investoinnit netto	0	0	6-	0,0	0	0

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
82	KUNNANHALLITUS						
8450	Koneet ja kalusto						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	131-	34-	60-	77,5	96-	32-
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	131-	34-	60-	77,5	96-	32-

10.2.4.2 Lapsi- ja perhepalveluiden lautakunta

10.2.4.2.1 Lasten ja perheiden tuen palveluiden kalusto- ja laitehankinnat

Hanketavoitteet

Syksyllä 2015 valmistuu oppilas- ja opiskelijahuollon toimintatilat uimahallin yläkertaan. Koulukuraattori ja koulupsykologi saavat yhteiset tilat koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon toimijoiden kanssa. Tiloihin tulee asianmukaiset asiakasvastaanottotilat.

Yhteiset työtilat edistävät yhteistyötä ja luovat paremmat mahdollisuudet joustavaan ja tarpeenmukaiseen oppilashuollon ja kouluterveydenhuollon yhteistyöhön.

Atk-laitteistot helpottavat oppilashuoltolain mukaisen kirjaamisvelvoitteiden toteuttamista.

Olemassa olevaa kalustoa hyödynnetään ja sitä täydennetään välttämättömin osin (työtilat, odotustila, yhteiset tilat kalusto, atk-hankinnat).

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
83	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
8460	Koneet ja kalusto/lasten/perhe						
108	MONITOIMITALO/OPPILASHUOLTO						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	14-	0,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	0	14-	0,0	0	0

(Atk-hankinnat kunnanhallituksen alla)

10.2.4.2.2 Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteiset kalusto- ja laitehankinnat

Hanketavoitteet

Mäkelänmäen koulussa sijaitsevan luokkatilan varustaminen perusopetuksen ja iltapäivätoiminnan tarpeita vastaavaksi. Luokkatilan koko on noin 40 neliometriä ja sen kokoisena se soveltuu hyvin koulun erilaisten pienryhmien opetustilaksi (esim. ortodoksiuskonnon opetus, S2-kielen opetus sekä venäjää äidinkielenään käyttävien oppilaiden opetukseen) ja aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen.

Kyseinen tila peruskorjataan uimahallin peruskorjauksen yhteydessä ja se valmistunee syksyllä 2015. Investoinnista kaluston osuus on noin 11 480 euroa ja laitteiston osuus noin 2 800 euroa. Kustannukset yhteensä noin 14 280 euroa.

Tähän tuodaan Intime:stä talousluvut

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

Tavoitteena on luokan varustaminen sekä opetuskäyttöä varten että iltapäivätoiminnan järjestämistä tukevaksi monitoimitilaksi. Tätä kautta tehostetaan tilojen yhteiskäyttöä ja varaudutaan mahdollisen oppilasmäärän kasvun aiheuttamaan lisätilojen tarpeeseen. Luokan laitteisto tulee olla samaa tasoa Mäkelänmäen muiden luokkien kanssa, jotta opetus voidaan järjestää sujuvasti ja opetussuunnitelman mukaisesti.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
83	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
8460	Koneet ja kalusto/lasten/perhe						
473	MÄKELÄNMÄEN KALUSTO- JA OP.VÄL						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	140-	11-	91,8-	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	140-	11-	91,8-	0	0

(Atk-hankinnat kunnanhallituksen alla)

10.2.4.2.3 Kinkomaan koulun laajennuksen kalustohankinnat

Hanketavoitteet

Kinkomaan koulun laajennus valmistuu vuoden 2015 loppuun mennessä. Laajennusosaan täytyy hankkia irtaimisto. Irtaimisto koostuu pääasiassa kalusteista ja tietoteknisistä välineistä. Investoinnista kaluston osuus on noin 102 200 euroa ja tietoteknisten välineiden osuus 48 600 euroa.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

Kinkomaan koulun laajennusosan kalusto- ja tietotekniikkahankinnat mahdollistavat opetuksen toteuttamisen opetussuunnitelman mukaisesti koulun uudessa kiinteistöosassa.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€							
83	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
8460	Koneet ja kalusto/lasten/perhe						
459	KINKOMAAN KOULUN KALUSTO						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	0	0,0	102-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	0	0	0,0	102-	0

(Atk-hankinnat kunnanhallituksen alla)

10.2.4.2.4 Lukion sähköiseen yo-kirjoitukseen varautuminen

Hanketavoitteet

Suomen lukiot siirtyvät sähköisen ylioppilaskokeeseen syksystä 2016 alkaen. Tätä ennen lukioiden on tehtävä perusteellinen suunnitelma ja valmistauduttava sähköisen yo-tilan ja laitteiden hankkimiseen. Laitteina on suunniteltu hankittavan varavirtalaitteita/akkuja ja tablet-/kannettavia tietokoneita.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

Laitteistohankinnat ovat välttämättömiä Suomen lukioiden siirtyessä sähköisiin yo-kirjoituksiin syksystä 2016 alkaen.

(Atk-hankinnat kunnanhallituksen alla)

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
83	LAPSI- JA PERHEPALVELUIDEN LTK						
8460	Koneet ja kalusto/lasten/perhe						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	7-	170-	25-	85,0-	102-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	7-	170-	25-	85,0-	102-	0

10.2.4.3 Asukaspalveluiden lautakunta

10.2.4.3.1 Uimahallin ja kuntosalin peruskorjauksen kaluste- ja laitehankinnat

Hanketavoitteet

Uimahallin ja kuntosalin peruskorjaus valmistuu syyskuussa 2015. Uusiin tiloihin tulee hankittavaksi uudet kalusteet sekä kassa- ja kulunvalvontajärjestelmä. Kalustehankinnat sisältävät uimahallin, pukuhuoneiden, kuntosalin, kahvion, valvomon ja sosiaalityötilojen kalusteet. Kassa- ja kulunvalvontajärjestelmä pukuhuoneiden kaapistoihin uudistetaan täysin sekä uimahallin että kuntosalin osalta. Tietotekniset kulut sisältävät info- ja näyttöjärjestelmät sekä äänentoiston.

Investointien toiminnallisen vaikuttavuuden analysointi

Uimahallin ja kuntosalin kalusto-, kassa- ja kulunvalvontajärjestelmä sekä näyttö- ja äänentoistolaitteisto mahdollistavat nykyaikaisen uimahallin ja kuntosalin käyttömahdollisuuden kaikille asiakasryhmille.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
		/1000€					
84	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
8475	Koneet ja kalusto/asukaspalv.						
488	UIMAHALLIN KALUSTAMINEN						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	90-	0,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	0	90-	0,0	0	0
84	ASUKASPALVELUIDEN LTK						
8475	Koneet ja kalusto/asukaspalv.						
489	UIMAHALLIN MUUT LAITTEET						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	0	97-	0,0	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	0	97-	0,0	0	0

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017	
		/1000€						
84	ASUKASPALVELUIDEN LTK							
8475	Koneet ja kalusto/asukaspalv.							
490	KUNTOSALIN KALUSTAMINEN							
	Investointien talousarvio							
	Investointimenot							
*	Investointimenot yht.	0	0	34-	0,0	0	0	
	Rahoitusosuudet							
	Omaisuu den myynti							
	Investoinnit netto	0	0	34-	0,0	0	0	
84	ASUKASPALVELUIDEN LTK							
8475	Koneet ja kalusto/asukaspalv.							
491	KUNTOSALIN MUUT LAITTEET							
	Investointien talousarvio							
	Investointimenot							
*	Investointimenot yht.	0	0	7-	0,0	0	0	
	Rahoitusosuudet							
	Omaisuu den myynti							
	Investoinnit netto	0	0	7-	0,0	0	0	
84	ASUKASPALVELUIDEN LTK							
8475	Koneet ja kalusto/asukaspalv.							
	Investointien talousarvio							
	Investointimenot							
*	Investointimenot yht.	11-	0	226-	0,0	0	0	
	Rahoitusosuudet							
	Omaisuu den myynti							
	Investoinnit netto	11-	0	226-	0,0	0	0	

10.2.4.4 Teknisten palveluiden lautakunta

10.2.4.4.1 Tekninen irtaimisto

Hanketavoitteet

Teknisen lautakunnan toimintaan tarvittavan kaluston hankinta.

Investointien toteuma

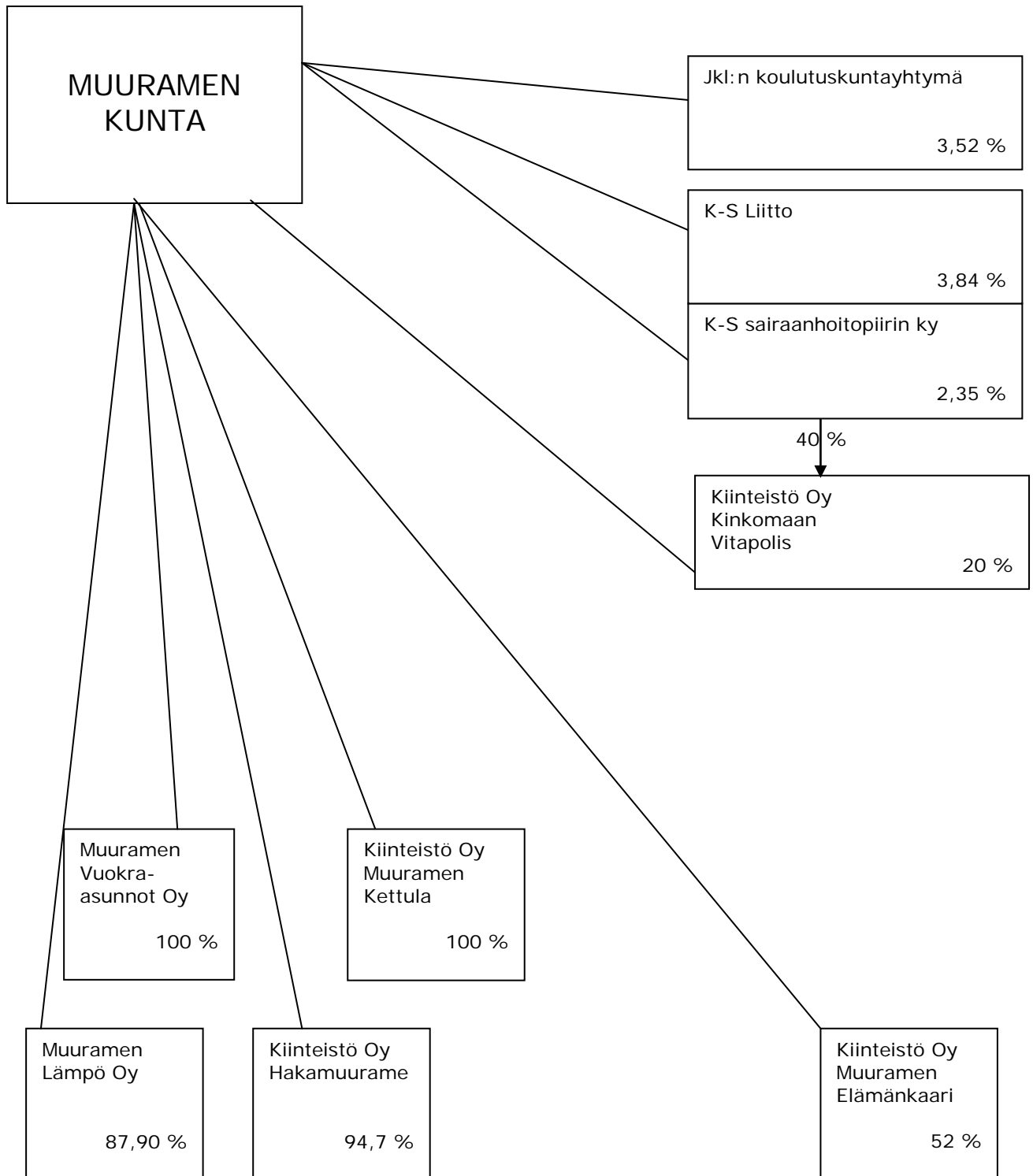
Vuonna 2015 uusitaan mittaukselle uusi GPS:n antennijärjestelmä 18 000 euroa.

Vuonna 2015 tulee uusittavaksi Keskuskeittiölle yhdistelmäuuni 17 000 euroa. Toisen uunin uusiminen siirretään vuodelle 2016.

		TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% 2014-15	TS 2016	TS 2017
/1000€							
86	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8490	Koneet ja kalusto/tekn.palv.lt						
460	TEKNINEN IRTAIMISTO						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	0	57-	18-	68,4-	0	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	0	57-	18-	68,4-	0	0
86	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8490	Koneet ja kalusto/tekn.palv.lt						
463	KESKUSKEITTIÖN LAITEHANKINNAT						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	17-	0	17-	0,0	17-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	17-	0	17-	0,0	17-	0
86	TEKNISTEN PALVELUIDEN LTK						
8490	Koneet ja kalusto/tekn.palv.lt						
	Investointien talousarvio						
	Investointimenot						
*	Investointimenot yht.	17-	57-	35-	38,6-	17-	0
	Rahoitusosuudet						
	Omaisuuksien myynti						
	Investoinnit netto	17-	57-	35-	38,6-	17-	0

11 KONSERNI

11.1 MUURAMEN KUNNAN KONSERNIRAKENNE

11.2 KONSERNITAVOITTEET

KONSERNITAVOITTEET 22.9.2014Konserniyhtiön nimi: **Ki Oy Muuramen Elämänkaari****Ydintehtävä**

Toiminta: päivähoitoa
 Omistus: Muuramen kunta 52 %, päiväkotiki 24 % (Päiväkotiki Löytöretki) ja hoivakoti 24 % (JYS Oy)

Konsernitavoitteet/konsernitaso/tavoitetaso	Tavoitteen toteutumisen seuranta
Toiminnalliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - korkea asuntojen käyttöaste (>90 %) - vakaa ja kilpailukykyinen hinnoittelu seudulla (alle Muuramen kunnan vuokra-asuntojen keskihinnan) - asiakastyytyväisyys (> 4, asteikolla 1-5) 	<p>Määritellään toiminnalliset tavoitteet vuosittain budjetin valmistelun yhteydessä.</p> <p>Niitä seurataan ja niiden toteutumisesta raportoidaan kuntaan säännöllisesti.</p>
Taloudelliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - kannattavuus pitkällä aikavälillä (+ tulos) - vuokralla katetaan kaikki kulut - omavaraisuusaste (xx %) - tuottotavoite (7 %) 	<p>Määritellään taloudelliset tavoitteet vuosittain budjetin yhteydessä ja niitä seurataan hallituksen kokouksissa vuoden aikana (kokouksia 4 - 5 vuodessa). Vuokralla katetaan kaikki kulut jotta osakkaiden ei tarvitse erikseen suorittaa maksuja.</p> <p>Ei tuotto tavoitetta.</p> <p>Tuloksessa huomioidaan suunnitelman mukaiset poistot.</p>
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	Raportointi valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, ennen talousarvion valmistelua sekä tilinpäätöksen yhteydessä.

Tunnusluvut	TP 13	TA14	TA 15	2016	2017
<i>Talouden tunnusluvut:</i> – taloudellinen tilanne – omavaraisuusaste – lainavastuut – velkojen takaisinmaksuaika	Lainan lyhennys vuosittain 61.516 €/v. Hoitokulut ~ 67.832,81 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 61.516 €/v. Hoitokulut ~ 73.788 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 61.516 €/v. Hoitokulut ~ 74.000 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 61.516 €/v. Hoitokulut ~ 75.000 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 61.516 €/v. Hoitokulut ~ 75.000 €/v.
<i>Toiminnan tunnusluvut:</i> – keskivuokra – asuntojen määrä – asukasluku – käyttöaste- % – vaihtuvuus- % – asiakastyytyväisyys	Neliövuokra 15,32 €/m ² /kk. Huoneistoja 2.	Neliövuokra 15,32 €/m ² /kk. Huoneistoja 2.	Neliövuokra 15,00 €/m ² /kk. Huoneistoja 2.	Neliövuokra 15,50 €/m ² /kk. Huoneistoja 2.	Neliövuokra 15,50 €/m ² /kk. Huoneistoja 2.

Muut tiedot:

Hoivakoti JYS Oy ei toimi tällä hetkellä tiloissa, tiloihin etsitään uutta/uusia käyttäjiä.

KI OYMUURAMEN ELÄMÄNKAARI
TALOUSARVIO

Tilino	Selite	TODELLISET		ARVIOT		v.2015 YHT.€	tot. 2014 1.1 - 31.8.14	
		a´	kpl	a´	kpl			
KULUT								
Kiinteistön hoitokulut								
6000	Hallituksen kokouspalkkiot	105,00		4	70,00	16	1 540	0
6000	Tilintarkastajien palkkiot						0	0
6101	Isännöintitoimisto	294,48		12	105,40	4	3 955	2 604
6111	Tilintarkastustoimiston palk						792	769
6141	Postikulut						0	0
6131	Pankki- ja maksul.kulut						250	238
6141	Toimistotarvikkeet ym.						150	148
6141	Julkiset maksut						85	0
	Hallinto						6 772	3 759
6151	Talonmiespalvelu	619,32		12			7 432	4 054
6157	Hälytykset, vartiointi	189,74		12	144,00		2 421	1 381
6153	Käytön tarveaineet						300	62
6159	Tarkastusmaksut, päivitys						124	0
	Käyttö- ja huolto						10 277	5 497
6215	Tontin hoito		hiekoitushiekkä				200	0
6253	Siivouksen lisätyöt						100	0
	Ulkoalueiden huolto						200	0
6305	Lämmitys	76,88		220	303	12	20 544	12 090
6355	Käyttövesimaksut	3,36		800	6,14	12	2 762	0
6405	Sähkö	0,122		65000	168,32	12	9 930	4 560
6455	Jätehuolto				164	12	1 970	1 194
6500	Kiinteistön täysarvovakuutus		vahinkovakuutus ja vastuuvakuutus				406	107
6600	Kiinteistövero	0,75 %		0	1,00 %	738886	7 389	0
	Yhteensä edelliset				tot		43 000	17 951
6205	Tontti ja istutukset						9 000	0
6651	Rakennuskorjaukset						1 000	112
6663	Lämmitysjärjestelmien korj.						500	0
6665	Vesi- ja viemärijärj. korj.						1 000	444
6667	Ilmastointijärjestelmien korj.						1 000	675
6669	Sähkölaitekorjaukset						700	212
6673	Kaluston korjaus						0	210
6680	Korjaussuun. Ja konsultointi						0	992
	Korjaukset						13 200	2 645
6701	Muut hoitokulut						0	22
	Kiinteistön hoitokulut yht.						74 183	29 874
	Kiinteistön tuotot							
	Hoitokuluvastikkeet	7,18		811		12	69 836	86 619
3036	Sähkötuotot	30000 kWh					4 347	782
	Tulot yhteensä						74 183	87 401
	Lainanhoito							
7400	Nordean korot							0
7403	Kuntarahoiutus	30758		1,089 %	7361,88	2	76 095,16	30820
				1,089 %	7217,28			
7500	Muut rahoituskulut							0
	Yhteensä				7,82	6341,264	76 095,16	30 820
	Yhteensä/ m2	15,00			m2	kuukausi	vuodessa	
		m2	suhde	€/kk	€/kk	€/kk	yhteensä/kk	
	Hoitokoti	385	47,47226	3010,34	2762,74		5 773,08	
	Päiväkoti	426	52,52774	3330,92	3056,96		6 387,88	
3025	Yht	811	100	6341,264	5819,70		12160,96	
							145 931,55	
							84 415,55	
	Poistot 2015						60 719,78	
							796,22	

KONSERNITAVOITTEET 22.9.2014Konserniyhtiön nimi: **Kiinteistö Oy Muuramen Kettula****Ydintehtävä**

Huoneistojen vuokraus. Muuramen kunta valitsee asukkaat. Omistus 100 % Muuramen kunta. Kohderyhmä: asunnottomat ja päihdeongelmaiset

Konsernitavoitteet /konsernitaso/tavoitetaso

Tavoitteen toteutumisen seuranta

Toiminnalliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - korkea asuntojen käyttöaste (> 90 %) - vakaa ja kilpailukykyinen hinnoittelu seudulla (alle Muuramen kunnan vuokra- asuntojen keskihinnan) - asiakastyytyväisyys (> 4, asteikolla 1–5) 	<p>Määritellään toiminnalliset tavoitteet vuosittain budjetin valmistelun yhteydessä.</p> <p>Niitä seurataan ja niiden toteutumisesta raportoidaan kuntaan säännöllisesti.</p> <p>Muuramen kunta avustanut 13.000 €:lla 2014 (32.500 € v. 2013).</p>
Taloudelliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - kannattavuus pitkällä aikavälillä (+ tulos) - vuokralla katetaan kaikki kulut - omavaraisuusaste (xx %) - tuottotavoite (7 %) 	<p>Määritellään taloudelliset tavoitteet vuosittain budjetin yhteydessä ja niitä seurataan hallituksen kokouksissa vuoden aikana (kokouksia 1–2 vuodessa). Vuokralla katetaan kaikki kulut jotta osakkaiden ei tarvitse erikseen suorittaa maksuja.</p> <p>Käyttöaste huono, jonka vuoksi kunta joutuu avustamaan. Käyttöaste hieman parantunut mutta vuokrarästejä on paljon.</p>
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	Raportointi valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, ennen talousarvion valmistelua sekä tilinpäätöksen yhteydessä

Tunnusluvut	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
<i>Talouden tunnusluvut:</i> – taloudellinen tilanne – omavaraisuusaste – lainavastuut – velkojen takaisinmaksu-aika	Lainan lyhennys vuosittain 14.858,95 €/v. Hoitokulut 36.073,07 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 15.000 €/v. Hoitokulut 33.208 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 15.000 €/v. Hoitokulut 34.503 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 15.000 €/v. Hoitokulut 35.000 €/v.	Lainan lyhennys vuosittain 15.000 €/v. Hoitokulut 35.000 €/v.
<i>Toiminnan tunnusluvut:</i> – keskivuokra – asuntojen määrä – asukasluku – käyttöaste- % – vaihtuvuus- % – asiakastyytyväisyys	Neliövuokra 10,25 €/m ² /kk. Huoneistoja 16. Käyttöaste 77,3 %.	Neliövuokra 11,70 €/m ² /kk Huoneistoja 16.	Neliövuokra 12,00 €/m ² /kk Huoneistoja 16.	Neliövuokra 12,30 €/m ² /kk Huoneistoja 16.	Neliövuokra 12,50 €/m ² /kk Huoneistoja 16.

Muut tiedot:

Kohde on edelleen aravarajoitusten alainen.

TILI

KI OY MUURAMEN KETTULA**TALOUSARVIO**

Selite	a´	kpl	a´	kpl	€ 2015	tot. € 1-9/14	tot. € 2013
KULUT							
Kiinteistön hoitokulut							
4100 Hallituksen jäsenten palkkiot	70	4	105	2	490	0	300
Henkilöstökulut							
4110 Isännöintitoimisto	305	12	105,40	2	3 869	2 507	3 761
4115 Tilintarkastustoimisto					792	769	744
4120 Toimistotarvikkeet ym.					200	139	274
4140 Pankki- ja maksul.kulut					100	70	90
4170 Julkiset maksut					85	50	360
Hallinto							
4200 Talonmiespalvelu			264,33	12	3 172	1 975	2 839
4201 Talonmiespalvelu lisätyöt					300	0	200
4250 Käyttötarvikkeet					200	172	491
Käyttö- ja huolto							
4300 Tontin hoito -hiekoitushiekkä					100	0	0
Ulkoalueiden hoito							
4400 Siivousaineet ja -tarvikkeet					0	0	553
Siivous							
4600 Käyttövesimaksut	3,36	400	31,35	12	1 720	889	1 363
4700 Sähkö, kiinteistö	0,1164	40000	27,22	12	4 981	7 930	7 140
Sähkö, huoneistot	0,1247	60000	23,28	12	7 761		
4800 Jätehuolto			85,00	12	1 120	610	1 344
4900 Kiinteistön täysarvovakuutus + CF tapaturmavakuutus					872	650	722
5000 Tontin vuokrat					1 395	687	1 353
5100 Kiinteistövero	0,50 %	2 869	0,50 %	281 588	1 422	0	1 338
Yhteensä edelliset							
5200 Kiinteistön korjaukset					19 272	10 766	13 261
5201 Huoneistokorjaukset					2 100	0	1 247
5205 LVI-korjaukset					3 000	0	24 979
5210 Sähkölaittekorjaukset					650	0	1 153
5210 Sähkölaittekorjaukset					200	0	333
5216 Korj.suun. ja konsultointi					0	688	0
5220 Saadut vakuutuskorvaukset					0	0	-14 510
Korjaukset							
Kiinteistön hoitokulut yht.							
					34 530	17 135	36 073
Rahoituskulut							
2320 Valtiokonttori (13-31990)	2,28 %	224123	6320,67	2555	8 876	3 710	13 390
2320 Valtiokonttori (13-31990)	2,28 %	217802	6463,72	2482,95	8 947		
2321 Valtiokonttori (13-43800)	2,28 %	307936	4842,99	3510,47	8 353	1 455	17 752
2321 Valtiokonttori (13-43800)	2,28 %	303093	4965,03	3455,26	8 420		
7395 Viivästyskorkokulut					0	43	0
7400 Muut rah.kulut						-44	0
yhteensä			22592,41	12003,68	34 596	5 164	31 143
8000 Satunnaiset tuotot						7 000	32 500
KUNNAN AVUSTUS							
						15 420	14 859
VUOKRAT 1.3.2014							
	480				€		
Pääomamenuvuokra/m2/kk					6,01	34 596	
Hoitomenuvuokra/m2/kk					5,99	34 530	
3100 Vuokrat yhteensä/m2/kk					12,00	69 126	23 856
							45 452
			korotus	2,6 %			

KONSERNITAVOITTEET 22.9.2014Konserniyhtiön nimi: **Muuramen Lämpö Oy****Ydintehtävä**

Tuottaa lämpöä (kaukolämpöä) asiakasyhtiöille, tuottaa kiinteistöhoitopalveluja asiakasyhtiöille (huolto ja siivous) sekä vuokrata toimistotiloja Y4-Yrittäjäyryyentalolta (20–65 m²).
Kunnan omistusosuus 100 %.

Konsernitavoitteet /konsernitaso/tavoitetaso	Tavoitteen toteutumisen seuranta
Toiminnalliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - vakaa ja kilpailukykyinen kaukolämmön hinnoittelu - asiakastyytyväisyys (> 4, asteikolla 1–5) - korkea toimitilojen käyttöaste (> 85 %) - kilpailukykyinen toimitilojen vuokrataso - kiinteistöhoitopalveluiden tuottaminen laadukkaasti ja kilpailukykyiseen hintaan - tulevaisuuden lämmöntuotannon arviointi - pyritään tuottamaan jatkossa lämpöä turpeella tai muilla kotimaisilla polttoaineilla öljyn sijaan 	<p>Määritellään toiminnalliset tavoitteet vuosittain budjetin valmistelun yhteydessä.</p> <p>Niitä seurataan ja niiden toteutumisesta raportoidaan kuntaan säännöllisesti.</p>
Taloudelliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - muutama keskeinen taloudellinen tavoite, esim. - hyvä kannattavuus pitkällä aikavälillä (+~ 50.000 €/v.) - omavaraisuusaste (60 %) - tuottotavoite (7 %) 	<p>Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan hallituksen kokouksissa vuoden aikana (kokouksia 5–10 vuodessa).</p>
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	<p>Raportointi valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, ennen talousarvion valmistelua sekä tilinpäätöksen yhteydessä</p>

Tunnusluvut	TP 13	TP 14	TA 15	2016	2017
<i>Talouden tunnusluvut:</i>					
— limiitti	150.000 €	150.000 €	300.000 €	300.000 €	150.000 €
— lämmöntuotanto	1,33 M€	1,65 M€	1,42 M€	1,6 M€	1,75 M€
— liikevaihto	1,79 M€	2,149 M€	2,15 M€	2,2 M€	2,4 M€
— tulos	37.946,16 €	23.182 €	44.174 €	50.000 €	50.000 €
— lainavastuut	~ 2,37 M€	~ 2,2 M€	~ 2,1 M€	~ 1,7 M€	~ 1,3 M€
<i>Toiminnan tunnusluvut:</i>					
— liittymien määrä	107	108	113	115	120
— hoidettavat kiinteistöt, lkm	49	49	50	50	50
Henkilöstö (lkm vuoden lopussa)	9 vakituista ja 3–6 kesä-talvituueraajaa	9 vakituista ja 3–6 kesä-talvituueraajaa	10 vakituista ja 3–6 kesä-talvituueraajaa	10 vakituista ja 3–6 kesä-talvituueraajaa	10 vakituista ja 3–6 kesä-talvituueraajaa
Tilat	Vuokrattu 13 huoneistoa ja 1 tyhjänä.	Vuokrattu 12 huoneistoa ja 2 tyhjänä.	Vuokrattu 14 huoneistoa ja 0 tyhjänä.	Vuokrattu 14 huoneistoa ja 0 tyhjänä.	Vuokrattu 14 huoneistoa ja 0 tyhjänä.

Muuramen Lämpö Oy		Ta 2015	Ta 2014	Tot 2013	Tot 2012	Tot 2011	tot 2010
		31.8.2014					
3005 Lämmön myynti		1 418 000	886 057	1 333 217	1 279 793	1 110 680	1 180 450
3006 Talohuolto		489 600	327 784	420 994	390 426	370 654	344 925
3007 Lisätyöt,tarv.matkak.%		35 000	13 759	36 756	34 782	26 630	37 380
Myyntituotot		1 942 600	1 190 944	1 790 967	1 705 002	1 507 964	1 562 755
LIKEVAIHTO		1 942 600	1 190 944	1 790 967	1 705 002	1 507 964	1 562 755
3308 Vuokratuotot, ap:t, sähkö	3800	45 600	29 287	48 222	45 766	47 843	35 774
Liiketoiminnan muut kulut		45 600	29 287	48 222	45 766	47 843	35 774
Materiaalit ja palvelut							
Aineet, tarvikkeet ja tavarat							
4002 Ostot: JE lämpöenergia		-971 996	-668 991	-955 768	0	-535 764	-969 463
4002 Ostot: VAPO turve		0	0	0	-371 662	-136 178	0
4002 Ostot: öljy+VAPO pelletti		-89 000	-15 900	-28 970	-311 015	-114 660	0
4003 Ostot: tarvikkeet		-10 000	-7 237	-14 163	-13 258	-7 012	-7 612
Ostot tilikauden aikana		-1 070 996	-692 128	-998 902	-695 935	-793 613	-977 075
4100 Varastojen lisäys tai vähennys		0	0	-625	-17 875	61 434	0
4202 Ulkop.palvelut		-4 000	-2 508	-5 194	0	0	0
4203 Alihankintatyöt		-38 000	-27 840	-46 755	-80 416	-48 344	-16 717
Materiaalit ja palvelut yhteensä		-1 112 996	-722 476	-1 051 475	-794 225	-780 522	-993 793
Henkilöstökulut							
6000 Työntekijäpalkat		-308 520	-202 780	-308 503	-279 434	-300 166	-258 529
Sisäiset palkansirrot		0	0	0	0	0	0
6002 Kokouspalkkiot		-6 000	0	-4 550	-5 940	-4 260	0
Korvaukset ja lomapalkkamuuotos		0	0	-1 224	2 737	0	0
Palkat ja palkkiot		-314 520	-202 780	-313 297	-282 637	-304 426	-258 529
Henkilöstökulut yhteensä							
6020 TYEL-maksut		-52 448	-22 906	-50 854	-46 947	-49 691	-39 810
Eläkekulut		-52 448	-22 906	-50 854	-46 947	-49 691	-39 810
6030 Muut henkilösivukulut		-16 000	-14 000	-15 850	-13 552	-14 354	-11 976
Henkilösivukulut yhteensä		-68 448	-36 906	-66 703	-60 499	-64 046	-51 786
Henkilöstökulut yhteensä		-382 968	-239 686	-380 000	-343 136	-368 471	-310 315
7000 Poistot ja arvonalentumiset yhteensä		-195 000	-136 063	-197 798	-183 586	-154 736	-109 470
Liiketoiminnan muut kulut							
6308 Työvaatteet ja suojavälineet		-2 000	-1 637	-2 742	-1 112	-2 908	-1 323
6317 Työpaikkaruokailu		-9 000	-5 550	-9 947	-10 124	-8 750	-8 097
6291 Henk.ruoka:oma osuus		7 000	4 224	7 134	7 006	6 490	6 048
6294 Terveyshuolto ei alv		-5 000	-3 099	-6 482	-8 899	-3 502	-3 599
6297 Virkistys- ja harrastustoiminta		-2 000	-270	-2 536	-2 347	-1 200	-1 000
6309 Koulutus		-1 500	0	-1 240	0	0	-617
6298 Lahjat		-2 500	0	-2 567	-2 725	-2 201	-1 248
6299 Kela:terv.hoitoavustus		0	0	0	0	1 018	359
6296 Henk.kunnan tilaisuus		-500	0	0	-406	-760	-951
6105 Vuokra, lämpökeskus		-1 500	-1 352	-1 339	-1 319	-1 297	-1 274
6107 Maa-aluevuokrat Setälänpelto		-4 000	-1 814	-3 571	-3 489	-3 391	-3 294
6102 Kone- ja kalustovuokrat		-21 000	-11 725	-6 463	-1 021	-711	-824
6110 Työkonetallin vuokrat		-11 000	-7 075	-10 612	-10 404	-5 700	-400
6301 Kilometrikorvaukset, päivärahat, henkilökuljetus		-500	-295	-896	-914	-753	-732
6502 Mainoskulut		-500	-120	-6 804	-5 565	-7 306	-5 114
6708 Ruohonleikkurin ja työkoneiden polttoaineet		-300	0	-445	-263	-584	-2 354
6625 Kolmen vuoden kalusto		-500	-356	-1 889	-239	0	0
6609 Lämpölaitekunnossapito		-10 000	-1 202	-16 624	-33 134	-50 210	0
6631 Lämpölaitoksen huolto ja käyttöpäalvelu		0	0	0	0	0	0
6608 Putkistokorjaukset		-15 000	-8 242	-28 999	-8 423	-21 104	-54 852
6607 Kaluston korjaukset		-500	-4	-509	-239	-809	-554
6621 Työkalut		-500	0	0	-1 247	-4 881	-2 029
6630 Muut käyttötarvikkeet		-500	0	-513	-997	-421	-320
6658 Sähkö		-7 000	-3 663	-7 402	-31 824	-13 775	-2 675
6662 Lämmitys Y4		-8 500	-5 607	0	0	0	0
6642 Koulu korj. ja huolto		-5 000	-1 033	-6 765	-7 142	-5 608	-5 932
6654 Vesi. Ja jätevesi		-2 000	0	-1 731	-2 390	-992	-471
6660 Jättemaksut		-1 500	-860	-1 242	-3 824	-907	-848
6657 Jättemaksut tuhka		0	0	-363	-20 564	-6 948	0
6655 Kiinteistövero		-4 000	0	-3 379	-3 456	-2 976	-3 043
6707 Autojen poltto- ja voiteluaineet		-12 000	-5 859	-12 265	-14 934	-11 927	-8 038
6724 Autojen korj. ja huolto		-8 000	-1 853	-4 532	-4 738	-6 427	-4 913
6732 Muut autokulut		-500	-320	-555	-254	-636	-974
6939 Asiantuntijakulut		-2 500	0	-3 500	-480	-1 214	0
6726 Työkoneiden korj. ja huolto		-5 000	-2 273	-5 977	-16 961	-16 536	-9 156
6740 Autovakuutukset ja -verot		-6 000	-4 442	-5 662	-4 937	-3 628	-3 069
6988 Energiavero/turve		0	0	0	-45 427	-16 999	0
6804 Virastokulut		-300	-85	-397	-233	-1 556	-85
6802 Postikulut		-700	-544	-717	-674	-647	-621
6821 Puhelin kulut		-2 500	-1 223	-2 401	-2 297	-2 520	-1 679
6750 Vakuutukset liike ym.		-15 000	-14 652	-5 417	-19 365	-7 213	-2 216
6902 Konttoritarv.		-1 000	-872	-2 425	-2 191	-1 434	-686
6937 Kirjanpito palvelut, tamppuuri		-27 000	-15 841	-24 242	-24 658	-21 143	-21 137
6922 ATK-kulut		-1 500	-909	-5 832	-1 644	-330	-56
6938 Tiilintarkastus ja asianajo		-1 500	-1 060	-1 000	-820	-785	-760
6940 Jäsenmaksut		0	0	0	0	-357	-351
6958 Pankkikulut		-100	-64	-71	-55	-57	-214
6955 Pankkikulut ei alv		-300	-215	-307	-281	-300	-49
6997 Kokous- ja neuvottelukulut ALV14%		-500	-85	-644	-107	-1 182	-104
6996 Kokous- ja neuvottelukulut Alv24%		-1 000	-595	-1 584	-9 119	-1 498	-261
6998 Kokous- ja neuvottelukulut ALV10%		-500	0	-330	-110	-373	-468
6982 Luottotappiot		0	0	0	-165	0	-26
6986 Vahingonkorvaukset		-1 000	-404	-379	-2 037	-3 887	-318

6995 Muut liikekulut		-3 500	-3 636	-5 737	-84		0
6998 Alv-pennit							
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä		-199 700	-104 613	-201 898	-306 393	-240 833	-150 325
LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		97 536	17 393	8 017	123 427	11 245	34 626
Rahoitustuotot ja -kulut:							
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista							
7100 Osinkotuotot		300	300	300	300	300	416
Muut rahoitus- ja korkotuotot		0	13	155			
8090 Yhtiöveron hyvitystuotot		0	0	0			
7201 Korkotuotot pankkitileistä, muilta		0	0	0	660	163	225
Muilta		0	0	0	660	163	225
7560 Korko Muuramen kunta 2,0 % + 12 EB	163636,40	-3 750	-2 317	-5 482	-9 192	-10 315	-27 858
Korkokulut ja muut rahoituskulut		0	0	0	0	0	0
7400 Korkokulut shtili		-1 000	-488	0	-10	-290	-2 884
7403 Korko: Toyota		0	0	-4	-328	-858	-1 091
7402 Korko: Op 81225159 0,225% + 1 EB	75640,00	-200	-275	-458	-1 061	-2 845	-1 029
7406 Korko: Handelsbanken 0,49 % + 3 EB	562364,80	-15 968	-11 145	-19 423	-26 001	-17 868	0
7405 Korko: Kuntarahaus 1,866 % kiinteä	1200000,00	-20 600	-6 531	-27 524	-4 276	0	0
7500 Muut rahoituskulut		-1 000	-440	-759	-754	-1 056	-876
7501 Vieraan pääoman kulut		-50	-15	-22	-100	-102	-497
7510 Viivästyskulut, yms.		-50	-1 800	-84	0	-17	0
Muille		-38 868	-20 694	-48 273	-32 530	-23 035	-6 377
Rahoitustuotot ja kulut		-42 318	-22 697	-53 301	-40 762	-32 887	-33 594
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		55 218	-5 305	-45 284	82 665	-21 642	1 033
Satunnaiset erät							
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		55 218	-5 305	-45 284	82 665	-21 642	1 033
9870 Laskennalliset verot 20 %		-11 044	0	7 337	-20 253	0	0
Tuloverot		-11 044	0	7 337	-20 253	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		44 174	-5 305	-37 947	62 412	-21 642	1 033

vuoden 2014 toteutuneessa 8 kk tuloksessa on huomioitu poistojen 8 kk osuus.

KONSERNITAVOITTEET

Konserniyhtiön nimi: **Kiinteistö Oy Hakamuurame**

Ydintehtävä

Kiinteistö Oy Muuramen Hakamuurame on Muuramen kunnan, Nokka-yhtiö Oy ja Arenna Oy perustama. Yhtiö tarkoitus on tuottaa vuokra-asuntopalveluita Muuramen kunnassa.

Konsernitavoitteet /konsernitaso/tavoitetaso

Tavoitteen toteutumisen seuranta

Toiminnalliset tavoitteet	
- hyvä talous ja kilpailukykyiset vuokrat - kiinteistöjen ja asuntojen hyvä kunto - käyttöaste (> 99 %)	- tavoitteen toteutumista raporttina hallitukselle 6 kk:n välein.
Taloudelliset tavoitteet	
- vuokrasaatavat / liikevaihto (< 1 %) - vuosittain suunnitelman mukaiset poistot enimmillään EVL mukaisesti	- tavoitteen toteutumista seurataan yhtiön hallituksen kokouksissa 6 kk välein ja tilinpäätöksessä
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	raportointi valtuustolle kerran vuodessa, ennen talousarvion valmistelua

Tunnusluvut	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
<i>Talouden tunnusluvut:</i>					
- lainavastuut €/as.m ²	125	98	80	54	27
- lainamäärä milj. €	0,14	0,11	0,09	0,06	0,03
<i>Toiminnan tunnusluvut:</i>					
- asuntojen määrä	21	21	21	21	21
- asukasluku	38	38	38	38	38
- keskivuokra	7,96	8,06	8,10	8,25	8,66
- käyttöaste- %	100	100	100	100	100
- vaihtuvuus- %	15	15	10	10	10

KONSERNITAVOITTEET

Konserniyhtiön nimi: **Muuramen Vuokra-asunnot Oy**

Ydintehtävä

Muuramen Vuokra-asunnot Oy:n tarkoitus on tuottaa vuokra-asuntopalveluita ja rakennuttaa Muuramen kunnan alueella.

Konsernitavoitteet/konsernitaso/tavoitetaso

Tavoitteen toteutumisen seuranta

Konsernitavoitteet/konsernitaso/tavoitetaso	Tavoitteen toteutumisen seuranta
Toiminnalliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - hyvä talous ja kilpailukykyiset vuokrat - kiinteistöjen hyvä kunto - käyttöaste > 93 % 	<ul style="list-style-type: none"> - tavoitteen toteutumista seurataan yhtiön hallituksen kokouksissa kuukausittain. - hallitus raportoi omistajalle > 6 kk välein
Taloudelliset tavoitteet	
<ul style="list-style-type: none"> - vuokrasaatavat / liikevaihto (> 1,5 %) - vuosittaiset suunnitelman mukaiset poistot toteutetaan enimmillään EVL mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> - tavoitteita seurataan hallituksen kokouksessa 1 kk:ssa ja tilinpäätöksen yhteydessä
Kattavan kokonaiskuvan antaminen	

Tunnusluvut	TP 13	TA 14	TA 15	2016	2017
<i>Talouden tunnusluvut:</i>					
- lainavastuut €/as.m ²	761	733	715	702	683
- lainamäärä milj. €	23,3	22,5	22,0	21,6	21,0
<i>Toiminnan tunnusluvut:</i>					
- asuntojen määrä	528	527	511	511	511
- asukasluku	918	925	930	930	930
- keski vuokra	10,30	10,50	10,55	10,60	10,60
- käyttöaste- %	91	93	95	96	96
- vaihtuvuus- %	35	35	35	35	35